

Regiovisie bestuurlijke organisatie West-Friesland

vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland d.d. 7 april 2009

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1. Inleiding.....	6
2. Aanleiding en uitkomsten Arhi-procedure.....	7
3. Sturingsfilosofie: sturen op samenhang.....	16
4. Slagkracht door schaalvergroting.....	24
5. Standpunt GS en vervolgproces	27
Bijlage 1 Verslagen van de Arhi-overleggen.....	31
Bijlage 2 Schriftelijke reacties van de gemeenten.....	64

Samenvatting

Probleemanalyse

Op basis van de gesprekken die de provincie heeft gevoerd met de gemeenten Andijk, Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Stede Broec en Wervershoof, komen wij tot de volgende probleemanalyse met betrekking tot de bestuurlijke organisatie van de regio West-Friesland. De problemen die door gemeenten worden ondervonden hebben enerzijds te maken met de slagkracht van gemeentelijke organisaties (versterken van de bestuurskracht, opheffen van ambtelijke kwetsbaarheden). Anderzijds hebben de problemen te maken met de effectiviteit van de regionale samenwerking (versterken van de regionale slagkracht, vermindering bestuurlijke drukte).

De gemeenten Andijk (en in mindere mate ook Wervershoof en Enkhuizen) geven aan in toenemende mate last te hebben van hun kleine schaal. Deze "last" vertaalt zich voor Andijk, Enkhuizen en Wervershoof in een kwetsbare organisatie en een zwakke financiële positie. Het beleidsmatig vermogen van de gemeenten is beperkt; waardoor zij in sterke mate afhankelijk is van samenwerking met hun buurgemeenten. Dit beperkt hun sturend vermogen. Herindeling wordt door deze gemeenten gezien als de meest duurzame oplossingsrichting om te komen tot een meer robuuste en slagvaardige gemeentelijke organisatie.

Voor de overige gemeenten wordt de slagkracht van de eigen organisatie niet als groot probleem ervaren. Deze gemeenten geven aan dat zij over voldoende middelen beschikken om invulling te kunnen geven aan hun lokale taken en eigen ambities. Alle gemeenten onderschrijven het belang van een goede samenwerking om invulling te geven aan de gezamenlijke opgaven voor West-Friesland. Opvallend is dat met betrekking tot de slagkracht van de regionale samenwerking de ervaringen uiteenlopen. De huidige samenwerking wordt door sommige gemeenten getypeerd als te vrijblijvend, te traag en onvoldoende democratisch gelegitimeerd. Deze gemeenten zien herindeling als oplossing om te komen tot een vermindering van de bestuurlijke drukte en een meer effectieve samenwerking. Andere gemeenten delen deze opvatting niet en zijn tevreden over de huidige samenwerking.

Standpunt GS

Ons college is van mening dat schaalvergroting kan bijdragen aan meer robuuste en slagvaardige gemeentelijke organisaties. De kwetsbaarheid van kleine gemeenten neemt hierdoor af. Bovendien zijn wij van mening dat door schaalvergroting de randvoorwaarden worden gecreëerd om te komen tot een meer effectieve, doelmatige en transparante regionale samenwerking. Door een opschaling vermindert het aantal samenwerkende partijen en kan meer vanuit bestuurlijke samenhang worden gestuurd op regionale ontwikkelingen. De bestuurlijke drukte kan in sterke mate afnemen.

De volgende uitgangspunten zijn voor ons college in deze visie leidend:

1. Burgers en bedrijven in West-Friesland zijn gediend bij een krachtig lokaal openbaar bestuur dat berekend is op haar wettelijke taken en op effectieve, doelmatige en transparante wijze sturing kan geven aan regionale opgaven met een publiek belang.
2. De bestuurskracht van kleinere gemeenten en de slagkracht van de regionale samenwerking in West-Friesland kunnen toenemen door het realiseren van een schaalvergroting in het lokaal openbaar bestuur - waarbij wij herindeling als meest realistische en duurzame oplossing zien.
3. De slagkracht van de regio kan toenemen door in de bestuurlijke organisatie, en daarmee in de aansturing en/of regievoering vanuit het lokaal openbaar bestuur, een onderscheid aan te brengen tussen de stad en het platteland.
4. In West-Friesland is vanuit onze optiek sprake van twee samenhangende gebieden met enerzijds een landelijk en anderzijds een meer stedelijk profiel.
5. Door gemeenten in West-Friesland moet worden toegewerkt naar een duurzaam regionaal eindbeeld, waarbij vanuit onze optiek zowel voor het landelijk als voor het stedelijk gebied maximaal twee gemeenten ontstaan (2 x 2 gemeenten).

Regionaal eindbeeld

Het laatste uitgangspunt heeft betrekking op het regionaal eindbeeld. Voor het landelijk gebied ontstaan vanuit onze optiek maximaal twee gemeenten. De voorgenomen fusie van Wervershoof, Andijk en Medemblik per 1 januari 2011 kan vanuit deze visie doorgaan. Er is een grote mate van draagvlak voor deze fusie en de fusie past in het regionaal eindbeeld. Een fusie van Opmeer en Koggenland past ook in de visie; maar hiervoor is op dit moment geen draagvlak. Bovendien staan deze gemeenten in hun strategische opgaven enigszins los van de overige West-Friese gemeenten.

Ook voor het stedelijk gebied in West-Friesland (Hoorn, Drechterland, Stede Broec en Enkhuizen) ontstaan vanuit deze visie maximaal twee gemeenten.

Schriftelijke reacties van gemeenten

Wij hebben de colleges bij het aanbieden van de concept regiovisie op 13 januari 2009 gevraagd om met de gemeenteraden in overleg te treden over het door ons geformuleerde regionale eindbeeld. Hierbij hebben wij aangegeven dat wij graag in een schriftelijke reactie van de raden vernemen:

- a. of kan worden ingestemd met het regionaal eindbeeld ten aanzien van West-Friesland;*
- b. op welke termijn en via welke weg men dit (of een ander) eindbeeld denkt te kunnen bereiken;*
- c. welke ondersteuning in dit verband van ons college wordt gevraagd.*

De gemeenten zijn verdeeld over het door ons geschetste regionaal eindbeeld met betrekking tot de bestuurlijke organisatie in West-Friesland. Hoorn, Wervershoof, Andijk en Medemblik onderschrijven onze analyse en het regionaal eindbeeld. Enkhuizen, Stede Broec en Drechterland onderschrijven het door ons geformuleerde eindbeeld niet. Opmeer is kritisch over het eindbeeld en onze analyse. Koggenland doet geen uitspraak over het regionaal eindbeeld.

De schriftelijke reacties van de 9 betreffende gemeenten zijn bij deze regiovisie gevoegd (bijlage 2).

De reacties hebben niet geleid tot een herziening van ons eerdere standpunt. Wel hebben de reacties tot verschillende aanpassingen in de tekst van de regiovisie geleid. In hoofdstuk 2 wordt aangegeven wat de hoofdlijn is van de reacties en op welke wijze wij deze hebben beoordeeld en gewogen.

Vervolgproces stedelijk gebied

Wij hechten eraan dat er in 2009 een constructief en niet-vrijblijvend gesprek wordt gevoerd tussen de vier gemeenten over de versterking van de bestuurskracht. Hierbij willen we op voorhand geen enkele oplossing uitsluiten die tegemoet komt aan de door de betrokken gemeenten ondervonden problemen.

Wij begrijpen dat het, gezien de uiteenlopende bestuurlijke standpunten, lastig is voor de gemeenten om een gesprek over bestuurskracht op gang te brengen. In dit verband zijn wij bereid, vanuit onze rol van facilitator, om de vier gemeenten te faciliteren door middel van externe procesbegeleiding en een onafhankelijk bestuurskrachtonderzoek.

De resultaten van het onderzoek en de keuze voor een verbetertraject en onderbouwing hiervan worden naar ons college gestuurd. Als gemeenten in onderling onderleg niet tot een gedragen oplossing voor mogelijk geconstateerde problemen kunnen komen, overwegen wij zelf een procedure in gang te zetten gericht op herindeling per 1 januari 2013.

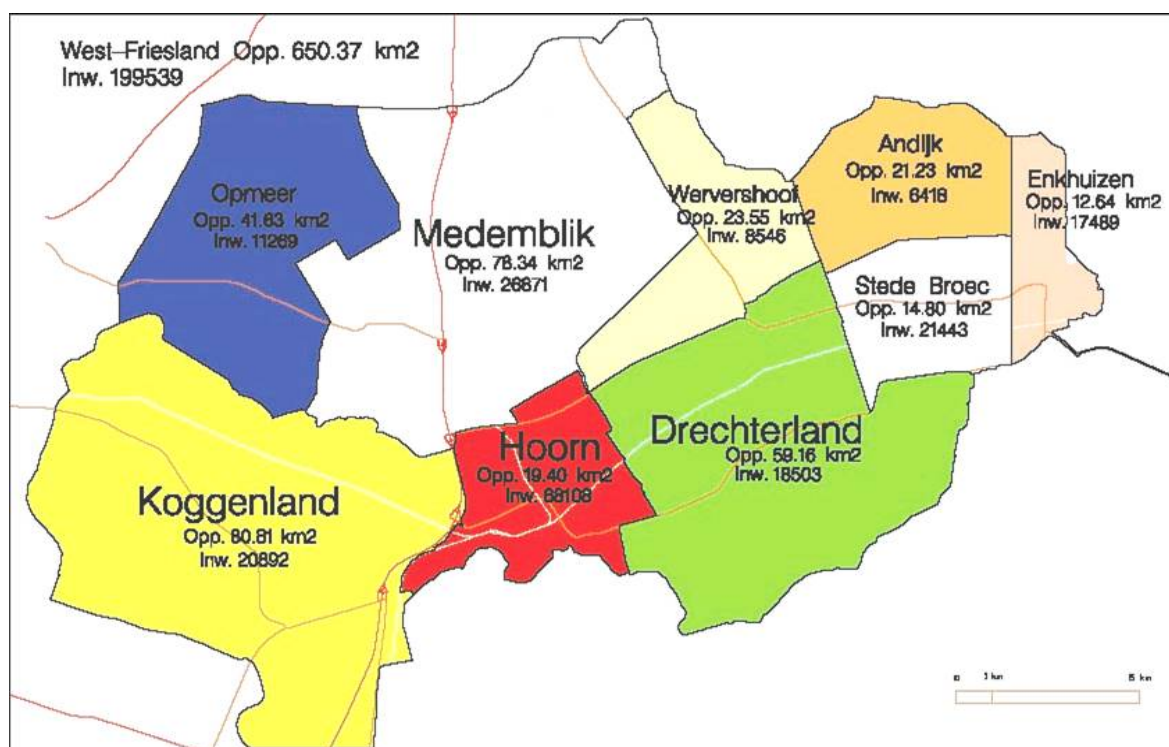
Wij achten het voor de voortgang van het vervolgproces in het stedelijk gebied van groot belang dat het bestuurskrachtonderzoek voor de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2010 wordt afgerond.

Wij zijn bereid om de helft van de kosten die verband houden met het bestuurskrachtonderzoek en de externe procesbegeleiding te dragen. Wij verwachten dat de gemeenten de andere helft financieren. Wij beschouwen het bestuurskrachtonderzoek nadrukkelijk als een niet-vrijblijvende exercitie.

Een nadere toelichting bij het vervolgproces voor het stedelijk gebied wordt gegeven in hoofdstuk 5.

1. Inleiding

In dit document geven Gedeputeerde Staten van Noord-Holland hun visie op de (door hun) gewenste bestuurlijke organisatie van de regio West-Friesland. Deze regio bestaat uit negen gemeenten: Andijk, Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Stede Broec en Wervershoof. De regio West-Friesland telt circa 200.000 inwoners.

Deze regiovisie is tot stand gekomen in overleg met de colleges en raden van bovenstaande gemeenten. De visie geeft een (globale) analyse van de bestuurskrachtproblematiek in de regio en geeft aan op welke wijze deze problematiek naar onze mening voortvarend kan worden aangepakt. Wij spreken de verwachting uit dat de visie, en hieruit voortkomende vervolgacties, zullen bijdragen aan maatregelen tot versterking van de bestuurskracht van gemeenten in de regio West-Friesland.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de aanleiding en uitkomsten van de door ons gestarte Arhi-procedure toegelicht. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste bevindingen uit de Arhi-overleggen en onze beoordeling van de schriftelijke reacties van gemeenten gegeven. In hoofdstuk 3 wordt de ruimtelijke samenhang van de regio en de regionale opgaven beschreven. Hierbij wordt geanalyseerd wat deze opgaven vanuit een sturingsfilosofie gericht op stad versus platteland voor de bestuurlijke organisatie betekenen. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op schaalvergroting als middel om te komen tot meer slagkracht in regionaal verband. Ten slotte wordt in hoofdstuk 5 het standpunt van ons college gegeven ten aanzien van het gewenste eindbeeld en het herindelingsbesluit van Wervershoof, Andijk en Medemblik.

2. Aanleiding en uitkomsten Arhi-procedure

Op 3 juli 2008 ontvingen wij het door de gemeenteraden van Wervershoof, Andijk en Medemblik (WAM) vastgestelde herindelingsadvies gericht op fusie tot een nieuwe gemeente Medemblik. Wij hebben per brief van 24 september 2008 (zie bijlage) onze waardering uitgesproken voor het initiatief dat de drie gemeenten hebben genomen. Ondanks onze waardering voor het initiatief van Wervershoof, Andijk en Medemblik hebben wij besloten om het herindelingsadvies aan te houden en eerst in overleg met de West-Friese gemeenten een regionale visie te ontwikkelen. Dit besluit hebben wij genomen omdat voor ons een kader ontbrak om het herindelingsadvies af te wegen tegen de afwijzende zienswijzen van Hoorn, Enkhuizen en Stede Broec.

Daarbij komt dat bij de behandeling van het wetsvoorstel over de fusie van Medemblik, Noorder-Koggenland en Wognum de Minister van Binnenlandse Zaken aan de Tweede Kamer de toezegging heeft gedaan erop toe te zien dat het provinciaal bestuur van Noord-Holland in de toekomst meer regie zou voeren bij herindelingsprocedures. Deze toezegging van de Minister is door middel van een brief met ons college gecommuniceerd. Het Rijk verwacht van ons dat wij onze zienswijze op het herindelingsadvies van Wervershoof, Andijk en Medemblik onderbouwen vanuit een visie op de bestuurlijke toekomst van de regio. Tot op dit moment was echter noch door ons, noch door de gemeenten in West-Friesland een visie vastgesteld op de toekomstige bestuurlijke indeling van de regio. Dit belemmerde ons college om een zienswijze vast te stellen op de manier die het Rijk van ons verwacht. Om die reden hebben wij het noodzakelijk gevonden eerst in overleg met de West-Friese gemeenten een regionale visie te ontwikkelen en pas daarna een zienswijze vast te stellen.

Wij hebben besloten deze regionale visie te ontwikkelen in het kader van een procedure conform de Wet algemene regels herindeling (Wet Arhi). De reden om de visie te ontwikkelen in een Arhi-procedure ligt in het feit dat wij bij eventuele andere fusies in de regio geen tijd wilden verliezen en voor Wervershoof, Andijk en Medemblik wilden koersen op fusie per 1 januari 2011.

De visie is primair bedoeld als kader om het herindelingsadvies van Wervershoof, Andijk en Medemblik af te wegen tegen de ingediende (afwijzende) zienswijzen. Als deze herindeling past binnen de regionale visie, dat wil zeggen: als er geen problemen ontstaan voor overige gemeenten door deze fusie en de fusie past binnen het regionaal eindbeeld, zullen wij het herindelingsadvies met een positieve zienswijze doorsturen naar de Minister van BZK. Daarnaast willen wij met behulp van de visie (als onderlegger voor te voeren discussies tussen raden en colleges) vaststellen in hoeverre gemeenten zich herkennen in het door ons geschetste regionaal eindbeeld; en welke initiatieven vanuit de gemeenten worden genomen om dit eindbeeld te kunnen realiseren.

Voorgeschiedenis

Al sinds langere tijd wordt in West-Friesland gesproken over een nieuwe bestuurlijke organisatie voor de regio. Na de herindeling voor de hele regio West-Friesland per 1 januari

1979 is de discussie over schaalvergroting in 1994 weer gestart met het zogenaamde "Drechterlands Beraad". Omdat de gemeenten er destijds onderling niet uitkwamen, is het college van GS een Arhi-procedure gestart, resulterend in een vastgesteld herindelingsontwerp West-Friesland (11 december 2001). Door het ontbreken van voldoende draagvlak voor de voorgestelde herindeling bij de betrokken gemeenten, heeft de provincie dit proces uiteindelijk niet doorgezet en het initiatief weer bij de gemeenten gelegd. Vervolgens zijn op vrijwillige basis de nieuwe gemeenten Drechterland (1 januari 2006), Koggenland (1 januari 2007) en Medemblik (1 januari 2007) ontstaan.

Ingediende zienswijzen op het herindelingsontwerp

De gemeenteraden van Wervershoof, Andijk en Medemblik hebben op 20 maart 2008 een besluit genomen waarbij een herindelingsontwerp tot samenvoeging van de drie gemeenten is vastgesteld. Dit herindelingsontwerp is vanaf 31 maart 2008 voor een periode van acht weken ter inzage gelegd. De gemeenteraden van Hoorn, Enkhuizen en Stede Broec hebben naar aanleiding van het besluit van Wervershoof, Andijk en Medemblik een afwijzende zienswijze gestuurd aan de colleges en GS.

Zienswijze Hoorn

De gemeenteraad van Hoorn heeft op 20 mei 2008 een afwijzende zienswijze vastgesteld op het herindelingsontwerp van WAM. De kern van de zienswijze is dat een herindeling in West-Friesland voor Hoorn alleen bespreekbaar is wanneer deze deel uitmaakt van een integrale visie op de gemeentelijke indeling van de regio, waarin ook de herindeling van Hoorn moet worden betrokken. De gemeente stelt: "Elke individuele herindeling buiten deze context – hoe noodzakelijk ook – betekent een al te grote beperking van de keuzevrijheid van de overblijvende gemeenten. Er ontstaat onaanvaardbare en onnodige restproblematiek." Een wijziging in de bestuurlijke organisatie is volgens Hoorn primair nodig om meer gezamenlijke bestuurskracht te ontwikkelen en de bestuurlijke drukte in de regio aan te pakken. De gemeente pleit dus voor een wijziging in de bestuurlijke organisatie voor heel West-Friesland: "Ons staat daarbij een maximum aantal van drie gemeenten voor ogen." Binnen deze randvoorwaarden zijn voor de gemeente Hoorn alle opties bespreekbaar.

Zienswijze Enkhuizen

De gemeenteraad van Enkhuizen heeft op 20 mei een afwijzende zienswijze vastgesteld op het herindelingsontwerp van WAM. In het raadsbesluit staat "dat een totaalvisie op de bestuurlijke organisatie van West-Friesland de voorkeur heeft boven welke deeloplossing dan ook" en dat "gelet op de geografische ligging en het verzorgingsgebied, voor oostelijk West-Friesland de raad een fusie van de huidige gemeenten Andijk, Stede Broec en Enkhuizen (als minimumoptie) als de meest logische en de meest kansrijke ziet".

Het college van Enkhuizen geeft in het begeleidende raadsvoorstel van 6 mei 2008 aan dat "schaalvergroting voor alle gemeenten in de regio noodzakelijk is", waarbij "op korte dan wel middellange termijn bij voorkeur 2 à 3, doch maximaal 4 krachtige gemeenten ontstaan." Een nieuwe fusiegemeente Andijk - Stede Broec - Enkhuizen zal volgens het college "de nodige bestuurlijke en ambtelijke slagkracht hebben en over voldoende financiële middelen kunnen beschikken." Naast het ontwikkelen van meer bestuurlijke en ambtelijke slagkracht is gebiedsuitbreiding voor Enkhuizen noodzakelijk "om draagvlak te houden voor het voorzieningenniveau van de stad en om een toename van bedrijventerreinen mogelijk te

maken. Daarnaast ontbreekt voldoende ruimte voor woningbouw. Om voor de eigen bevolking te kunnen blijven bouwen is er ruimte nodig."

Zienswijze Stede Broec

De gemeenteraad van Stede Broec heeft op 8 mei 2008 een afwijzende zienswijze vastgesteld op het herindelingsontwerp van WAM. In het raadsbesluit staat "dat een visie op de totale bestuurlijke organisatie van West-Friesland moet worden ontwikkeld door het provinciaal bestuur".

Het standpunt van Stede Broec is vastgelegd in het collegeprogramma 2006-2010. Hierin staat dat "raadsvoorstellen tot een gemeentelijke samenvoeging vanuit deze coalitie echter niet aan de orde zijn, tenzij van hogerhand opgelegd." Als toelichting op de afwijzende zienswijze geeft het college in het begeleidende raadsvoorstel van 2 mei 2008 aan dat "een opgelegde herindeling te zijner tijd waarbij keuzemogelijkheden ontbreken" voor Stede Broec niet aanvaardbaar is.

Uitkomsten Arhi-overleggen

In een eerste ronde van bilateraal overleg met de colleges en fractievoorzitters hebben wij gevraagd hoe de gemeentebesturen de bestuurskracht van hun gemeente beoordelen. Zowel het lokale als het regionale perspectief is in dit verband aan de orde geweest. Daarnaast is expliciet stilgestaan bij de vraag in hoeverre een wijziging in de gemeentelijke indeling kan bijdragen aan een oplossing voor de door de gemeentebesturen geconstateerde kansen en/of problemen.

De door de gemeenten geaccordeerde gespreksverslagen van deze Arhi-overleggen zijn bij deze visie gevoegd (bijlage 1).

Geconstateerde problemen

Op basis van de gevoerde Arhi-overleggen heeft ons college vastgesteld dat de door de West-Friese gemeenten geconstateerde kansen en/of problemen verschillen per gemeente. De gemeente Andijk is met de voorgenomen fusie primair gericht op een versterking van de gemeentelijke organisatie. Genoemde motieven voor herindeling zijn: versterking van de bestuurskracht en financiële slagkracht, vermindering van afhankelijkheden en het opheffen van kwetsbaarheden. Deze "lokale motieven" spelen (in mindere mate) ook een rol bij Wervershoof en Enkhuizen. Deze gemeenten geven naast de versterking van de eigen organisatie als argument voor herindeling dat een opschaling kan leiden tot meer slagkracht in de regio. De bestuurlijke drukte kan afnemen bij minder samenwerkingspartners. Dit "regionale motief" voor herindeling wordt ook onderschreven door Medemblik en Hoorn. De huidige samenwerking wordt door deze gemeenten als te vrijblijvend, te traag en onvoldoende democratisch gelegitimeerd ervaren. Drechterland, Koggenland, Opmeer en Stede Broec hebben in het Arhi-overleg niet aangegeven dat er specifieke problemen zijn (vanuit lokale en/of regionale invalshoek).

Draagvlak voor herindeling

Uit de gevoerde Arhi-overleggen is gebleken dat de gemeenten Wervershoof, Andijk, Medemblik, Hoorn en Enkhuizen voorstander zijn van gemeentelijke herindeling. De gemeenteraden van WAM hebben op 25 juni 2008 een herindelingsadvies vastgesteld gericht

op de vorming van één nieuwe gemeente. De gemeenteraad van Hoorn is voorstander van de vorming van maximaal drie gemeenten in West-Friesland. Enkhuizen is voorstander van een fusie van Enkhuizen, Andijk en Stede Broec.

Uit de gevoerde Arhi-overleggen is gebleken dat de gemeenten Opmeer en Koggenland op dit moment geen voorstander zijn van (het op termijn toewerken naar) een nieuwe gemeente. Ook in Drechterland lijkt op dit moment geen draagvlak voor herindeling. In Stede Broec ligt de situatie genuanceerder. In de gemeenteraad zijn de meningen verdeeld over herindeling. Het college wil tot de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2010 geen discussie voeren. In het collegeprogramma is opgenomen dat "raadsvoorstellen tot een gemeentelijke samenvoeging vanuit deze coalitie echter niet aan de orde zijn, tenzij van hogerhand opgelegd." In de afwijzende zienswijze op het besluit van WAM wordt hier door de gemeente ook naar verwezen. Opvallend is dat het college in het Arhi-overleg aangeeft dat na de verkiezingen wel een bestuurlijke visie op langere termijn moet worden ontwikkeld.

De algemene conclusie is dat de gemeenten in West-Friesland op dit moment een verschillend inzicht hebben ten aanzien van nut en noodzaak van een gemeentelijke herindeling. De voorstanders van herindeling verschillen van mening over de wijze waarop deze gerealiseerd zou moeten worden.

Toekomstbeeld

Door enkele betrokkenen wordt op termijn één gemeente West-Friesland als wenselijk en noodzakelijk genoemd. De meeste anderen spreken over een regionaal eindplaatje met drie of vier gemeenten. Over de mogelijkheid om binnen afzienbare termijn te komen tot drie of vier gemeenten in de regio West-Friesland lopen de meningen uiteen.

Beoordeling van de schriftelijke reacties

De schriftelijke reacties van de 9 betreffende gemeenten zijn bij deze regiovisie gevoegd (bijlage 2).

De gemeenten zijn verdeeld over het door ons geschetste regionaal eindbeeld met betrekking tot de bestuurlijke organisatie in West-Friesland. Hoorn, Wervershoof, Andijk en Medemblik onderschrijven onze analyse en het regionaal eindbeeld. Enkhuizen, Stede Broec en Drechterland onderschrijven het door ons geformuleerde eindbeeld niet. Opmeer is kritisch over het eindbeeld en onze analyse. Koggenland doet geen uitspraak over het regionaal eindbeeld.

De reacties hebben niet geleid tot een herziening van ons eerdere standpunt. Wel hebben de reacties tot verschillende aanpassingen in de tekst van de regiovisie geleid. Hieronder wordt, verwijzend naar de door ons gestelde vragen, aangegeven wat de hoofdlijn is van de reacties en op welke wijze wij deze hebben beoordeeld en gewogen.

Gemeente Hoorn

Hoorn onderschrijft het regionaal eindbeeld van ons college en pleit voor de vorming van één gemeente in het stedelijk gebied per 1 januari 2013.

Ad a. “De gemeenteraad van Hoorn kan instemmen met het regionaal eindbeeld van West-Friesland zoals verwoord in de conceptvisie van Gedeputeerde Staten, inclusief de inhoudelijke analyse en onderbouwing die daaraan ten grondslag ligt, met dien verstande dat de raad opteert voor het samenvoegen van Enkhuizen, Stede Broec, Drechterland en Hoorn tot één gemeente.”

Ad b. “De gemeenteraad pleit ervoor om het eindbeeld te realiseren per 1 januari 2013. Voor wat betreft de stedelijke zone denkt de gemeenteraad dit te kunnen realiseren door op een constructieve wijze het gesprek met de buurgemeenten aan te gaan, met als insteek de meerwaarde voor de regio West-Friesland als geheel.”

Ad c. “De gemeenteraad denkt dat het goed is dat de provincie ook na het vaststellen van de definitieve visie de regie blijft voeren en actief betrokken is bij de gesprekken tussen de vier gemeenten in de stedelijke zone, hetzij in de rol als voorzitter of gespreksleider, hetzij op een andere – nader te bepalen – wijze.”

Wij constateren dat de centrumgemeente Hoorn zich kan vinden in het door ons geschetste regionaal eindbeeld. De door Hoorn geschetste wijziging in de bestuurlijke organisatie past binnen de door ons geformuleerde kaders. Met Hoorn zijn wij van mening dat met het vaststellen van de regiovisie een duidelijke stap in de goede richting is gezet. Echter, de gesprekken tussen Hoorn, Enkhuizen, Stede Broec en Drechterland moeten dan nog beginnen. Wij zijn in dit kader graag bereid om deze gemeenten te ondersteunen in een gezamenlijk proces/onderzoek gericht op een duurzame versterking van de lokale en regionale bestuurskracht.

Wij constateren dat de gemeente Hoorn pleit voor een bestuurlijke herindeling voor geheel West-Friesland. Tegelijkertijd constateren wij dat deze herindeling voor Hoorn niet per se gelijktijdig gerealiseerd dient te worden. Doordat Hoorn ons regionale eindbeeld heeft onderschreven en zich bovendien heeft uitgesproken voor een fusie met Drechterland, Enkhuizen en Stede Broec per 1 januari 2013, constateren wij dat de voorgenomen fusie van Wervershoof, Andijk en Medemblik per 1 januari 2011 voor Hoorn geen wezenlijke belemmeringen opwerpt. Wij beschouwen de negatieve zienswijze van Hoorn (d.d. 20 mei 2008) daarmee als ingetrokken.

Gemeente Enkhuizen

Enkhuizen onderschrijft het regionaal eindbeeld van ons college niet en pleit voor het starten van een overleg tussen de gemeenten Wervershoof, Enkhuizen, Stede Broec, Drechterland, Andijk en Hoorn.

Ad a. “Het door uw college geschetste eindbeeld wordt door onze raad niet onderschreven. (...) Een directe aanleiding om al heel snel voor onze gemeente te komen tot een fusie is er niet, maar op termijn zouden Stede Broec en Andijk goede partners zijn. Deze variant is door onze raad op 20 mei 2008 als minimumvariant vastgelegd in een besluit. (...) Als aanvulling op dit besluit heeft de raad uitgesproken dat onze gemeente naast Stede Broec en Andijk, ook het overleg wil openen met gemeenten Wervershoof, Drechterland en Hoorn om met deze gemeenten te komen tot een breed gedragen herindelingsvoorstel.”

Ad b. “Naar de mening van onze raad moet ingezet worden op een integrale en gelijktijdige herindeling voor de hele regio, bij voorkeur per 1 januari 2013. Denkbaar is dat daarbij ook een extern onderzoek wordt verricht naar de wenselijkheid hoe groot een gemeente maximaal moet zijn, om de beoogde voordelen te behalen.”

Ad c. “Voor welk eindbeeld uw college uiteindelijk ook kiest, in alle gevallen wordt van uw college verwacht dat zij de regie blijft houden, daadkrachtig blijft optreden in dit dossier en alle gemeenten blijft meenemen in dit proces. Dat betekent ook dat indien een gemeente weigerachtig zou zijn om deel te nemen aan een fusieproces, zij het risico loopt dat uw college haar moet verplichten tot een herindeling. Bij een fusiedatum van 1 januari 2013 is er van een overhaaste beslissing geen sprake.”

Wij respecteren de afweging die de gemeenteraad van Enkhuizen heeft gemaakt ten aanzien van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland. Ons college constateert dat de door Enkhuizen gewenste "minimumvariant" (een fusie van Enkhuizen, Stede Broec en Andijk) niet past in het door ons geformuleerde regionale eindbeeld voor West-Friesland. Ons eindbeeld is gebaseerd op een onderscheid tussen een 'landelijk' en een 'stedelijk gebied'. De raad van Enkhuizen gaat uit van een ander eindbeeld, gebaseerd op het samenbrengen van stad en ommeland binnen één gemeente. Wij maken op dit punt een andere keuze.

Wij zijn op basis van de Arhi-overleggen die wij hebben gevoerd, en de ontvangen schriftelijke reacties, tot de conclusie gekomen dat voor de door Enkhuizen gewenste variant het noodzakelijke draagvlak ontbreekt. Door de raad van Andijk is in het Arhi-overleg van 26 november 2008 expliciet aangegeven dat een fusie van Andijk met Enkhuizen en Stede Broec als een "gepasseerd station" wordt gezien. Andijk wil zich volledig richten op de voorbereiding van een fusie met Medemblik en Wervershoof. Een meerderheid in de raad van Stede Broec heeft aangegeven op dit moment niets te voelen voor een fusie met Enkhuizen en Andijk. Wij stellen vast dat er geen draagvlak is voor de door Enkhuizen gewenste variant en dat deze variant ook niet aansluit op de uitgangspunten zoals vastgelegd in deze regiovisie. Wij concluderen dat de bezwaren van Enkhuizen niet opwegen tegen het (regionale) belang van de fusie van Wervershoof, Andijk en Medemblik.

Gemeente Stede Broec

Stede Broec onderschrijft het regionaal eindbeeld van GS in meerderheid niet; de gemeenteraad is verdeeld over het vervolgproces en de gewenste inzet vanuit de provincie.

Ad a/b/c. “Uit de beraadslagingen is naar voren gekomen dat een meerderheid van de gemeenteraad (13 tegen 5) zich om uiteenlopende motieven niet kan verenigen met de door uw college vastgestelde regiovisie. Voorts is komen vast te staan dat de gemeenteraad in meerderheid (14 tegen 4) heeft besloten de zienswijze tegen de voorgenomen fusie van de gemeenten Wervershoof, Andijk en Medemblik niet te handhaven.”

Wij constateren dat de gemeenteraad van Stede Broec haar negatieve zienswijze (d.d. 8 mei 2008) op de voorgenomen fusie van Wervershoof, Andijk en Medemblik heeft ingetrokken. Verder constateren wij dat de raad verdeeld heeft gereageerd op de door ons gestelde vragen. Wij vinden het opmerkelijk dat een gemeentebestuur die een negatieve zienswijze formuleert naar aanleiding van de voorgenomen fusie van haar buurgemeenten, en de provincie vraagt een visie op de totale bestuurlijke organisatie van West-Friesland te

ontwikkelen, zelf niet bereid is een open gesprek over herindeling met haar buurgemeenten aan te gaan.

Gemeente Drechterland

Drechterland onderschrijft het regionaal eindbeeld en de analyse van GS niet en pleit voor behoud van zelfstandigheid van de gemeente.

Ad a. "Drechterland kan niet worden gekwalificeerd als een stedelijke gemeente. Drechterland herkent zich daarom niet in het regionale eindbeeld van de concept visie en kan daar niet mee instemmen. Daarnaast is onze raad van mening dat voor Drechterland de noodzaak tot fusie op de korte of middellange termijn ontbreekt."

Ad b/c. "Door onze reactie - en de daaraan ten grondslag liggende motivering - op vraag a, komt onze raad aan de beantwoording van de vragen b en c niet toe."

Wij respecteren het standpunt van de gemeenteraad van Drechterland. Als nuancering bij hun schriftelijke reactie merken wij op dat Drechterland door ons geenszins wordt gekwalificeerd als een 'stedelijke gemeente'. Wij zien Drechterland als een overwegend landelijke gemeente; maar liggend tussen drie stedelijke gemeenten. Omwille van de ligging van Drechterland hebben wij de gemeente gerekend tot het 'stedelijk gebied' waar vanuit provinciaal beleid de economische dynamiek in de regio primair moet worden gefaciliteerd (stedenband-concept). Naast de economische dynamiek zijn ook voor dit gebied zaken als leefbaarheid en behoud van landschappelijke waarden van groot belang. In het provinciaal streekplan stellen wij: "Het in de open zone tussen de stedelijke concentraties gelegen Drechterland maakt deel uit van de HES-zone en blijft overwegend landelijk van karakter."

Drechterland constateert dat de discussies over herindeling het organisatieontwikkelingsproces van de nieuwe gemeente Drechterland (ontstaan door een fusie per 1 januari 2006) verstoort. Wij hebben begrip voor de terechte zorgen van het gemeentebestuur hierover. Echter, het is de regio zelf geweest die ons college heeft gevraagd een totaalvisie op West-Friesland te ontwikkelen. Deze visie is niet primair vanuit lokaal perspectief (en daarmee gepaard gaande belangen), maar met name vanuit regionaal perspectief en op de langere termijn geformuleerd. Alles afwegende, en met respect voor ieders specifieke positie, hebben wij geconcludeerd dat de regio gebaat is bij minder en grotere gemeenten, geclusterd rondom gezamenlijke bestuurlijke opgaven (stad-ommeland).

Gemeenten Wervershoof, Andijk en Medemblik

Wervershoof, Andijk en Medemblik onderschrijven het regionaal eindbeeld en vragen de provincie (naast een positieve zienswijze op het herindelingsadvies) om procesondersteuning.

Ad a. "De gemeenteraden van Wervershoof, Andijk en Medemblik onderschrijven de bestuurlijke visie van de provincie." (...) "Uw regionale visie ontmoet bij onze gemeenten geen bezwaar."

Ad b. "Wij zullen per 1 januari 2011 overgaan tot herindeling."

Ad c. “Wij verwachten dat het tijdsbeslag ten behoeve van de verdere voorbereidingen van de fusie aanzienlijk zal zijn. Wij zullen met u in overleg treden over mogelijke ondersteuning vanuit de provincie.”

Wij constateren dat de gemeenten Wervershoof, Andijk en Medemblik (WAM) zich kunnen vinden in het door ons geschetste regionaal eindbeeld. De voorgenomen WAM-fusie past naadloos binnen de door ons geformuleerde kaders. Wij waarderen het positief dat de WAM-gemeenten in hun reactie benadrukken de centrumfunctie van de gemeente Hoorn te erkennen en hieraan een positieve bijdrage te willen leveren. Wij spreken de verwachting uit dat de fusiegemeente Medemblik een constructieve en duurzame bijdrage zal leveren aan de samenwerking in het algemeen, en de ondersteuning van de centrumpositie van Hoorn in het bijzonder.

Wat betreft de gevraagde ondersteuning ten aanzien van het fusieproces. Uiteraard is een fusieproces primair een verantwoordelijkheid van de partijen die willen fuseren. Tegelijkertijd hebben wij begrip voor de specifieke problematiek van met name de gemeente Andijk. Over de wijze waarop deze problematiek moet worden aangepakt, treden wij graag met de gemeenten in overleg.

Gemeente Opmeer

Opmeer is kritisch over het regionaal eindbeeld en de analyse van GS en pleit voor behoud van zelfstandigheid van de gemeente.

Ad a. Opmeer is kritisch over het eindbeeld en gelooft niet dat (gedwongen) herindeling zal leiden tot meer bestuurskracht bij gemeenten. “Wij hebben uw probleemanalyse goed gelezen, maar deze is voor ons onvoldoende overtuigend. (...) Ons inziens ware het beter als u de volgende vraagstelling zou hanteren: *welke plaatselijke of regionale problemen doen zich voor die een bepaalde gewenste bestuurlijke capaciteit vergen en waarvoor de bestaande bestuurlijke en ambtelijke capaciteit ontoereikend is en welke passende schaal daarvoor moet worden gecreëerd en welke herindeling of samenwerking doorgevoerd moet worden om het probleem op te lossen.* (...) Dat deze vraag niet door u is gesteld maakt ons kritisch over het door u geschetste eindbeeld.”

Ad b/c. “Met u zijn wij van mening – en uw gedeputeerde heeft dat in een tweede, plezierig verlopen gesprek op 27 januari bevestigd – dat een fusie waar de gemeente Opmeer bij betrokken zou zijn de eerste tien tot vijftien jaar, *ceteris paribus*, niet aan de orde is.”

Wij hebben waardering voor de uitgebreide reactie van de gemeente Opmeer. Wij constateren dat er in Opmeer een goede dialoog heeft plaatsgevonden, met als uitkomst dat er geen draagvlak is voor herindeling. Tegelijkertijd constateren wij dat er steeds meer taken op gemeenten afkomen. Dit vergt veel van het organiserend vermogen van gemeenten. Wij zullen met belangstelling volgen hoe Opmeer hier in de toekomst invulling aan gaat geven.

In de reactie wordt aangegeven dat de probleemanalyse van ons college onvoldoende een inhoudelijke onderbouwing geeft voor de noodzaak van herindeling. Wij delen deze opvatting niet. Wij vinden dat de relatie tussen bestuurskrachtversterking en schaalvergroting in de praktijk voldoende is aangetoond. De toenemende verantwoordelijkheden en eisen vanuit de samenleving vragen om gemeenten die in staat

zijn specialistische kennis en krachtige bestuurders aan zich te binden. Men kan verschillen van mening over de wijze waarop op de meest effectieve manier invulling kan worden gegeven aan deze noodzakelijke schaalvergroting; hetzij via intensieve samenwerking of samenvoeging, hetzij via uitbesteding van taken of de inhuur van externe expertise. Wij constateren dat samenwerking tussen partijen, vooral wanneer er sprake is van beleidsrijke en politiek gevoelige onderwerpen, veelal leidt tot stroperigheid en een gebrek aan snelheid en daadkracht.

Wij delen de opvatting van Opmeer dat structuren volgend moeten zijn aan de inhoud. Wij onderschrijven het adagium "structure follows strategy": pas als de wat-vraag is beantwoord, kan de hoe-vraag aan de orde komen. Tegelijkertijd is het zo dat structuren tot op zekere hoogte ook de kwaliteit van de inhoudelijke agenda bepalen. In een bestuurlijke structuur waar sprake is van een veelheid aan actoren met uiteenlopende politiek-bestuurlijke belangen, is het moeilijk om te komen tot een gedragen en geprioriteerde agenda. Onze veronderstelling is dat het met minder bestuurlijke actoren (met een sterk profiel) makkelijker is om in regionaal verband zaken te doen.

Gemeente Koggenland

Koggenland doet in haar schriftelijke reactie geen uitspraak over het regionaal eindbeeld van GS en pleit voor behoud van zelfstandigheid van de gemeente.

Gelet op het feit dat Koggenland een recente fusiegemeente is, heeft de raad besloten:

- "kennis te nemen van de concept regiovisie bestuurlijke organisatie West-Friesland;
- niet mee te doen aan discussies over gemeentelijke herindeling."

Wij stellen vast dat Koggenland (als recente fusiegemeente van 1 januari 2007) ervoor kiest op dit moment niet actief te participeren in de discussie over herindeling in de regio West-Friesland. Gezien deze uitgangspositie, en de ruimtelijke en politiek-bestuurlijke context, respecteren wij deze keuze.

Over de regionale samenwerking wordt in de schriftelijke reactie opgemerkt: "Koggenland stelt zich daarin actief en coöperatief op. In dossiers als regionale bedrijventerreinen, N23, woningbouwprogramma, veiligheid en gezondheid speelt Koggenland een actieve en constructief - kritische rol in het regionale debat." Wij spreken de verwachting uit dat de gemeente Koggenland een constructieve en duurzame bijdrage zal (blijven) leveren aan de samenwerking in het algemeen, en de ondersteuning van de centrumpositie van Hoorn in het bijzonder.

3. Sturingsfilosofie: sturen op samenhang

In grote lijnen zijn in de provincie Noord-Holland twee typen gemeenten te onderscheiden: gemeenten met een verstedelijkt karakter en gemeenten met een landelijk karakter. Uiteraard zijn er gradaties in de beide typen, maar een echte mengvorm (stedelijk centrum met relatief veel omliggend landelijk gebied) is er niet.

Keuze voor stad versus platteland

Wanneer in een regio (zoals West-Friesland) met zowel stedelijke als landelijke gemeenten een gemeentelijke herindeling plaatsvindt, zijn daarbij in theorie twee typen combinaties mogelijk. Een mogelijkheid is dat de stedelijke gemeenten vooral stedelijke partners zoeken en de landelijke vooral landelijke. Daarmee wordt zowel het stedelijke als het landelijke profiel versterkt. De stedelijke en landelijke gemeenten hebben dan complementaire, maar verschillende opgaven, die in regionaal perspectief ook tegengesteld kunnen zijn. Het behoud van het landelijk karakter kan immers botsen met bijvoorbeeld de ruimtebehoefte van de stad. Daarom wordt deze variant ook wel aangeduid als “Stad versus platteland”. Een andere mogelijkheid is dat in een herindeling landelijke gemeenten samen gaan met een stedelijke gemeente. Daarmee ontstaan gemeenten die zowel een stedelijk gebied als een landelijk gebied binnen de grenzen hebben. Dat betekent dat alle gemeenten in zekere mate zowel landelijke als stedelijke opgaven hebben en deze op elkaar kunnen afstemmen. Deze variant wordt daarom ook wel aangeduid als “Stad en ommelanden”.

Indien er in een regionale herindeling een keuze mogelijk is tussen “Stad versus platteland” en “Stad en ommelanden”, dan kiest ons college voor de eerste. In die variant worden gemeenten gevormd die door hun karakter en daarmee samenhangende opgaven, een onderscheidend profiel hebben. Ons college is van mening dat dit onderscheid voor West-Friesland relevant is en zal dat hieronder vanuit de strategische opgaven van het gebied nader toelichten. Bovendien biedt het gemeenten de kans om zich te ‘specialiseren’ in een bepaald type opgaven, wat hun bestuurskracht ten goede komt.

Kwaliteit van het landelijk gebied

Met deze variant kiest ons college ook voor behoud van de kwaliteiten van het landelijk gebied. Gemeenten met een landelijk karakter hoeven binnen hun eigen grenzen immers geen afweging te maken tussen belangen van stedelijk en landelijk gebied. Zij kunnen zich daardoor concentreren op het behoud van het landelijk karakter en dit zelfs versterken. Ons college verwacht dat in gemeenten volgens het model “Stad en Ommelanden” de belangen van het landelijk gebied het vaker dan wenselijk is, zullen afleggen tegen de belangen van het stedelijk gebied. In de stedelijke gebieden wonen over het algemeen meer mensen dan in het omringende landelijk gebied. Dat betekent dat de stemverhouding grosso modo ongunstig zal uitpakken voor het landelijk gebied en dat daarmee de stedelijke belangen zwaarder zullen wegen. Door landelijk en stedelijk gebied te scheiden in verschillende gemeenten, krijgt het landelijk gebied relatief een zwaardere stem. Aangezien ons college hecht aan het behoud en de versterking van de kwaliteit van het landelijk gebied in Noord-Holland, kiezen wij voor een bestuurlijke inrichting die daaraan kan bijdragen.

Samenwerking tussen stad en platteland

Ons college is zich er overigens wel degelijk van bewust dat stedelijk gebied en omringend landelijk gebied elkaar nodig hebben. Beide bieden immers voorzieningen voor elkaars inwoners en op die wijze versterken zij elkaars kwaliteiten. Dat betekent dat gemeenten in regionaal verband zullen moeten samenwerken om bepaalde opgaven voor hun eigen inwoners te kunnen realiseren. Wanneer de belangen van stedelijk en landelijk gebied met elkaar botsen, zal hierover op regionaal niveau een afweging moeten worden gemaakt. Ons college vindt dit het juiste schaalniveau voor dergelijke afwegingen. Bovendien acht ons college het zijn taak om, wanneer dergelijke afwegingen tot conflict of een patstelling leiden, als mediator of arbiter op te treden. Dit voorkomt ongewenst lange vertragingen wanneer gemeenten in regionaal verband niet tot een oplossing kunnen komen.

Ruimtelijke structuur van West-Friesland

Een regio wint aan kracht wanneer gemeenten in staat zijn over de grenzen van hun eigen gebied te kijken en te zoeken naar de regionale samenhang. Voor landelijke gemeenten geldt dat zij verder moeten kijken dan de eigen dorpen en kernen. Voor stedelijke gemeenten geldt dat zij naast de eigen opgaven ook oog moeten hebben voor het behoud en versterken van de landelijke omgeving. Het landelijke versterkt het stedelijke en vice versa. Van enige afstand kijkend naar West-Friesland valt op dat binnen de regio twee gebieden met een sterk onderscheidend profiel zijn te benoemen. Enerzijds een landelijk gebied met veel kleine kernen en strategische opgaven op het gebied van kernenbeleid, groen/blauw in relatie tot toerisme en recreatie (nieuwe economische dragers), anderzijds een gebied met een meer stedelijke dynamiek en strategische opgaven op het gebied van werken en wonen.

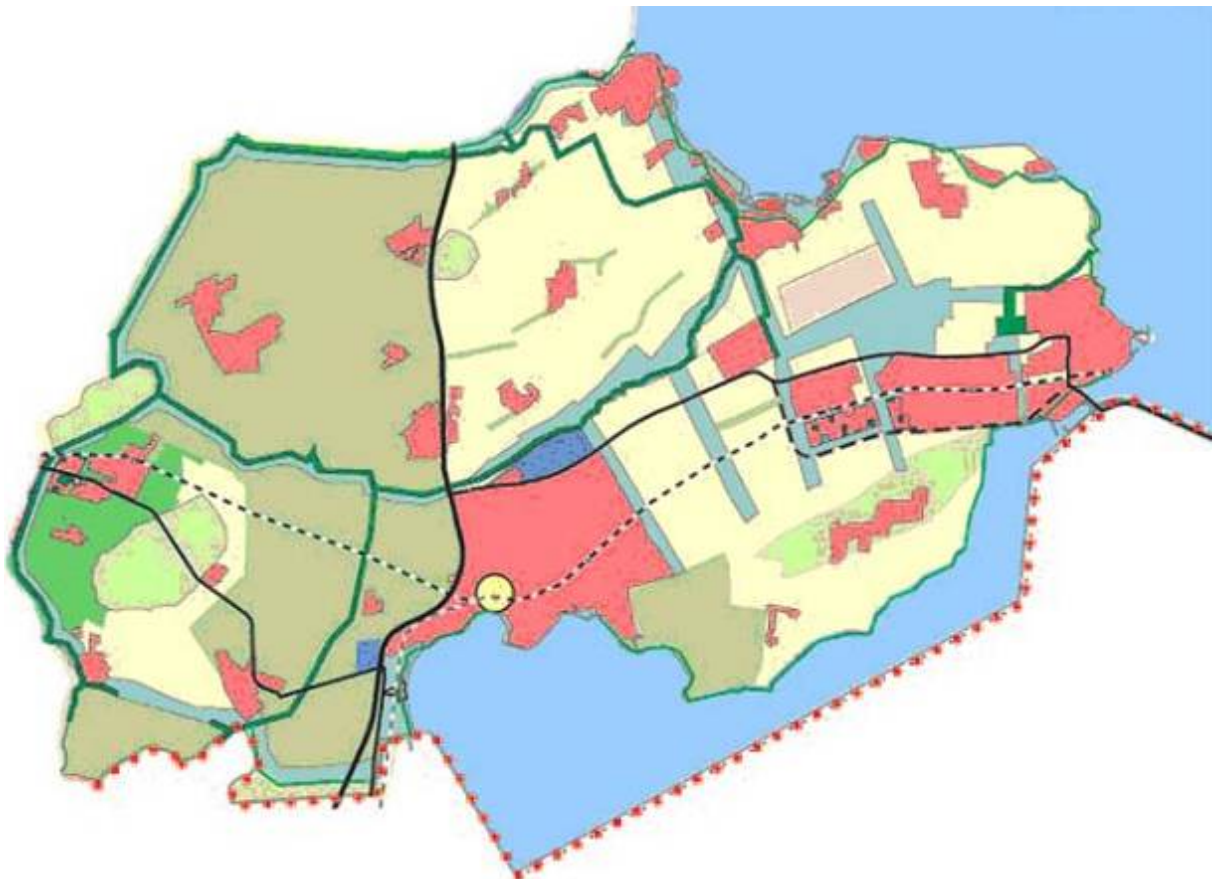
Stedelijk en landelijk gebied

Het "stedelijk gebied" strekt zich uit van Hoorn tot Enkhuizen (4 gemeenten). Wij zijn ons bewust van de bijzondere positie van de gemeente Drechterland in dit verband. Wij beschouwen Drechterland als een primair landelijke gemeente, welke gezien haar ligging tussen twee stedelijke kernen integraal onderdeel uitmaakt van de dynamiek tussen beide stedelijke kernen. Binnen dit gebied zien wij het oostelijk deel van de N23 (Westfriaweg van Hoorn tot Enkhuizen) als verbindende schakel en drager voor toekomstige gebiedsontwikkelingen. Rondom de N23 is sprake van een bundeling van economische dynamiek. Het gebied is strategisch gelegen ten opzichte van de Randstad en heeft in potentie een goede ontsluiting (A7-N23) naar het zuiden. Daarnaast wordt samen met de provincies Flevoland en Overijssel geprobeerd om een snelle verbinding te realiseren tussen West- en Oost-Nederland. Een opwaardering van de N23 (Westfriaweg), waartoe momenteel door gemeenten en provincie gezamenlijk de voorbereidingen worden getroffen, past in het strategisch profiel van dit gebied. Onderscheidende kenmerken voor het gebied zijn: concentratie van regionale voorzieningen, grotere woningbouwlocaties, regionale bedrijventerreinen, stedelijke woonmilieus.

Het "landelijk gebied" strekt zich voor West-Friesland uit van Koggenland tot Andijk (5 gemeenten). Binnen dit gebied is sprake van veel groene open ruimtes, een sterke agrarische sector, waardevol cultuurlandschap en meer landelijke woonmilieus. Door sturing op behoud

van de kwaliteiten van het landelijk gebied kan versnippering worden voorkomen en de ruimtelijke kwaliteit, in relatie tot toerisme en recreatie, worden versterkt (hierdoor kunnen nieuwe dragers voor het landelijk gebied ontstaan). Onderscheidende kenmerken van het gebied zijn: landbouw en agribusiness, toerisme en recreatie, natuurontwikkeling, landelijke woonmilieus.

Het bovenstaande onderscheid tussen het stedelijk en landelijk gebied wordt op onderstaande kaart uit het provinciaal streekplan (2004: 90) geïllustreerd. De rode gebieden hebben betrekking op de bestemming wonen en werk: "Ontwikkelen van stedelijk gebied, mede door verdichting. Consolideren mix van stedelijke functies." De gele gebieden hebben betrekking op de bestemming landbouw land: "Ontwikkelen van een sterke landbouw (schaalvergroting en verbreding) en behouden van een mix van functies." De groene gebieden hebben betrekking op de zogenaamde landschapsparels: "Gebieden (voornamelijk agrarisch) met een lage ontwikkelingsdynamiek en een landschap met hoge cultuurhistorische, visuele, en/of natuurwaarden." De paarse vlekken nabij Hoorn verwijzen naar de twee regionale bedrijventerreinen: De Jaagweg en Westfrisia-Noord. De zwarte lijnen zijn de A7 (verticaal) en de N23 (horizontaal). De zwart-witte stippellijn is de spoorverbinding.

Relatie met provinciaal beleid

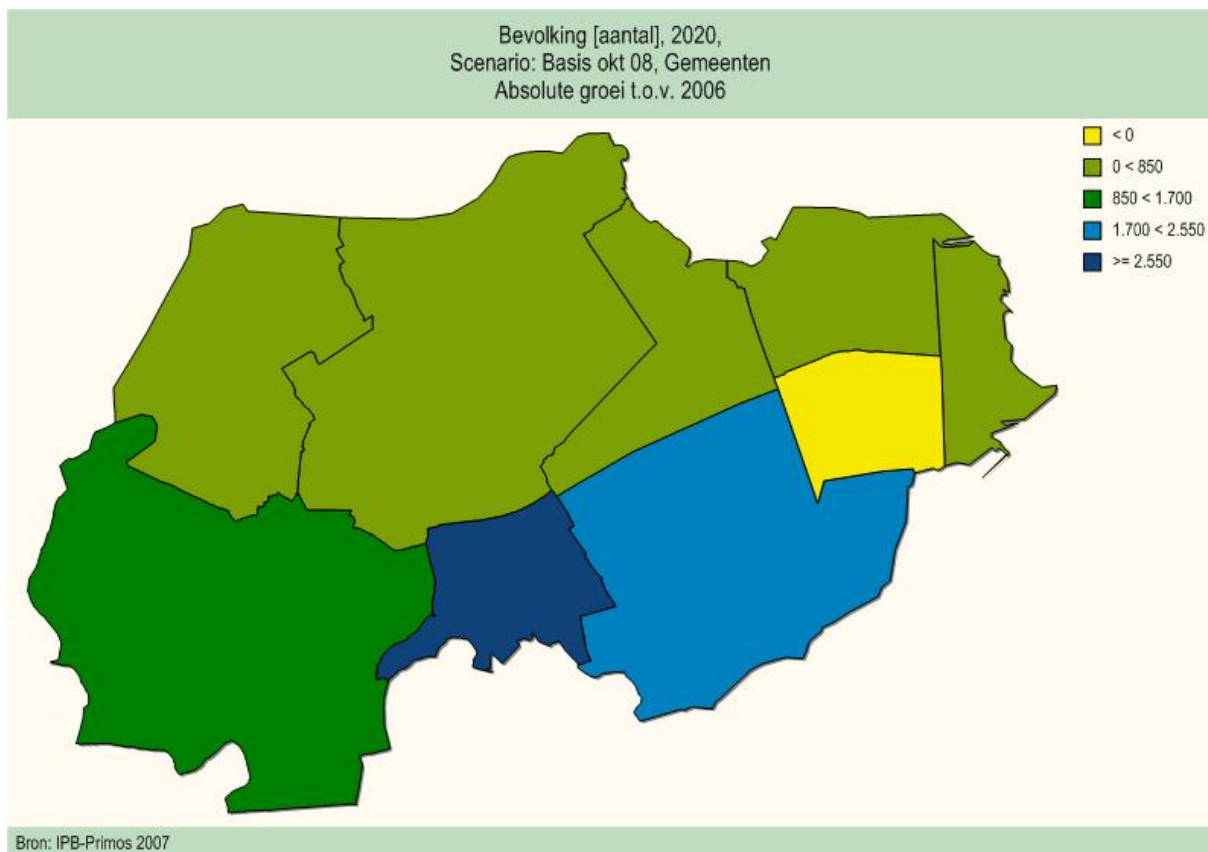
Het onderscheid tussen het stedelijke en het landelijk gebied sluit aan bij het Ontwikkelingsbeeld Noord-Holland Noord (provinciaal streekplan). Met betrekking tot de ontwikkeling van het stedelijk gebied is in het streekplan opgenomen (2004: 95): "Voor het HES-gebied gaan wij uit van het Bandstadconcept. Dit betekent voortzetting en uitbouw van het stedelijk concept, zoals dat eerder is vastgelegd in het Streekplan Noord-Holland Noord van 1994. De Bandstad tussen Hoorn en Enkhuizen bestaat uit een lint van kernen en woonwijken aan weerszijden van de spoorlijn Hoorn-Enkhuizen. Dit lint wordt onderbroken door noordzuid-gerichte groene zones en vijf scheggen. (...) De kernen vullen elkaar aan en vormen met elkaar een functionele eenheid. De groene zones voorkomen aaneen groeien, waardoor elke kern een eigen identiteit behoudt. Daarnaast fungeren de zones als groen - blauwe poorten en ecologische en landschappelijke verbindingzones in een oost-west gericht stedelijk landschap. Aan zowel de zuid- als noordkant van de Bandstad liggen uitsluitingsgebieden. Dit geeft richting aan de verdere uitwerking van het Bandstadconcept."

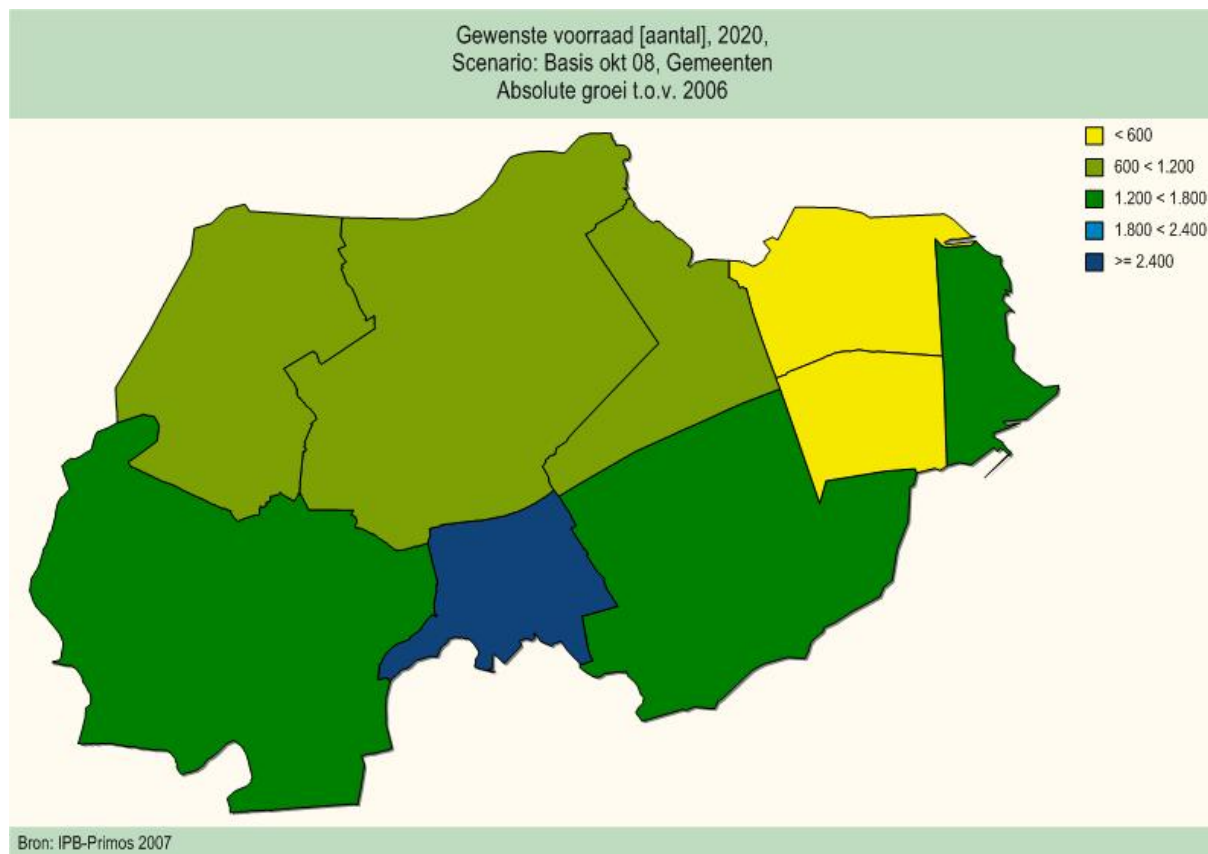
Ten aanzien van woningbouw (in relatie tot openbaar vervoer) is het volgende opgenomen in het streekplan (2004: 95): "Nieuwe grotere woonlocaties in het gebied zijn Hoogkarspel-Zuid, de Bangert en Oosterpolder bij Hoorn en een westelijke uitbreiding van Enkhuizen-Noordwest-west. De concentratie van verstedelijking in het Bandstadmodel vergroot het draagvlak voor het openbaar vervoer. Wij zien op termijn mogelijkheden voor een opwaardering van de bestaande railverbinding tussen Hoorn en Enkhuizen." Ten aanzien van toekomstige (regionale) bedrijventerreinen (2004: 97): "Concentratie van bedrijventerreinen staat voorop. Het aanbod van nieuwe bedrijventerreinen in West-Friesland wordt daartoe grotendeels gerealiseerd op grote locaties, met als kanttekening dat eerst de benodigde infrastructuur goed moet zijn geregeld voordat de regionale bedrijventerreinen kunnen worden gerealiseerd. De rest verdeelt de regio zelf als contingent over kleinere locaties, op basis van een regionale visie. Voor de periode tot 2014 kan de locatie Jaagweg, ten westen van de A7, ontwikkeld worden tot regionaal bedrijventerrein van 70 ha netto. Voor de periode na 2014 wordt de locatie Westfrisia-Noord (70 ha netto) gereserveerd."

Wat betreft het Bandstadconcept is sprake van een grote mate van continuïteit van provinciaal beleid. Ook in het streekplan van 1994 werd al gesproken van "verstedelijking van de zone Hoorn-Enkhuizen (1994: 47 e.v.): Volgens het ruimtelijk concept van de "geledeband-stad" worden stedelijke activiteiten in de HES-zone (Hoorn-Enkhuizen / Stede Broec) geconcentreerd met de spoorlijn als centrale as en drager van bestaande en nieuwe centra voor wonen, kantoren en voorzieningen. "Het accent ligt hierbij op Hoorn; deze stad fungeert met haar stedelijke voorzieningen als centrum voor de regio. Enkhuizen en Stede Broec vormen een tweede concentratiepunt met een subregionale functie. Het in de open zone tussen de stedelijke concentraties gelegen Drechterland maakt deel uit van de HES-zone en blijft overwegend landelijk van karakter." Over de N23 als verbindende schakel voor het gebied is destijds vermeld: "De Westfrisiaweg-Oost is ook in economisch opzicht een essentiële in- en externe verbinding" en wordt omschreven als "toekomstig onderdeel van de hoofdverbinding Alkmaar-Hoorn-Enkhuizen-Lelystad". Ten aanzien van woningbouw is in het streekplan van 1994 vastgelegd dat "de uitbreiding van Hoorn in oostelijke richting zal moeten plaatsvinden". Met betrekking tot de positie van Drechterland wordt "een extra taakstelling voor Hoogkarspel niet op voorhand uitgesloten".

Met betrekking tot de ontwikkeling van het landelijk gebied zijn in het streekplan 2004 (in samenhang met het stedelijk gebied) diverse passages opgenomen. Kernbegrippen hierbij zijn: een toeristisch aantrekkelijke regio (IJsselmeerkust in combinatie met het cultureel erfgoed in West-Friesland), grote verscheidenheid aan landbouw (clustervorming van zaadteeltcomplex, glastuinbouw en akkerbouw) en verweving van recreatie, groen en natuur met stedelijke functies (onder meer door inzet van de baten uit woningen en bedrijventerreinen voor de realisatie van groene en recreatieve voorzieningen) . Met betrekking tot het gebied ten westen van de A7 ligt de focus op behoud en versterking van het kwetsbare landschap (2004: 102): “Voor dit westelijk deel van West-Friesland streven wij naar het open en agrarisch houden van dit gebied. Daarbij blijft de agrarische sector de belangrijkste drager van het landschap. Ook hier wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de ecologische hoofdstructuur om recreatieve voorzieningen te verwezenlijken.”

Wanneer we voor de periode tot 2020 per gemeente bekijken wat de verwachte bevolkingsgroei is en de verwachte woningvoorraad (in absolute termen) dan ontstaat het onderstaande regionale beeld. Hierin komt, met betrekking tot de demografische ontwikkeling en de hiermee samenhangende woningbehoefte, op hoofdlijnen het onderscheid tussen het landelijke en het stedelijke gebied terug.

Strategische opgaven van de regio

In het provinciaal streekplan wordt een overzicht gegeven van regionale opgaven met een belangrijke ruimtelijke en en/of economische component (2004: 93-94).

Als ruimtelijke / economische opgaven voor het hele gebied worden genoemd:

- het bieden van ruimte aan bedrijven;
- verbetering van de bereikbaarheid en de ontsluiting van bedrijfslocaties;
- het bevorderen van de toeristische mogelijkheden in West-Friesland;
- herstructurering van terreinen die niet meer voldoen aan de huidige eisen;
- het faciliteren van 140 ha bedrijventerreinen tot 2014 en voor de langere termijn (2014 tot 2030) bestaat er een planningsopgave van nog eens 240 ha, waarvan 60% op regionale terreinen.

Als specifieke ruimtelijke opgaven voor het stedelijk gebied worden genoemd:

- Voorzien in een woningbouwopgave van 11.900 woningen voor de periode 2004-2014 resp. 22.900 woningen voor de lange termijn (2004-2030).
- Aanboren van extra binnenstedelijke capaciteit (namelijk 2.500 woningen van 2004-2014).
- Voorzien in opgaven door vergrijzing.
- Goed benutten van de ruimtelijke potenties van stationslocaties.

Als specifieke ruimtelijke opgaven voor het landelijk gebied worden genoemd:

- Behoud respectievelijk versterking van de concurrentiekracht door schaalvergroting en vernieuwing

van het agrocomplex.

- Optimaliseren van de verkavelingsstructuur en tegengaan van de versnippering van landbouwgebied.
- Concentreren van glastuinbouw op projectlocaties.
- Behoud van de sterke relatie tussen bollenteelt en veehouderij.
- Het tot stand brengen van een solide en kwalitatief hoogwaardig netwerk van groene open ruimtes, natuur- en recreatiegebieden, met elkaar verbonden door ecologische en recreatieve zones.

Als opvolger van het streekplan wordt momenteel door de provincie in overleg met de verschillende regio's een structuurvisie ontwikkeld (op grond van de nieuwe Wro). Als inbreng voor de provinciale structuurvisie is vanuit de regio West-Friesland een uitgangspuntennotitie opgesteld; deze is op 15 mei 2008 vastgesteld door het bestuurlijk overleg VVRE (regionaal portefeuillehoudersoverleg Verkeer en Vervoer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Economie). Dit bestuurlijk overleg heeft de volgende zaken als opgaven / uitgangspunten voor de regio vastgesteld:

1. Demografische ontwikkeling in relatie tot woningbouwprogramma (RVP)
2. Landschap, landbouw en natuur
3. Verstedelijking en woningbouw
4. Water
5. Infrastructuur
6. Bedrijvigheid
7. Detailhandel
8. Agribusiness en aquacultuur
9. Recreatie en toerisme

Bij diverse uitgangspunten wordt door de regio nader ingegaan op het onderscheid stedelijk-landelijk en de noodzaak van sturing op samenhangende kwaliteiten. Bij het tweede uitgangspunt (2008: 7-8): "Bij de verdere verstedelijking van de landelijke kernen moeten we waken voor negatieve effecten op de kwaliteiten van het landelijk gebied. (...) De oorspronkelijkheid van het West-Friese landschap moet zoveel mogelijk worden gerespecteerd. (...) "De versmelting van stad en platteland is een voortgaand proces. Onderscheid tussen de verstedelijkte gebieden, onderbroken door groene gebieden, blijft noodzakelijk." Bij het derde uitgangspunt (2008: 9): "Elke gemeente bouwt in beginsel voor de eigen woningbehoefte, waarbij het geconcentreerd bouwen in de HES-zone en overige grotere kernen de voorkeur geniet. (...) Belangrijke stedelijke ontwikkelingen worden zoveel mogelijk geconcentreerd in het stedelijk gebied van de HES-zone, waarin de oost-west-spoorverbinding en belangrijke oost-west-wegverbindingen liggen." Bij het zesde en zevende uitgangspunt (2008: 12): "De ligging (van bedrijventerreinen) is op strategische punten aan de hoofdinfrastructuur en in aantal beperkt, nabij de grotere woonconcentraties. (...) Herstructurering van bestaande terreinen heeft voorrang. Basisvoorwaarde is een goede, ruimtelijke ligging. (...) De vastgestelde regionale bedrijventerreinvisie is leidend." Over de detailhandel: "Ruimte creëren voor dynamiek in de centra met een bovenlokale of regionale verzorgingsfunctie is essentieel onderdeel van beleid. (...) Hoorn, Enkhuizen, Medemblik en Stede Broec elkaar functioneel laten aanvullen en ontwikkelen zonder ontwrichtende gevolgen." Bij het laatste uitgangspunt; recreatie en toerisme (2008: 15): "Wat in de hele regio en overigens in het hele gebied boven het Noordzeekanaal ontbreekt, is een gezamenlijke "brand", een kenmerk dat bindt. (...) Opschaling naar een regionale schaal is

een voorwaarde om de huidige positie te behouden en uit te bouwen. (...) Met name Enkhuizen, Medemblik en Hoorn hebben een aantrekkelijke combinatie van stad en water. Voor het toerisme is de waterzijde van onschatbare waarde. De kustlijn, gekoppeld aan de cultuurhistorie van deze plaatsen, heeft een unieke uitstraling.”

De Westfriese Bedrijvengroep (WBG), het overkoepelende orgaan van 9 ondernemersverenigingen, heeft naar aanleiding van het GS-besluit om een visie op West-Friesland te ontwikkelen een brief gestuurd naar de provincie. Volgens de WBG “spelen er zoveel zaken die het niveau van individuele gemeenten te boven gaan, dat verregaande samenwerking (lees: fusie) noodzakelijk is.”

Hierbij denkt men aan:

1. Aanleg N23 en andere infrastructurele projecten.
2. Ontwikkelen van herstructureren van bedrijventerreinen.
3. Ontwikkelen van de economische driver: toerisme.
4. Bevorderen van de werkgelegenheid en het indammen van de forensenstroom.
5. Verkrijgen van HBO-onderwijs in West-Friesland.

De opgesomde zaken komen grotendeels overeen met de strategische opgaven die door de provincie en de regio zelf zijn vastgesteld. De vraag is dus niet zozeer wat de regionale opgaven zijn maar hoe deze door de gemeenten op effectieve en doelmatige wijze opgepakt kunnen worden.

Voorlopige conclusie

De regio West-Friesland is gediend bij een evenwichtige ontwikkeling van stad en platteland waarbij ieder gebied zich primair richt op de eigen opgaven. Een stedelijk gebied met voldoende ruimte voor ontwikkeling en draagvlak voor regionale voorzieningen is essentieel voor een krachtige regio. Hetzelfde geldt voor het landelijk gebied wat betreft de economische ontwikkeling (landbouw, agribusiness, recreatie) met behoud van de ruimtelijke kwaliteit (groene buffer, toerisme). Een bestuurlijke focus op de strategische opgaven van het gebied is in het belang van de hele regio. Winst voor de regio zit hem dus in het welbegrepen eigenbelang van stad en platteland.

4. Slagkracht door schaalvergroting

Wij vinden het van belang dat gemeenten daadkrachtig opereren; zowel in de directe dienstverlening naar hun burgers als in de sturing op strategische opgaven in regionaal verband. Schaalvergroting zien wij als middel om de slagkracht van gemeenten – en daarmee van de regio – te vergroten.

Provinciaal coalitieakkoord

Met betrekking tot het onderwerp bestuurlijke samenwerking staat het volgende in het provinciaal coalitieakkoord (p. 37): "Wij willen een bestuurskrachtige provincie, uitgaande van de gemeente als belangrijke grondslag van ons democratisch systeem. Een krachtige provincie vraagt ook om sterke gemeenten. (...) Gemeenten bepalen hun eigen inrichting en kunnen daarbij gemeenschappelijke regelingen in het leven roepen, mits deze voldoende onder toezicht van de gemeenteraden blijven functioneren en de democratische legitimiteit gewaarborgd is."

Daarnaast wordt in het akkoord opgemerkt (p. 38): "Provincies, interprovinciale en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en gemeenten zitten te dicht op elkaar. Er is zo een onnodige bestuurlijke drukte ontstaan. Dit probleem komt het scherpst tot uitdrukking in de Randstad. Samenhangende problemen op het gebied van mobiliteit, infrastructuur, ruimtelijke ordening, milieu en economische ontwikkeling in de Randstad vragen om een samenhangende aanpak met doorzettingsmacht."

Ons college kan zich, mede op basis van bovenstaande overwegingen, voorstellen dat in de regio West-Friesland uiteindelijk maximaal vier gemeenten ontstaan. De regio als zodanig is van overzichtelijke omvang en heeft een sterk eigen profiel (met enerzijds een meer stedelijk, anderzijds een landelijk accent) met veel gemeenschappelijke en gedeelde kansen, uitdagingen en opgaven.

Zoals vermeld in het coalitieakkoord bepalen gemeenten in principe hun eigen bestuurlijke inrichting. Dit laat onverlet dat het een verantwoordelijkheid van ons college is om toe te zien op een krachtig lokaal openbaar bestuur, en indien noodzakelijk hier actie op te ondernemen.

Schaalvergroting in het openbaar bestuur

Ons college is van mening dat de bestuurskracht van de regio West-Friesland, en andere regio's in Noord-Holland, kan toenemen door het realiseren van een schaalvergroting in het openbaar bestuur. Deze schaalvergroting kan op verschillende wijzen worden gerealiseerd; bijvoorbeeld door vormen van bestuurlijke samenwerking. Diverse gemeenten geven aan dat er weliswaar wordt samengewerkt in de regio, maar dat deze samenwerking te versnipperd is en te weinig resultaten oplevert waar de regio mee vooruit kan. Te vaak is het eindresultaat de optelsom van individuele ambities. Hierdoor is het resultaat suboptimaal en gaan kansen voor de regio verloren. Kernwoorden zijn in dit verband: te veel bestuurlijke drukte, te weinig democratische legitimatie en te weinig slagkracht en snelheid.

In West-Friesland spelen wat ons betreft urgente strategische opgaven die gebaat zijn bij een meer samenhangende en doortastende regionale aanpak. Daarnaast stellen wij vast dat de discussie over een aanpassing in de bestuurlijke organisatie door gemeenten (maar ook vanuit het maatschappelijke middenveld) al jaren wordt gevoerd zonder een resultaat waarmee de regio als geheel vooruit kan. Tegelijkertijd zien wij dat het takenpakket van gemeenten groeit en in de toekomst naar verwachting blijft groeien; zowel door een decentralisatie vanuit het Rijk als door toenemende eisen vanuit de samenleving. Ook zien we een schaalvergroting plaatsvinden in diverse bestuurlijke samenwerkingsverbanden (denk aan de regionale omgevingsdiensten en de veiligheidsregio). Gezien deze externe factoren, maar vooral gezien de aard en het belang van de regionale opgaven en de langlopende en terugkerende discussies over aanpassing van de bestuurlijke organisatie, zien wij voor de gemeenten in West-Friesland een gemeentelijke herindeling als meest realistische en duurzame oplossingsrichting om tot een sterkere regio te komen.

Betrokkenheid van burgers bij het bestuur

Een veel gehoord bezwaar tegen gemeentelijke herindeling is dat deze vorm van schaalvergroting zou leiden tot minder betrokkenheid van burgers bij hun omgeving/gemeenschap. Dit bezwaar gaat ervan uit dat burgerbetrokkenheid of identificatie van mensen primair ligt bij de gemeente als zodanig. Wij plaatsen vraagtekens bij deze veronderstelling. Volgens ons speelt de identificatie en betrokkenheid van burgers met hun leefomgeving en de samenleving vooral op het niveau van de buurt, wijk en/of straat. Men kan zich afvragen in hoeverre de gemiddelde burger anno 2008 nog behoefte heeft aan een gemeente in de directe nabijheid. Veel burgers en bedrijven hebben behoefte aan een overheid op een zekere afstand; een overheid die algemene kaders stelt en ruimte laat voor het initiatief en het organiserend vermogen van het maatschappelijk middenveld. Voor de gemeente als dienstverlener is de afstand tot de gemeente als gevolg van de digitalisering steeds minder een issue.

Ons college is van mening dat een schaalvergroting niet op gespannen voet hoeft te staan met betrokkenheid van burgers bij het lokaal bestuur. Een grotere schaal hoeft niet te leiden tot een grotere afstand van burgers tot het gemeentebestuur en/of tot minder betrokkenheid van burgers bij hun gemeenschap. De politieke besluitvorming is en blijft openbaar toegankelijk; procedures verlopen in een grotere gemeente niet wezenlijk anders dan in een kleinere gemeente. De mate waarin burgers zich identificeren met hun kern of dorp verandert niet doordat deze onderdeel wordt van een grotere bestuurlijke eenheid. Integendeel, door als fusiegemeente een actief kernenbeleid te voeren en/of wijkgericht te werken, krijgen burgers nieuwe instrumenten in handen gericht op zelfsturing. In diverse gemeenten in Nederland zijn hiermee goede ervaringen opgedaan. Denk hierbij aan de vorming van dorpsraden en de instelling van wijkplatforms. De keuze voor een actief kernenbeleid sluit ook aan bij de strategische keuze voor een 'specialisatie op landelijk gebied'. De gemeenten Wervershoof en Andijk geven als een van de argumenten voor de door hun gewenste herindeling het kernenbeleid van de huidige gemeente Medemblik.

Hoewel ons college het beeld niet onderschrijft, zijn we er ons van bewust dat bij diverse partijen het beeld leeft dat door opschaling de verbondenheid en betrokkenheid van een

burger met zijn gemeente automatisch zal afnemen. Dit beeld leidt tot een weerstand ten aanzien van schaalvergroting gebaseerd op emoties en niet gebaseerd op de te realiseren (lange termijn) effecten van herindeling. Wij gaan er van uit dat een grotere bestuurlijke schaal geen afbreuk hoeft te doen aan de menselijke maat. Integendeel, wij gaan ervan uit dat gemeenten door schaalvergroting professioneler en klantgerichter kunnen opereren. Grotere gemeenten kunnen meer gespecialiseerde medewerkers in dienst nemen, waardoor het sturend vermogen naar de regio en het leverend vermogen naar de burger toeneemt.

Om bovenstaande punten te toetsen aan de praktijk is in opdracht van ons college een extern onderzoek uitgevoerd naar de aard en mate van verbondenheid van burgers met hun gemeente in relatie tot de schaalgrootte. Het onderzoeksrapport (conceptversie van 24 maart 2009) laat zien dat schaalvergroting door gemeentelijke herindeling het risico in zich heeft dat verbondenheid van inwoners met hun gemeente/gemeenschap afneemt. Er zijn echter ook mogelijkheden voor het nieuwe gemeentebestuur om die risico's te beheersen. Als het gemeentebestuur besluit om voorzieningen te beperken of om een andere beleidslijn te kiezen dan in de oude gemeenten werd gehanteerd, dan kan dat gevolgen hebben voor de sociale samenhang van de gemeenschap(en) in de nieuwe gemeente en voor de verbondenheid met het bestuur van de gemeenschap. Het nieuwe gemeentebestuur kan echter ook beleid inzetten om die sociale samenhang en verbondenheid te behouden en/of te versterken. Een eventuele verandering in verbondenheid is daarmee geen direct gevolg van een herindeling, maar van de keuzes van een (democratisch gekozen) nieuw bestuur.

5. Standpunt GS en vervolgproces

Ons college is van mening dat schaalvergroting kan bijdragen aan meer robuuste en slagvaardige gemeentelijke organisaties. De kwetsbaarheid van kleine gemeenten neemt hierdoor af. Bovendien zijn wij van mening dat door schaalvergroting de randvoorwaarden worden gecreëerd om te komen tot een meer effectieve, doelmatige en transparante regionale samenwerking. Door een opschaling vermindert het aantal samenwerkende partijen en kan meer vanuit bestuurlijke samenhang worden gestuurd op regionale ontwikkelingen. De bestuurlijke drukte kan in sterke mate afnemen.

Uitgangspunten

De volgende uitgangspunten zijn voor ons college in deze regiovisie leidend:

1. Burgers en bedrijven in West-Friesland zijn gediend bij een krachtig lokaal openbaar bestuur dat berekend is op haar wettelijke taken en op effectieve, doelmatige en transparante wijze sturing kan geven aan regionale opgaven met een publiek belang.
2. De bestuurskracht van kleinere gemeenten en de slagkracht van de regionale samenwerking in West-Friesland kunnen toenemen door het realiseren van een schaalvergroting in het lokaal openbaar bestuur - waarbij wij herindeling als meest realistische en duurzame oplossing zien.
3. De slagkracht van de regio kan toenemen door in de bestuurlijke organisatie, en daarmee in de aansturing en/of regievoering vanuit het lokaal openbaar bestuur, een onderscheid aan te brengen tussen de stad en het platteland.
4. In West-Friesland is vanuit onze optiek sprake van twee samenhangende gebieden met enerzijds een landelijk en anderzijds een meer stedelijk profiel.
5. Door gemeenten in West-Friesland moet worden toegewerkt naar een duurzaam regionaal eindbeeld, waarbij vanuit onze optiek zowel voor het landelijk als voor het stedelijk gebied maximaal twee gemeenten ontstaan (2 x 2 gemeenten).

Regionaal eindbeeld

Ons college is van mening dat de regio West-Friesland gebaat is bij een bestuurlijke opschaling; bij voorkeur in de vorm van een gemeentelijke herindeling. In deze opschaling wordt wat ons betreft een onderscheid gemaakt tussen het stedelijke en het landelijke gebied. Deze opschaling is zowel vanuit lokale (bestuurskracht-)overwegingen; als vanuit een sterkere focus op de strategische opgaven per gebied gewenst en noodzakelijk. Deze gebieden zijn gediend bij een integrale bestuurlijke aansturing. Deze is het meest effectief en doelmatig te organiseren binnen één gemeentelijke organisatie. Bovendien is de

democratische legitimatie op deze wijze beter geborgd dan in de diverse vormen van intergemeentelijke samenwerking.

Voor het landelijk gebied ontstaan vanuit onze optiek maximaal twee gemeenten. De voorgenomen fusie van Wervershoof, Andijk en Medemblik kan vanuit deze visie doorgaan. Er is een grote mate van draagvlak voor deze fusie en de fusie past in het regionaal eindbeeld. Een fusie van Opmeer en Koggenland past ook in de visie; maar hiervoor is op dit moment geen draagvlak. Bovendien staan deze gemeenten in hun strategische opgaven enigszins los van de overige West-Friese gemeenten. Ook voor het stedelijk gebied in West-Friesland (Hoorn, Drechterland, Stede Broec en Enkhuizen) ontstaan vanuit onze visie op het gebied maximaal twee gemeenten.

De voorgenomen fusie van de gemeenten Wervershoof, Andijk en Medemblik tot één nieuwe gemeente sluit naar onze mening aan bij de realisatie van het regionaal eindbeeld. Er ontstaat een robuuste nieuwe gemeente met ruim 40.000 inwoners. De nieuwe gemeente heeft een sterk strategisch profiel en een grote mate van ruimtelijke en maatschappelijke samenhang. Hoewel deze fusie het aantal mogelijke fusies voor de overige gemeenten in West-Friesland beperkt; worden naar onze mening geen logische bestuurlijke eenheden onmogelijk gemaakt. Door gemeenten die een afwijzende zienswijze hebben ingediend op de voorgenomen herindeling, is niet aangetoond tot welke ruimtelijke problemen en/of concrete restproblematiek de fusie van WAM zal leiden. Daarom zullen wij het door de gemeenteraden vastgestelde herindelingsadvies met een positieve zienswijze door sturen naar de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken, gericht op een fusie per 1 januari 2011.

Schriftelijke reacties van gemeenten

Wij hebben de colleges bij het aanbieden van de concept regiovisie op 13 januari 2009 gevraagd om met de gemeenteraden in overleg te treden over het door ons geformuleerde regionale eindbeeld. Hierbij hebben wij aangegeven dat wij graag in een schriftelijke reactie van de raden vernemen:

- a. of kan worden ingestemd met het regionaal eindbeeld ten aanzien van West-Friesland;*
- b. op welke termijn en via welke weg men dit (of een ander) eindbeeld denkt te kunnen bereiken;*
- c. welke ondersteuning in dit verband van ons college wordt gevraagd.*

De schriftelijke reacties van de afzonderlijke gemeenten zijn bij deze regiovisie toegevoegd (bijlage 2). De reacties hebben niet geleid tot een herziening van ons eerdere standpunt. Wel hebben de reacties tot verschillende aanpassingen in de tekst van de regiovisie geleid. In hoofdstuk 2 is aangegeven wat de hoofdlijn is van de reacties en op welke wijze wij deze hebben beoordeeld en gewogen.

De gemeenten zijn verdeeld over het door ons geschetste eindbeeld met betrekking tot de bestuurlijke organisatie in West-Friesland. Hoorn, Wervershoof, Andijk en Medemblik onderschrijven onze analyse en het regionaal eindbeeld. Enkhuizen, Stede Broec en Drechterland onderschrijven het door ons geformuleerde eindbeeld niet. Opmeer is kritisch

over het eindbeeld en onze analyse. Koggenland doet geen uitspraak over het regionaal eindbeeld

Vervolgproces stedelijk gebied

Uit de schriftelijke reacties blijkt dat (met name in het stedelijk gebied) de gemeenten van mening verschillen over het door ons geformuleerde eindbeeld en de weg daar naar toe. De raden van Hoorn en Enkhuizen zijn voorstander van herindeling, maar verschillen van inzicht over de wijze waarop hieraan invulling moet worden gegeven. De raden van Drechterland en Stede Broec zijn niet overtuigd van de noodzaak van fusie op de korte of middellange termijn.

Rol van de provincie

Ons college blijft van mening dat de vier gemeenten in het stedelijk gebied gebaat zijn bij een schaalvergroting in het lokaal bestuur. In dit verband zien wij het realiseren van een herindeling als meest realistische en duurzame oplossing (zie uitgangspunten). Wij constateren echter dat er op dit moment voor deze oplossing in de raden van Drechterland en Stede Broec geen draagvlak is. Wij hechten aan een zo breed mogelijk draagvlak. Vanuit dit oogpunt zijn wij bereid om, onder bepaalde voorwaarden en samen met de betrokken gemeenten, ook andere oplossingen te verkennen.

Hoorn en Enkhuizen geven in hun schriftelijke reacties expliciet aan dat de provincie een rol moet blijven spelen in het proces; ook na het vaststellen van de definitieve regiovisie. Hoorn geeft in dit verband aan: "De gemeenteraad denkt dat het goed is dat de provincie ook na het vaststellen van de definitieve visie de regie blijft voeren en actief betrokken is bij de gesprekken tussen de vier gemeenten in de stedelijke zone, hetzij in de rol als voorzitter of gespreksleider, hetzij op een andere - nader te bepalen - wijze."

De raad van Enkhuizen geeft in hun reactie aan: "Voor welk eindbeeld uw college uiteindelijk ook kiest, in alle gevallen wordt van uw college verwacht dat zij de regie blijft houden, daadkrachtig blijft optreden in dit dossier en alle gemeenten blijft meenemen in dit proces. Dat betekent ook dat indien een gemeente weigerachtig zou zijn om deel te nemen aan een fusieproces, zij het risico loopt dat uw college haar moet verplichten tot een herindeling."

Wij achten het een gedeelde verantwoordelijkheid van de provincie en de regio om met elkaar tot een sterk en toekomstbestendig lokaal bestuur te komen. Deze gedeelde verantwoordelijkheid start met het delen van beelden en argumenten. Vervolgens kan worden toegewerkt naar een gezamenlijke probleemanalyse en een verkenning van mogelijke oplossingen. Wij hechten eraan dat er in 2009 een constructief en niet-vrijblijvend gesprek wordt gevoerd tussen de vier gemeenten over deze thematiek. Hierbij willen we op voorhand geen enkele oplossing uitsluiten die tegemoet komt aan de door de betrokken gemeenten ondervonden problemen.

Bestuurskrachtonderzoek en externe procesbegeleiding

Wij begrijpen dat het, gezien de uiteenlopende bestuurlijke standpunten, lastig is voor de gemeenten om een gesprek over bestuurskracht op gang te brengen. In dit verband zijn wij bereid, vanuit onze rol van facilitator, om de vier gemeenten te faciliteren door middel van

externe procesbegeleiding en een onafhankelijk bestuurskrachtonderzoek. Gezien de uiteenlopende standpunten van de gemeenten lijkt het ons raadzaam om de bestuurskracht door een onafhankelijke partij te laten onderzoeken.

Met het bestuurskrachtonderzoek beogen wij de huidige (sterk gepolariseerde) discussie vanuit een inhoudelijke en onafhankelijke analyse te objectiveren door inzichtelijk te maken:

1. Wat de problemen zijn die door de gemeenten worden ondervonden (lokaal en regionaal).
2. In hoeverre deze problematiek met de schaalgrootte van gemeenten verband houdt.
3. In hoeverre deze problematiek met de verhoudingen tussen gemeenten verband houdt.
4. In hoeverre schaalvergroting (via samenwerking, herindeling of anderszins) een effectieve en duurzame oplossing kan bieden voor de geconstateerde problemen.

Na afronding van het bestuurskrachtonderzoek worden de resultaten door de vier gemeenten, in (sub-) regionaal verband, besproken.

De resultaten van het onderzoek en de keuze voor een verbetertraject en onderbouwing hiervan worden naar ons college gestuurd. Als gemeenten in onderling overleg niet tot een gedragen oplossing voor mogelijk geconstateerde problemen kunnen komen, overwegen wij zelf een procedure in gang te zetten gericht op herindeling per 1 januari 2013.

Afronding onderzoek voor de raadsverkiezingen

Wij achten het voor de voortgang van het vervolgproces in het stedelijk gebied van groot belang dat het bestuurskrachtonderzoek voor de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2010 wordt afgerond.

Graag gaan wij, na vaststelling van deze regiovisie, met de betreffende gemeenten het gesprek aan om te komen tot een gezamenlijk vastgestelde onderzoeksopdracht en externe procesbegeleiding.

Wij zijn bereid om de helft van de kosten die verband houden met het bestuurskrachtonderzoek en de externe procesbegeleiding te dragen. Wij verwachten dat de gemeenten de andere helft financieren. Wij beschouwen het bestuurskrachtonderzoek nadrukkelijk als een niet-vrijblijvende exercitie.

Bijlage 1 Verslagen van de Arhi-overleggen

In november 2008 heeft gedeputeerde Heller namens GS gesproken met de colleges van B&W en de fractievoorzitters van de negen West-Friese gemeenten. De gespreksverslagen van deze overleggen (als bedoeld in artikel 8, lid 1, van de Wet algemene regels herindeling) zijn bijgevoegd.

Als bijlage treft u aan de geaccordeerde verslagen van het Arhi-overleg met de gemeente:

1. Andijk (college)
2. Drechterland (college en fractievoorzitters)
3. Enkhuizen (college en fractievoorzitters)
4. Hoorn (college en fractievoorzitters)
5. Koggenland (college en fractievoorzitters)
6. Medemblik (college)
7. Opmeer (college en fractievoorzitters)
8. Stede Broec (college en fractievoorzitters)
9. Wervershoof (college)
10. Wervershoof, Andijk, Medemblik (fractievoorzitters)

ANDIJK

Verslag van het overleg als bedoeld in artikel 8, lid 1, van de Wet algemene regels herindeling tussen Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en het gemeentebestuur van Andijk

Op woensdag 5 november 2008 heeft in het gemeentehuis van Andijk, op initiatief van de provincie, een Arhi-overleg plaatsgevonden tussen GS van Noord-Holland en B&W van Andijk.

Namens de provincie nemen deel aan het overleg: gedeputeerde Bart Heller en Roland Heijnen (beleidsadviseur). Namens het college van Burgemeester en Wethouders nemen deel aan het overleg: burgemeester Astrid Streumer, wethouder Geri Kroezen, wethouder Nico Harteveld en Alwin Oortgiesen (gemeentesecretaris).

Opening en introductie

De burgemeester opent de vergadering en heet de gedeputeerde welkom. De burgemeester geeft aan dat het herindelingsbesluit van Andijk, Wervershoof en Medemblik van ver komt; de discussie speelt al jaren. De gemeenteraad van Andijk is intensief betrokken geweest bij deze discussie. Er is in Andijk een breed politiek-bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak voor de voorgenomen fusie.

Toelichting bij het overleg en de vervolprocedure

De gedeputeerde geeft een korte toelichting bij de aanleiding van het overleg en de vervolprocedure. Het huidige overleg kan worden beschouwd als de eerste formele stap in de Arhi-procedure. Op basis van de uitkomsten van deze eerste overlegronde zullen GS een visie op de bestuurlijke organisatie in West-Friesland opstellen. Deze visie zal medio januari in een tweede overlegronde worden besproken met alle West-Friese gemeenten. GS willen medio februari een besluit nemen over een wijziging van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland. Hierbij zijn twee varianten te onderscheiden. Enerzijds kan GS besluiten het vastgestelde herindelingsadvies van de gemeenten Wervershoof, Andijk en Medemblik alsnog met een positieve zienswijze door te sturen naar de Minister van BZK. Anderzijds kan GS besluiten een breder (regionaal) herindelingsontwerp voor West-Friesland vast te stellen. In de tweede variant zijn Provinciale Staten bevoegd gezag om een herindelingsadvies vast te stellen.

De gedeputeerde geeft aan te hechten aan een open en vertrouwelijk gesprek waarin alle partijen hun eigen analyse en visie op de problematiek kunnen geven. Daarom wordt aan de gesprekspartners gevraagd de uitkomsten van het overleg niet actief naar buiten te communiceren. Om de standpunten (en het draagvlak) met betrekking tot een mogelijke wijziging van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland zo breed mogelijk te inventariseren, is besloten te spreken met zowel de colleges als (een vertegenwoordiging vanuit) de raden. Op verzoek van de colleges wordt in Andijk, Wervershoof en Medemblik met de colleges en gemeenteraden afzonderlijk gesproken.

Discussie over huidige bestuurskracht (in lokaal en regionaal verband)

De gedeputeerde geeft aan dat de mate waarin gemeenten voldoende bestuurskrachtig zijn, voor GS een belangrijk aandachtspunt is. Herindeling kan leiden tot meer lokale en regionale bestuurskracht. In dit verband vraagt hij in hoeverre de gemeente met haar huidige organisatie en middelen in staat is haar taken en opgaven op een adequate (dat wil zeggen effectieve en doelmatige) wijze in te vullen.

Door het college wordt aangegeven dat de gemeente in haar huidige opzet en omvang (55 fte) zeer kwetsbaar is. Deze kwetsbaarheid vertaalt zich zowel naar de ambtelijke organisatie als naar de financiële positie van de gemeente. Het beleidsmatig vermogen van de gemeente is beperkt. De gemeente is in sterke mate afhankelijk van samenwerking met haar buurgemeenten. Aangegeven wordt dat de gemeente, mede door de gebrekkige capaciteit, moeite heeft om op adequate wijze invulling te geven aan haar rol van samenwerkingspartner. De financiële problemen van de gemeente zijn structureel van aard. Aangegeven wordt dat de gemeente Andijk haar taken en opgaven met de huidige organisatorische en financiële middelen eigenlijk niet meer aan kan. Herindeling wordt gezien als de meest duurzame oplossingsrichting om tegemoet te komen aan deze problemen. Hierbij wordt opgemerkt dat de voorbereidingen van deze fusie het uiterste vergen van de ambtelijke organisatie.

Discussie over mogelijke problemen door voorgenomen fusie

De gedeputeerde merkt op dat Medemblik een recente fusiegemeente is en vraagt in hoeverre dit gegeven tot mogelijke fusieproblemen leidt voor de nieuw te vormen gemeente?

Het college geeft aan dat dit inderdaad een belangrijk aandachtspunt is voor het fusieproces. De problemen die dit gegeven oplevert worden door het college als overkomelijk gezien. De fusie van de drie gemeenten wordt niet gezien als ideaalplaatje, maar als politiek haalbaar en noodzakelijk.

De gedeputeerde vraagt in hoeverre de voorgenomen fusie een structurele en duurzame oplossing is voor de door Andijk ondervonden problemen?

Het college zegt te verwachten dat door effectuering van de voorgenomen fusie Andijk de komende 10 jaar niet bij een nieuwe herindelingsdiscussie zal worden betrokken. Deze discussie zal door verdergaande ontwikkelingen (en toenemend takenpakket) nooit volledig afgerond kunnen worden.

Discussie over bestuurlijke organisatie in West-Friesland

De gedeputeerde vraagt in hoeverre mogelijke alternatieven zijn onderzocht en afgewogen?

In de aanloop naar de besluitvorming over het herindelingsontwerp Wervershoof-Andijk-Medemblik zijn door de gemeente diverse verkenningen uitgevoerd (oa door Twijnstra Gudde). De verkenningen zijn (als onderlegger) onderdeel geweest van de politieke besluitvorming. De gemeentesecretaris zegt toe in dit kader een overzicht te sturen naar de provincie.

De gedeputeerde vraagt naar het ideaalplaatje van het college ten aanzien van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland?

De burgemeester geeft aan dat de huidige fusie (WAM) op termijn te kleinschalig zal blijken. Op termijn zal naar haar mening worden toegewerkt naar één gemeente op West-Friese schaal. Deze optie kan worden gerealiseerd via een groeimodel: intensivering van de gemeentelijke samenwerking. Hoewel de West-Friese bedrijvengroep nu al pleit voor een grootschalige (regionale) herindeling; wordt deze variant door het gemeentebestuur op dit moment als een stap te ver gezien.

De gedeputeerde vraagt naar de visie van het college op de rest van de regio West-Friesland?

Het college ziet voor het oostelijk deel van West-Friesland twee delen: een landelijk gebied (Wervershoof-Andijk-Medemblik) en een meer verstedelijkt gebied (Enkhuizen-Hoorn).

Sluiting

Tot slot merkt de burgemeester op dat splitsing van WAM zeker niet aan de orde kan zijn. De optie "Het niet ongedeeld overgaan" levert grote weerstand op. De herindelingsdiscussie moet zo snel mogelijk worden afgerond; mede met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2010.

De gedeputeerde dankt alle aanwezigen voor de geleverde inbreng. De burgemeester sluit de vergadering.

DRECHTERLAND

Verslag van het overleg als bedoeld in artikel 8, lid 1, van de Wet algemene regels herindeling tussen Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en het gemeentebestuur van Drechterland

Op woensdag 12 november 2008 heeft in het gemeentehuis van Drechterland een Arhi-overleg plaatsgevonden tussen GS van Noord-Holland het gemeentebestuur van Drechterland. Vanuit de provincie hebben deelgenomen aan dit overleg: Bart Heller (gedeputeerde) en Roland Heijnen (beleidsadviseur). Vanuit het gemeentebestuur: het college van B&W en de fractievoorzitters.

Opening en introductie

De burgemeester opent de vergadering en heet de heren Heller en Heijnen welkom. Hij geeft aan dat vanuit de gemeenteraad alle fracties zijn vertegenwoordigd; ook het voltallig college is aanwezig. De volgende personen nemen deel aan het overleg: Jaap Klasen (VVD), Geeske Ruitenbergh (PvdA), Bep Bregman (Gemeentebelangen Drechterland), Thaam Wijker (CDA), Luzet Wagenaar (wethouder GBD), Jan Commandeur (griffier), Rob van der Riet (burgemeester), Zeger Homan (wethouder PvdA), Sjon Wagenaar (D66/GroenLinks), Dirk te Grotenhuis (wethouder CDA) en Ed Mol (secretaris).

De burgemeester geeft aan dat voorafgaand aan het overleg een vooroverleg heeft plaatsgevonden. Hij zal de belangrijkste conclusies uit dit vooroverleg per agendapunt van nadere toelichting voorzien.

Toelichting bij het overleg en de vervolprocedure

De gedeputeerde geeft een korte toelichting bij de aanleiding van het overleg en de vervolprocedure. Het huidige overleg kan worden beschouwd als de eerste formele stap in de Arhi-procedure. Op basis van de uitkomsten van deze eerste overlegronde zullen GS een visie op de bestuurlijke organisatie in West-Friesland opstellen. Deze visie zal medio januari in een tweede overlegronde worden besproken met alle West-Friese gemeenten. GS willen medio februari een besluit nemen over een wijziging van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland. Hierbij zijn twee varianten te onderscheiden. Enerzijds kan GS besluiten het vastgestelde herindelingsadvies van de gemeenten Wervershoof, Andijk en Medemblik alsnog met een positieve zienswijze door te sturen naar de Minister van BZK. Anderzijds kan GS besluiten een breder (regionaal) herindelingsontwerp voor West-Friesland vast te stellen. In de tweede variant zijn Provinciale Staten bevoegd gezag om een herindelingsadvies vast te stellen.

De gedeputeerde geeft aan te hechten aan een open en vertrouwelijk gesprek waarin alle partijen hun eigen analyse en visie op de problematiek kunnen geven. Daarom wordt aan de gesprekspartners gevraagd de uitkomsten van het overleg niet actief naar buiten te communiceren. Om de standpunten (en het draagvlak) met betrekking tot een mogelijke wijziging van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland zo breed mogelijk te inventariseren, is besloten te spreken met zowel de colleges als (een vertegenwoordiging vanuit) de raden. De gedeputeerde geeft voor de helderheid aan dat deze keuze formeel (op grond van de Wet Arhi) niet noodzakelijk is.

Discussie over huidige bestuurskracht (in lokaal en regionaal verband)

De gedeputeerde geeft aan dat de mate waarin gemeenten voldoende bestuurskrachtig zijn, voor GS een belangrijk aandachtspunt is. In dit verband vraagt hij in hoeverre de gemeente Drechterland met haar huidige organisatie en middelen in staat is haar taken en opgaven op een adequate (dat wil zeggen effectieve en doelmatige) wijze in te vullen.

De burgemeester geeft aan dat lokale vraagstukken door de gemeente in de huidige omvang goed kunnen worden opgepakt. Voor de aanpak van grotere (bovenlokale) vraagstukken wordt in regionaal verband de samenwerking gezocht. De inschatting van de gemeenteraad en het college is dat de huidige gemeente Drechterland nog minimaal 10 jaar vooruit kan als zelfstandige gemeente. Hierbij wordt opgemerkt dat ook na opschaling van gemeenten regionale samenwerking noodzakelijk blijft.

Discussie over toekomstige bestuurlijke organisatie van West-Friesland

De gedeputeerde geeft aan dat GS mogelijke herindelingen in de regio West-Friesland in samenhang wil bezien. In dit verband vraagt hij hoe het ideaalplaatje ten aanzien van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland op termijn wordt gezien.

Alle gesprekspartners zien West-Friesland als een gebied met een sterke sociale en maatschappelijke samenhang. Uitgaande van een herindeling op regionale schaal wordt door een ruime meerderheid van de gesprekspartners een tweetal uitgangspunten geformuleerd:

1. Drechterland is primair georiënteerd op het oosten (richting Stede Broec/Enkhuizen);
2. Drechterland wil beslist niet worden opgedeeld (ook geen grenscorrecties);

Op termijn wordt het ontstaan van 3 gemeenten in het oostelijk deel van West-Friesland door een meerderheid van de gesprekspartners als serieuze mogelijkheid gezien.

Discussie over mogelijke problemen door voorgenomen fusie

Een herindeling die wordt gerealiseerd heeft per definitie gevolgen voor mogelijke toekomstige herindelingen. In dit verband vraagt de gedeputeerde of de voorgenomen fusie van Wervershoof, Andijk en Medemblik (WAM) problemen oplevert voor Drechterland of voor de regio als geheel.

Aangegeven wordt dat de WAM-fusie geen directe problemen oplevert voor Drechterland en ook niet leidt tot een vorm van restproblematiek. Daarom is ook geen zienswijze geschreven naar aanleiding van het vastgestelde herindelingsontwerp van de 3 gemeenteraden. Het is inderdaad zo dat de fusie het aantal combinaties in de toekomst beperkt; maar dit gegeven wordt niet als problematisch ervaren.

Verwachtingen ten aanzien van visie van GS

De gedeputeerde geeft nogmaals aan dat GS, mede op basis van deze overleggen, op korte termijn willen komen met een visie op de bestuurlijke organisatie in West-Friesland. Hij vraagt naar de verwachtingen die leven bij gesprekspartners ten aanzien van deze visie.

Volgens alle aanwezigen is het noodzakelijk dat GS de regie pakken en komen met een visie op West-Friesland. De gedeputeerde merkt in reactie op dat GS dit ook doen, maar dat er een spanning zit tussen enerzijds het ontwikkelen van een integrale regiovisie en anderzijds breed lokaal draagvlak. Deze spanning maakt het lastig om te komen tot een breed gedragen visie voor West-Friesland.

De gemeentesecretaris vraagt naar het vervolg van de gestarte Arhi-procedure. De gedeputeerde geeft aan dat het herindelingsadvies van Wervershoof, Andijk en Medemblik het startpunt was voor deze procedure. Op basis van de negatieve zienswijzen op het fusiebesluit van de gemeenten Hoorn, Stede Broec en Enkhuizen heeft het college van GS besloten te verkennen welke aanpassingen in de bestuurlijke organisatie (op termijn) voor de hele regio noodzakelijk en haalbaar zijn. De uitkomsten van deze verkenning worden medio januari – in de vorm van een visie van GS op West-Friesland – ter bespreking teruggelegd in een tweede overlegronde met de West-Friese gemeenten.

Sluiting

De gedeputeerde dankt alle aanwezigen voor de constructieve discussie en de aangeleverde input. De burgemeester sluit de vergadering.

ENKHUIZEN

Verslag van het overleg als bedoeld in artikel 8, lid 1, van de Wet algemene regels herindeling tussen Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en het gemeentebestuur van Enkhuizen

Op woensdag 12 november 2008 heeft in het Stadhuis van Enkhuizen, op initiatief van de provincie, een Arhi-overleg plaatsgevonden tussen Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en het gemeentebestuur van Enkhuizen. Namens de provincie hebben deelgenomen aan dit overleg: gedeputeerde Bart Heller en Roland Heijnen (beleidsadviseur).

Opening en introductie

De burgemeester opent de vergadering en heet de gedeputeerde welkom. De volgende personen nemen deel aan het overleg: Namens het college: dhr. J.G.A. Baas (burgemeester), de wethouders J. Franx, C.H. Boland en N.J.J. Kok, dhr. L.A.M. Aarden (wnd.-gemeentesecretaris) en J.W.Th.M. Slagter (adjunct-secretaris). Namens de gemeenteraad: mw. P.C.E. de Munnik - Blank (fractievoorzitter VVD/D66); mw. H. Compaan - Wisselink (plv. fractievoorzitter ChristenUnie), dhr. C.H. Wijchers (fractievoorzitter Nieuw Enkhuizen), dhr. J. van Oostende (plv. fractievoorzitter PvdA), dhr. J. Visser (fractievoorzitter CDA), dhr. C. Bokhove (fractievoorzitter SP), dhr. R.P.M. van der Pluijm (fractievoorzitter GroenLinks) en dhr. F.W. Baan (griffier).

Toelichting bij het overleg en de vervolprocedure

De gedeputeerde geeft een korte toelichting bij de aanleiding van het overleg en de vervolprocedure. Het huidige overleg kan worden beschouwd als de eerste formele stap in de Arhi-procedure. Op basis van de uitkomsten van deze eerste overlegronde zullen GS een visie op de bestuurlijke organisatie in West-Friesland opstellen. Deze visie zal medio januari in een tweede overlegronde worden besproken met alle West-Friese gemeenten. GS willen medio februari een besluit nemen over een wijziging van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland. Hierbij zijn twee varianten te onderscheiden. Enerzijds kan GS besluiten het vastgestelde herindelingsadvies van de gemeenten Wervershoof, Andijk en Medemblik alsnog met een positieve zienswijze door te sturen naar de Minister van BZK. Anderzijds kan GS besluiten een breder (regionaal) herindelingsontwerp voor West-Friesland vast te stellen. In de tweede variant zijn Provinciale Staten bevoegd gezag om een herindelingsadvies vast te stellen.

De gedeputeerde geeft aan te hechten aan een open en vertrouwelijk gesprek waarin alle partijen hun eigen analyse en visie op de problematiek kunnen geven. Daarom wordt aan de gesprekspartners gevraagd de uitkomsten van het overleg niet actief naar buiten te communiceren. Om de standpunten (en het draagvlak) met betrekking tot een mogelijke wijziging van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland zo breed mogelijk te inventariseren, is besloten te spreken met zowel de colleges als (een vertegenwoordiging vanuit) de raden. De gedeputeerde geeft voor de helderheid aan dat deze keuze formeel (op grond van de Wet Arhi) niet noodzakelijk is.

Discussie over huidige bestuurskracht (in lokaal en regionaal verband)

De gedeputeerde geeft aan dat de mate waarin gemeenten voldoende bestuurskrachtig zijn, voor GS een belangrijk aandachtspunt is. Herindeling kan leiden tot meer lokale en regionale bestuurskracht. In dit verband vraagt hij in hoeverre de gemeente met haar huidige organisatie en middelen in staat is haar taken en opgaven op een adequate (dat wil zeggen effectieve en doelmatige) wijze in te vullen.

De burgemeester vraagt de verschillende fracties om een reactie op de gestelde vraag.

De SP vraagt zich af in hoeverre er een positieve relatie is tussen herindeling en versterking van de (regionale) bestuurskracht. De SP is sceptisch over de effecten van schaalvergroting en verwacht meer van innovatieve vormen van samenwerking. Vanuit VVD/D66 wordt opgemerkt dat GS in haar visie op de bestuurlijke organisatie moet kijken naar de regionale samenhang. Concreet wordt gedacht aan de vorming van 3 gemeenten in (oostelijk) West-Friesland; waaronder een nieuwe gemeente Enkhuizen-Stede Broec-Andijk. De PvdA geeft aan dat voor West-Friesland een meer samenhangende sturing op regionale vraagstukken noodzakelijk is. Opschaling kan hieraan bijdragen. Aangegeven wordt dat Stede Broec en Enkhuizen veel samenhang hebben. De fractie Nieuw Enkhuizen geeft aan een voorkeur te hebben voor de vorming van 3 gemeenten in (oostelijk) West-Friesland. In dit verband wordt verwezen naar het raadsbesluit van 20 mei 2008. Hierin staat letterlijk dat: "voor oostelijk West-Friesland de raad een fusie van de huidige gemeenten Andijk, Stede Broec en Enkhuizen (als minimumoptie) als de meest logische en de meeste kansrijke ziet". De ChristenUnie pleit ook voor deze fusievariant en benadrukt de noodzaak van het beoordelen van fusies in regionale samenhang. Het CDA geeft aan dat Enkhuizen op dit moment voldoende in staat is om haar diensten te leveren. Een fusie van Andijk en Enkhuizen biedt kansen tot verdere professionalisering; op termijn zou ook Stede Broec kunnen aansluiten.

De burgemeester geeft aan dat er voor de gemeente Enkhuizen op dit moment alle aanleiding is om te praten over herindeling. In dit verband wordt gewezen op de kwetsbaarheid van de ambtelijke organisatie en de moeilijkheden met betrekking tot het ontwikkelen van een effectieve samenwerking met de buurgemeenten. Het college doet dan ook een oproep aan GS om in dit Arhi-proces te komen met een samenhangende en duurzame visie op de bestuurlijke organisatie voor West-Friesland. Het standpunt van college en raad is helder verwoord in het bovengenoemde raadsbesluit.

Gedeputeerde Heller geeft in reactie aan dat het standpunt van het gemeentebestuur helder is. Tegelijkertijd hebben GS te maken met de raadsbesluiten (in 2 instanties) van de gemeenteraden van Wervershoof, Andijk en Medemblik. Het besluit van de gemeenteraad van Andijk is, hoe in Enkhuizen ook gedacht mag worden over samenhang en duurzaamheid, een politiek-bestuurlijke realiteit. GS zal in haar besluitvorming de mate van draagvlak bij de betreffende raden zwaar mee laten wegen.

Discussie over mogelijke problemen door voorgenomen fusie

Een herindeling die wordt gerealiseerd heeft per definitie gevolgen voor mogelijke toekomstige herindelingen. In dit verband vraagt de gedeputeerde of de voorgenomen fusie van Wervershoof, Andijk en Medemblik (WAM) onoverkomelijke problemen oplevert voor Enkhuizen of voor de regio?

Daarnaast wordt gevraagd of andere opties (dan die uit het raadsbesluit) haalbaar zijn.

Wederom wordt door raad en college verwezen naar het raadsbesluit van 20 mei 2008. Vanuit oogpunt van geografische samenhang en het verzorgingsgebied wordt variant Enkhuizen-Andijk-Stede Broec als beste variant gezien. Alternatieven hebben duidelijk niet de voorkeur. In de discussie wordt niet gesproken over specifieke organisatorische problemen en/of ruimtelijke restproblematiek.

De gedeputeerde geeft aan de realiteitswaarde van de door Enkhuizen gewenste variant in sterke mate afhankelijk is van de politiek-bestuurlijke opstelling van de gemeenten Andijk en Stede Broec. GS zullen in februari niet besluiten om meerdere onwillende gemeenten te dwingen tot een bepaalde herindeling. Lokaal draagvlak is voor de provincie (en ook voor de Minister en Tweede Kamer) uitermate belangrijk. Tegelijkertijd kan het niet zo zijn dat één onwillende gemeente een door de meerderheid van de betrokken gemeenten gewenste herindeling tegen kan houden. Vanuit de standpunten die Andijk en Stede Broec hebben ingenomen is het uitermate lastig om te komen tot de door Enkhuizen gewenste variant.

De burgemeester geeft aan dat er een zekere beweging zit in het standpunt van de raad van Stede Broec. Daarnaast wordt aangegeven dat Andijk ter overbrugging van de termijn om te komen tot de gewenste nieuwe fusiegemeente een goed onderdak kan krijgen in Enkhuizen.

Sluiting

De gedeputeerde dankt alle aanwezigen voor de geleverde inbreng. De burgemeester sluit de vergadering.

HOORN

Verslag van het overleg als bedoeld in artikel 8, lid 1, van de Wet algemene regels herindeling tussen Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en het gemeentebestuur van Hoorn

Op donderdag 13 november 2008 heeft in het gemeentehuis van Hoorn een Arhi-overleg plaatsgevonden tussen Gedeputeerde Staten van Noord-Holland het gemeentebestuur van Hoorn. Vanuit de provincie hebben deelgenomen aan dit overleg: Bart Heller (gedeputeerde) en Roland Heijnen (beleidsadviseur). Vanuit het gemeentebestuur: het college van B&W en de fractievoorzitters.

Opening en introductie

De burgemeester opent de vergadering en heet de heren Heller en Heijnen welkom. Hij geeft aan dat vanuit de gemeenteraad alle (negen) fracties zijn vertegenwoordigd – hetzij door de fractievoorzitters; hetzij door hun vervangers. Ook het voltallig college van Burgemeester en Wethouders is aanwezig.

Toelichting bij het overleg en de vervolprocedure

De gedeputeerde geeft een korte toelichting bij de aanleiding van het overleg en de vervolprocedure. Het huidige overleg kan worden beschouwd als de eerste formele stap in de Arhi-procedure. Op basis van de uitkomsten van deze eerste overlegronde zullen GS een visie op de bestuurlijke organisatie in West-Friesland opstellen. Deze visie zal medio januari in een tweede overlegronde worden besproken met alle West-Friese gemeenten. GS willen medio februari een besluit nemen over een wijziging van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland. Hierbij zijn twee varianten te onderscheiden. Enerzijds kan GS besluiten het vastgestelde herindelingsadvies van de gemeenten Wervershoof, Andijk en Medemblik alsnog met een positieve zienswijze door te sturen naar de Minister van BZK. Anderzijds kan GS besluiten een breder (regionaal) herindelingsontwerp voor West-Friesland vast te stellen. In de tweede variant zijn Provinciale Staten bevoegd gezag om een herindelingsadvies vast te stellen.

De gedeputeerde geeft aan te hechten aan een open en vertrouwelijk gesprek waarin alle partijen hun eigen analyse en visie op de problematiek kunnen geven. Daarom wordt aan de gesprekspartners gevraagd de uitkomsten van het overleg niet actief naar buiten te communiceren. Om de standpunten (en het draagvlak) met betrekking tot een mogelijke wijziging van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland zo breed mogelijk te inventariseren, is besloten te spreken met zowel de colleges als (een vertegenwoordiging vanuit) de raden. De gedeputeerde geeft voor de helderheid aan dat deze keuze formeel (op grond van de Wet Arhi) niet noodzakelijk is.

Presentatie over bestuurlijke toekomst West-Friesland

Voorafgaand aan de bespreking van de agenda wordt vanuit de gemeente Hoorn een presentatie gegeven over de bestuurlijke toekomst van West-Friesland. Het gemeentebestuur kiest voor een gemeentelijke herindeling om te komen tot meer regionale bestuurskracht. Aangegeven wordt dat Hoorn op lokaal niveau geen acute problemen heeft. Aangegeven

wordt dat belangrijke zaken steeds vaker in regionaal verband worden georganiseerd. Als voorbeelden worden genoemd: infrastructuur (Westfrisiaweg), jeugdbeleid (alcohol en drugs), bedrijventerreinen, woonvisie en detailhandelvisie. De samenwerking in deze dossiers leidt in de praktijk volgens het gemeentebestuur niet tot de gewenste en noodzakelijke bestuurskracht. Aangegeven wordt dat de ontwikkeling van een visie nog wel haalbaar is; maar dat de uitvoering hiervan problemen oplevert. Met betrekking tot de samenwerking wordt verder opgemerkt dat het tempo te laag is, het afbreukrisico te groot en de democratische legitimatie te gering. Hierdoor worden kansen voor de regio (die er zijn rondom de vervoersassen A7 en N23) gemist. Samenvattend wordt in de presentatie aangegeven dat Hoorn streeft naar een sterke regio door middel van een duurzame schaa sprong (gemeentelijke herindeling). Er wordt geen concreet eindbeeld geschetst van de gewenste bestuurlijke organisatie in West-Friesland.

In reactie op de presentatie constateert gedeputeerde Heller dat gemeenten in West-Friesland een verschillende beleving hebben ten aanzien van de effectiviteit van de regionale samenwerking. Opvallend is dat diverse andere gemeenten dezelfde voorbeelden aanhalen als voorbeelden van succesvolle intergemeentelijke samenwerking. Los van deze feitelijke constatering complimenteert de gedeputeerde de gemeente met de heldere visie die vanuit de presentatie spreekt.

Discussie over huidige bestuurskracht (in lokaal en regionaal verband)

De gedeputeerde geeft aan dat de mate waarin gemeenten voldoende bestuurskrachtig zijn, voor GS een belangrijk aandachtspunt is. In dit verband vraagt hij in hoeverre Hoorn (als centrumgemeente) in staat is om op effectieve wijze invulling te geven aan haar regionale regierol.

Aangegeven wordt dat Hoorn als trekker fungeert van alle regionale portefeuillehoudersoverleggen. Hierbij wordt opgemerkt dat de effectiviteit van deze overleggen in sterke mate afhankelijk is van de mate van consensus tussen de verschillende partijen. Het college constateert dat gemeenten als het pijn gaat doen (in termen van financiën of bevoegdheden) altijd zullen kiezen voor het eigenbelang. Als voorbeeld wordt hier de regionale bedrijventerreinvisie genoemd. In algemene zin wordt geconcludeerd dat door de kleinschalige bestuurlijke organisatie besluitvorming in regionaal verband traag verloopt en integrale regievoering op regionale dossiers onvoldoende wordt gerealiseerd.

Discussie over toekomstige bestuurlijke organisatie van West-Friesland

De gedeputeerde geeft aan dat GS mogelijke herindelingen in de regio West-Friesland in samenhang wil bezien. In dit verband vraagt hij hoe het ideaalplaatje ten aanzien van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland wordt gezien. Ook vraagt hij hoe de gemeente de stappen richting dit eindbeeld ziet.

Het gemeentebestuur van Hoorn (college en raad) hanteert de volgende uitgangspunten ten aanzien van de toekomstige bestuurlijke organisatie van West-Friesland.

1. geen herindeling zonder Hoorn;
2. geen grenscorrecties;
3. maximaal 3 gemeenten (voor heel West-Friesland).

Daarnaast wordt opgemerkt dat de regiovisie die GS medio januari gaat presenteren een helder eindplaatje moet bieden, inclusief een tijdpad naar de nieuwe bestuurlijke indeling.

De gedeputeerde vraagt naar de vertaalslag van deze uitgangspunten naar de bestuurlijke indeling die in de toekomst naar de mening van Hoorn gerealiseerd moet worden. Deze vraag wordt door de gemeente niet concreet beantwoord. In algemene zin wordt aangegeven dat binnen West-Friesland twee zones zijn te onderscheiden; een zone van Hoorn tot Enkhuizen met een meer stedelijke dynamiek en het gebied daarom heen met een meer landelijke dynamiek.

Sluiting

De gedeputeerde dankt alle aanwezigen voor de heldere uiteenzetting. Het standpunt van Hoorn zal worden meegewogen bij de standpuntbepaling van GS. De burgemeester sluit hierop de vergadering.

KOGGENLAND

Verslag van het overleg als bedoeld in artikel 8, lid 1, van de Wet algemene regels herindeling tussen Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en het gemeentebestuur van Koggenland

Op donderdag 13 november 2008 heeft in het gemeentehuis van Koggenland een Arhi-overleg plaatsgevonden tussen GS van Noord-Holland het gemeentebestuur van Koggenland. Vanuit de provincie hebben deelgenomen aan dit overleg: Bart Heller (gedeputeerde) en Roland Heijnen (beleidsadviseur). Vanuit het gemeentebestuur: het college van B&W en de fractievoorzitters.

Opening en introductie

De burgemeester opent de vergadering en heet de heren Heller en Heijnen welkom. Zij geeft aan dat vanuit de gemeenteraad alle (vier) fracties zijn vertegenwoordigd; ook het voltallig college is aanwezig.

Voorafgaand aan het overleg met de gedeputeerde heeft een bilateraal overleg plaatsgevonden tussen de colleges van de gemeenten Opmeer en Koggenland. Dit overleg is bedoeld als afstemming vooraf om te zorgen dat de boodschap van de beide gemeenten parallel loopt.

Toelichting bij het overleg en de vervolprocedure

De gedeputeerde geeft een korte toelichting bij de aanleiding van het overleg en de vervolprocedure. Het huidige overleg kan worden beschouwd als de eerste formele stap in de Arhi-procedure. Op basis van de uitkomsten van deze eerste overlegronde zullen GS een visie op de bestuurlijke organisatie in West-Friesland opstellen. Deze visie zal medio januari in een tweede overlegronde worden besproken met alle West-Friese gemeenten. GS willen medio februari een besluit nemen over een wijziging van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland. Hierbij zijn twee varianten te onderscheiden. Enerzijds kan GS besluiten het vastgestelde herindelingsadvies van de gemeenten Wervershoof, Andijk en Medemblik alsnog met een positieve zienswijze door te sturen naar de Minister van BZK. Anderzijds kan GS besluiten een breder (regionaal) herindelingsontwerp voor West-Friesland vast te stellen. In de tweede variant zijn Provinciale Staten bevoegd gezag om een herindelingsadvies vast te stellen.

De gedeputeerde geeft aan te hechten aan een open en vertrouwelijk gesprek waarin alle partijen hun eigen analyse en visie op de problematiek kunnen geven. Daarom wordt aan de gesprekspartners gevraagd de uitkomsten van het overleg niet actief naar buiten te communiceren. Om de standpunten (en het draagvlak) met betrekking tot een mogelijke wijziging van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland zo breed mogelijk te inventariseren, is besloten te spreken met zowel de colleges als (een vertegenwoordiging vanuit) de raden. De gedeputeerde geeft voor de helderheid aan dat deze keuze formeel (op grond van de Wet Arhi) niet noodzakelijk is.

Discussie over huidige bestuurskracht (in lokaal en regionaal verband)

De gedeputeerde geeft aan dat de mate waarin gemeenten voldoende bestuurskrachtig zijn, voor GS een belangrijk aandachtspunt is. In dit verband vraagt hij in hoeverre de gemeente Koggenland met haar huidige organisatie en middelen in staat is haar taken en opgaven op een adequate (dat wil zeggen effectieve en doelmatige) wijze in te vullen.

De vier fractievoorzitters geven aan dat er geen aanleiding om op dit moment of in de nabije toekomst te praten over gemeentelijke herindeling. Koggenland is op 1 januari 2007 ontstaan uit de fuserende gemeenten Obdam en Wester-Koggenland. Op dit moment zijn er geen problemen voor de jonge gemeente Koggenland. De financiële positie is gezond. Wel wordt door het college opgemerkt dat bepaalde vacatures lastig te vervullen zijn. Een herindeling is op dit moment niet aan de orde.

Het college geeft als aandachtspunt aan dat de regio West-Friesland alle belang heeft bij een krachtige centrumgemeente. In dit verband wordt opgemerkt dat Hoorn op dit moment onvoldoende invulling geeft aan haar rol van regionaal trekker. Bij de behandeling van het wetsvoorstel over de nieuwe gemeente Koggenland is door de Tweede Kamer ingestemd met de herindeling onder de voorwaarde dat “de Jaagweg” als regionaal bedrijventerrein zou worden ontwikkeld. Het college merkt op dat de gemeente Koggenland aan de ontwikkeling van deze locatie alle medewerking verleend. Ook in tal van andere regionale dossiers wordt samenwerking met gemeenten gezocht.

De gemeentesecretaris merkt op ook vanuit organisatieperspectief een nieuwe fusie niet wenselijk is.

Geconcludeerd wordt dat er vanuit de raad en het college geen enkel draagvlak is voor herindeling en/of grenscorrecties. Vanuit het perspectief van bestuurskracht (lokaal en regionaal) is er naar de mening van het gemeentebestuur geen aanleiding om over herindeling te praten.

Discussie over toekomstige bestuurlijke organisatie van West-Friesland

De gedeputeerde geeft aan dat GS mogelijke herindelingen in de regio West-Friesland in samenhang wil bezien. In dit verband vraagt hij hoe het ideaalplaatje ten aanzien van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland op termijn wordt gezien.

Vanuit de raad wordt opgemerkt dat op termijn wellicht een fusie met Opmeer aan de orde kan komen. De verkenning van deze optie is op dit moment echter niet aan de orde.

Ten aanzien van het deel van West-Friesland ten oosten van de Rijksweg A7 wordt door Koggenland geen standpunt ingenomen ten aanzien van de toekomstige bestuurlijke organisatie.

Discussie over mogelijke problemen door voorgenomen fusie

Een herindeling die wordt gerealiseerd heeft per definitie gevolgen voor mogelijke toekomstige herindelingen. In dit verband vraagt de gedeputeerde of de voorgenomen fusie van Wervershoof, Andijk en Medemblik (WAM) problemen oplevert voor Koggenland of voor de regio als geheel.

Door de collegeleden en de fractievoorzitters wordt unaniem aangegeven dat de voorgenomen fusie van Wervershoof, Andijk en Medemblik geen enkel probleem oplevert voor de gemeente Koggenland.

Sluiting

Vanuit het college wordt bij de afronding van de discussie opgemerkt dat er ook alternatieve manieren zijn (anders dan herindeling) om te komen tot meer bestuurskracht in de regio West-Friesland. Nogmaals wordt aangegeven dat er binnen het gemeentebestuur van Koggenland geen draagvlak is om te komen tot een perspectief tot fusie.

De gedeputeerde dankt alle aanwezigen voor de heldere standpunten. Deze zullen worden meegewogen bij de standpuntbepaling van GS. De burgemeester sluit de vergadering.

MEDEMBLIK

Verslag van het overleg als bedoeld in artikel 8, lid 1, van de Wet algemene regels herindeling tussen Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en het gemeentebestuur van Medemblik

Op woensdag 5 november 2008 heeft in het gemeentehuis van Medemblik, op initiatief van de provincie, een Arhi-overleg plaatsgevonden tussen GS van Noord-Holland en B&W van Medemblik.

Namens de provincie nemen deel aan het overleg: de heer Bart Heller (gedeputeerde) en de heer Roland Heijnen (beleidsadviseur).

Namens de gemeente nemen deel aan het overleg: de heer Theo van Eijk (burgemeester), de heer Kasper Gutter, de heer Louw Jan Zwagerman en de heer Joop Posma (wethouders).

Opening en introductie

De burgemeester opent de vergadering en heet de gedeputeerde welkom. De burgemeester vraagt aandacht voor de verhouding tussen de provinciale en de gemeentelijke Arhi-procedure (met name van belang wanneer de doelstellingen van gemeente en provincie uiteen gaan lopen).

Toelichting bij het overleg en de vervolprocedure

De gedeputeerde geeft een korte toelichting bij de aanleiding van het overleg en de vervolprocedure. Het huidige overleg kan worden beschouwd als de eerste formele stap in de Arhi-procedure. Op basis van de uitkomsten van deze eerste overlegronde zullen GS een visie op de bestuurlijke organisatie in West-Friesland opstellen. Deze visie zal medio januari in een tweede overlegronde worden besproken met alle West-Friese gemeenten. GS willen medio februari een besluit nemen over een wijziging van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland. Hierbij zijn twee varianten te onderscheiden. Enerzijds kan GS besluiten het vastgestelde herindelingsadvies van de gemeenten Wervershoof, Andijk en Medemblik alsnog met een positieve zienswijze door te sturen naar de Minister van BZK. Anderzijds kan GS besluiten een breder (regionaal) herindelingsontwerp voor West-Friesland vast te stellen. In de tweede variant zijn Provinciale Staten bevoegd gezag om een herindelingsadvies vast te stellen.

De gedeputeerde geeft aan dat het tijdschema door de gestarte Arhi-procedure niet in gevaar komt. De stukken (hetzij herindelingsadvies WAM met positieve zienswijze GS, hetzij herindelingsadvies van PS) zullen uiterlijk 1 juli door de provincie bij de Minister van BZK worden aangeleverd.

De gedeputeerde geeft aan te hechten aan een open en vertrouwelijk gesprek waarin alle partijen hun eigen analyse en visie op de problematiek kunnen geven. Daarom wordt aan de gesprekspartners gevraagd de uitkomsten van het overleg niet actief naar buiten te communiceren. Om de standpunten (en het draagvlak) met betrekking tot een mogelijke wijziging van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland zo breed mogelijk te inventariseren, is besloten te spreken met zowel de colleges als (een vertegenwoordiging vanuit) de raden. Op verzoek van de colleges wordt in Andijk, Wervershoof en Medemblik met de colleges en gemeenteraden afzonderlijk gesproken.

Discussie over huidige bestuurskracht (in lokaal en regionaal verband)

De gedeputeerde geeft aan dat de mate waarin gemeenten voldoende bestuurskrachtig zijn, voor GS een belangrijk aandachtspunt is. Herindeling kan leiden tot meer lokale en regionale bestuurskracht. In dit verband vraagt hij in hoeverre de gemeente met haar huidige organisatie en middelen in staat is haar taken en opgaven op een adequate (dat wil zeggen effectieve en doelmatige) wijze in te vullen.

Het college geeft aan dat de fusie van 2007 noodzakelijk was om de interne slagkracht van de gemeente (in termen van dienstverlening) te vergroten. De huidige voorgenomen fusie is beredeneerd vanuit andere motieven. Het gaat primair om een betere invulling van de regionale opgaven: een gezamenlijke en samenhangende regie is noodzakelijk om invulling te geven aan de ruimtelijke en economische opgaven die spelen voor het landelijk gebied van West-Friesland. De WAM-variant is een logische constructie; waarbij een robuuste gemeente ontstaat met dezelfde plattelandscultuur en beleidsmatige focus (landelijk, groen, toerisme).

Discussie over mogelijke problemen door voorgenomen fusie

De gedeputeerde merkt op dat Medemblik een recente fusiegemeente is en vraagt in hoeverre dit gegeven tot mogelijke fusieproblemen leidt voor de nieuw te vormen gemeente?

Het college geeft aan dat in Medemblik op dit moment wordt gewerkt aan een nieuwe organisatie. De uitgangspunten van de nieuwe organisatiestructuur zullen door de fusie naar verwachting niet meer ter discussie worden gesteld. De mogelijke negatieve fusie-effecten op korte termijn wegen naar het oordeel van het college minder zwaar dan de positieve schaalvoordelen op de langere termijn.

De gedeputeerde vraagt in hoeverre de voorgenomen fusie voldoende toekomstbestendig is?

Het college geeft aan dat de nieuw te vormen gemeente voldoende toekomstbestendig en duurzaam is. Er heeft in de colleges en de raden een uitgebreid afwegingsproces plaatsgevonden voordat de drie gemeenten het besluit hebben genomen. De nieuw te vormen gemeente zal een open houding hebben ten opzichte van regionale samenwerking. De veronderstelling van het college is dat minder samenwerkingspartners leidt tot een meer effectieve samenwerking.

De gedeputeerde vraagt in hoeverre de voorgenomen fusie nog heroverwogen kan worden?

Het college geeft aan dat er geen ruimte is voor heroverweging van het genomen raadsbesluit; ook niet bij de gemeenten Wervershoof en Andijk. Er is politiek-bestuurlijk en maatschappelijk op dit moment geen draagvlak voor andere mogelijke herindelingsvarianten.

Discussie over bestuurlijke organisatie in West-Friesland

De gedeputeerde vraagt wat de visie is van het college op mogelijke grenscorrecties?

Het college geeft aan dat mogelijke ruimtelijke behoeften van buurgemeenten via samenwerking kan worden opgelost. Medemblik wil een serieuze samenwerkingspartner zijn voor gemeenten in de regio. Concreet betekent dit dat Medemblik de ruimtelijke behoeften van overige gemeenten waar mogelijk wil faciliteren. Grenscorrecties zijn wat het college van Medemblik betreft zeker niet aan de orde.

De gedeputeerde vraagt aan het college wat haar perspectief is op de bestuurlijke organisatie van de gehele regio West-Friesland?

Het college onderscheidt een landelijke en een stedelijke subregio binnen de regio West-Friesland. De vorming van drie gemeenten in het oostelijk deel van West-Friesland wordt als een reëel en duurzaam eindplaatje gezien. De vorming van één gemeente West-Friesland is een brug te ver.

Sluiting

Tot slot merkt de burgemeester op dat de herindeling per 1 januari 2011 beslist moet worden gehaald. De gedeputeerde merkt op dat de gemeente en de provincie wat betreft deze termijn een gezamenlijk belang hebben.

De gedeputeerde dankt alle aanwezigen voor de geleverde inbreng. De burgemeester sluit de vergadering.

OPMEER

Verslag van het overleg als bedoeld in artikel 8, lid 1, van de Wet algemene regels herindeling tussen Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en het gemeentebestuur van Opmeer

Op donderdag 13 november 2008 heeft in het gemeentehuis van Opmeer een Arhi-overleg plaatsgevonden tussen Gedeputeerde Staten van Noord-Holland het gemeentebestuur van Opmeer. Vanuit de provincie hebben deelgenomen aan dit overleg: Bart Heller (gedeputeerde) en Roland Heijnen (beleidsadviseur). Vanuit het gemeentebestuur: het college van B&W en de fractievoorzitters.

Opening en introductie

De burgemeester opent de vergadering en heet de heren Heller en Heijnen welkom. Hij geeft aan dat vanuit de gemeenteraad alle (vijf) fracties zijn vertegenwoordigd; ook het voltallig college is aanwezig.

Toelichting bij het overleg en de vervolprocedure

De gedeputeerde geeft een korte toelichting bij de aanleiding van het overleg en de vervolprocedure. Het huidige overleg kan worden beschouwd als de eerste formele stap in de Arhi-procedure. Op basis van de uitkomsten van deze eerste overlegronde zullen GS een visie op de bestuurlijke organisatie in West-Friesland opstellen. Deze visie zal medio januari in een tweede overlegronde worden besproken met alle West-Friese gemeenten. GS willen medio februari een besluit nemen over een wijziging van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland. Hierbij zijn twee varianten te onderscheiden. Enerzijds kan GS besluiten het vastgestelde herindelingsadvies van de gemeenten Wervershoof, Andijk en Medemblik alsnog met een positieve zienswijze door te sturen naar de Minister van BZK. Anderzijds kan GS besluiten een breder (regionaal) herindelingsontwerp voor West-Friesland vast te stellen. In de tweede variant zijn Provinciale Staten bevoegd gezag om een herindelingsadvies vast te stellen.

De gedeputeerde geeft aan te hechten aan een open en vertrouwelijk gesprek waarin alle partijen hun eigen analyse en visie op de problematiek kunnen geven. Daarom wordt aan de gesprekspartners gevraagd de uitkomsten van het overleg niet actief naar buiten te communiceren. Om de standpunten (en het draagvlak) met betrekking tot een mogelijke wijziging van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland zo breed mogelijk te inventariseren, is besloten te spreken met zowel de colleges als (een vertegenwoordiging vanuit) de raden. De gedeputeerde geeft voor de helderheid aan dat deze keuze formeel (op grond van de Wet Arhi) niet noodzakelijk is.

Discussie over huidige bestuurskracht (in lokaal en regionaal verband)

De gedeputeerde geeft aan dat de mate waarin gemeenten voldoende bestuurskrachtig zijn, voor GS een belangrijk aandachtspunt is. In dit verband vraagt hij in hoeverre de gemeente Opmeer met haar huidige organisatie en middelen in staat is haar taken en opgaven op een adequate (dat wil zeggen effectieve en doelmatige) wijze in te vullen.

De vijf fractievoorzitters geven aan dat de gemeente op dit moment goed functioneert. Het PvdA merkt in dit verband op wel zorgen te hebben over de toekomst; het gaat hierbij om de kwetsbaarheid van het ambtelijk apparaat, de afhankelijke positie van Opmeer in de regio en de effectiviteit van de regionale samenwerking. De andere fracties geven aan deze zorgen niet te delen; aangegeven wordt dat ook kleinschaligheid tot bestuurskracht kan leiden. Hierbij wordt verwezen naar de mogelijkheid van uitbesteding en nieuwe vormen van samenwerking tussen gemeenten.

Vanuit het college wordt aangegeven dat Opmeer een gezonde gemeente is die haar taken aan kan. De gemeente speelt volgens het college een actieve rol in regionaal verband. De burgemeester merkt op dat binnen de organisatie sprake is van een open cultuur die gericht is op samenwerking. De kleinschalige organisatie en de platte organisatiestructuur speelt in dit verband een belangrijke rol.

Discussie over toekomstige bestuurlijke organisatie van West-Friesland

De gedeputeerde geeft aan dat GS mogelijke herindelingen in de regio West-Friesland in samenhang wil bezien. In dit verband vraagt hij hoe het ideaalplaatje ten aanzien van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland op termijn wordt gezien.

De fractievoorzitters zien de Rijksweg A7 als natuurlijke grens in de regio West-Friesland. Voor het deel van West-Friesland ten oosten van de A7 zouden op termijn 3 gemeenten kunnen ontstaan. Voor het deel ten westen van de A7 (Koggenland, Opmeer) is herindeling op dit moment niet aan de orde. Als in de toekomst deze discussie mogelijk wel gaat spelen, dan zou de gemeente Koggenland een logische fusiepartner zijn.

Opmerking nav het verslag door de PvdA-fractie: voor ons is de A7 géén natuurlijke grens, en kunnen gemeenten die al zijn gefuseerd in principe niet meer worden opgesplitst. Het aantal gemeenten op termijn is op dit moment voor de PvdA niet opportuun, heb ik ook niets over gezegd. PvdA heeft ook aangegeven buurgemeenten over de regiogrenzen bij voorbaat niet uit te sluiten.

Vanuit de PvdA wordt opgemerkt dat een systematische doorlichting van de bestuurskracht van de gemeente goed zou zijn. Op deze wijze ontstaat een objectieve onderlegger voor deze discussie. De burgemeester merkt in reactie op dat Opmeer volop meedoet in het zogenaamde "KING"-initiatief (Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten) van de VNG. Door de VNG wordt momenteel samen met het Ministerie van Binnenlandse Zaken een uniforme bestuurskrachtmethodiek ontwikkeld. Gedeputeerde Heller merkt in reactie op dat de provincie Noord-Holland een bestuurskrachtmeting bij de gemeente kan faciliteren. Deze meting mag dan echter geen vrijblijvend onderzoekstraject zijn; de gemeente zal met de bevindingen serieus aan de slag moeten gaan.

Gevraagd wordt in hoeverre een gedwongen fusie (in regionaal verband) als uitkomst van de Arhi-procedure denkbaar is. De gedeputeerde geeft aan dat een gedwongen herindelingen in principe mogelijk zijn; maar afhankelijk zijn van de situatie. Uitgangspunt van GS is dat de te ontwikkelen visie op de bestuurlijke organisatie in overwegende mate gedragen moet worden door de regio.

Discussie over mogelijke problemen door voorgenomen fusie

Een herindeling die wordt gerealiseerd heeft per definitie gevolgen voor mogelijke toekomstige herindelingen. In dit verband vraagt de gedeputeerde of de voorgenomen fusie van Wervershoof, Andijk en Medemblik (WAM) problemen oplevert voor Opmeer of voor de regio als geheel.

Door de collegeleden en de fractievoorzitters wordt aangegeven dat de WAM-fusie geen directe problemen oplevert voor de gemeente Opmeer.

Sluiting

Het college en de raad van Opmeer wachten de visie van GS op de regio met belangstelling af. Hoewel Opmeer geen directe positie inneemt in de herindelingsdiscussie; wil de gemeente graag betrokken worden bij het vervolgproces zoals dat door de gedeputeerde is toegelicht.

De gedeputeerde dankt alle aanwezigen voor de heldere standpunten; deze zullen worden meegewogen bij de standpuntbepaling van GS. De burgemeester sluit de vergadering.

STEDE BROEC

Verslag van het overleg als bedoeld in artikel 8, lid 1, van de Wet algemene regels herindeling tussen Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en het gemeentebestuur van Stede Broec

Op woensdag 12 november 2008 heeft in het gemeentehuis van Stede Broec, op initiatief van de provincie, een Arhi-overleg plaatsgevonden tussen Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en het gemeentebestuur van Stede Broec. Namens de provincie hebben deelgenomen aan dit overleg: gedeputeerde Bart Heller en Roland Heijnen (beleidsadviseur).

Opening en introductie

De burgemeester opent de vergadering en heet de heren Heller en Heijnen welkom. Hij geeft aan dat vanuit de gemeenteraad alle fracties zijn vertegenwoordigd; ook het voltallig college is aanwezig.

De volgende personen nemen namens de gemeente deel aan het overleg:

Burgemeester de heer H.A. Eggermont.

Wethouder de heer P.B. Zwaan.

Wethouder mevrouw A.A.C. Groot.

Wethouder de heer N.C.P. Slagter.

Wethouder mevrouw B.G.E.M. Reus-de Wit.

Gemeentesecretaris de heer W.A. de Weijer.

De heer H.J. van der Raad, fractievoorzitter ODS (Open en Duidelijk Stede Broec).

Mevrouw Y.C. Koopen, fractievoorzitter PvdA.

De heer G.J. Hibma, plaatsvervangend fractievoorzitter CDA.

De heer R.H. van Houten, fractievoorzitter OP (Onafhankelijke Partij).

De heer A.L.P. Schuitemaker, fractievoorzitter VVD.

De heer A.J.J. Sneeboer, fractievoorzitter GroenLinks.

De heer P.G. Raven, plv. fractievoorzitter GBS (Gemeente Belangen Stede Broec).

De heer J.A. Wammes, plaatsvervangend raadsgriffier.

Toelichting bij het overleg en de vervolprocedure

De gedeputeerde geeft een korte toelichting bij de aanleiding van het overleg en de vervolprocedure. Het huidige overleg kan worden beschouwd als de eerste formele stap in de Arhi-procedure. Op basis van de uitkomsten van deze eerste overlegronde zullen GS een visie op de bestuurlijke organisatie in West-Friesland opstellen. Deze visie zal medio januari in een tweede overlegronde worden besproken met alle West-Friese gemeenten. GS willen medio februari een besluit nemen over een wijziging van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland. Hierbij zijn twee varianten te onderscheiden. Enerzijds kan GS besluiten het vastgestelde herindelingsadvies van de gemeenten Wervershoof, Andijk en Medemblik alsnog met een positieve zienswijze door te sturen naar de Minister van BZK. Anderzijds kan GS besluiten een breder (regionaal) herindelingsontwerp voor West-Friesland vast te stellen. In de tweede variant zijn Provinciale Staten bevoegd gezag om een herindelingsadvies vast te stellen.

De gedeputeerde geeft aan te hechten aan een open en vertrouwelijk gesprek waarin alle partijen hun eigen analyse en visie op de problematiek kunnen geven. Daarom wordt aan de gesprekspartners gevraagd de uitkomsten van het overleg niet actief naar buiten te communiceren. Om de standpunten (en het draagvlak) met betrekking tot een mogelijke wijziging van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland zo breed mogelijk te inventariseren, is besloten te spreken met zowel de colleges als (een vertegenwoordiging vanuit) de raden. De gedeputeerde geeft voor de helderheid aan dat deze keuze formeel (op grond van de Wet Arhi) niet noodzakelijk is.

Discussie over huidige bestuurskracht (in lokaal en regionaal verband)

De gedeputeerde geeft aan dat de mate waarin gemeenten voldoende bestuurskrachtig zijn, voor GS een belangrijk aandachtspunt is. Herindeling kan leiden tot meer lokale en regionale bestuurskracht. In dit verband vraagt hij in hoeverre de gemeente met haar huidige organisatie en middelen in staat is haar taken en opgaven op een adequate (dat wil zeggen effectieve en doelmatige) wijze in te vullen.

De burgemeester geeft de raadsfracties (in volgorde van zetelaantal) het woord.

Het CDA geeft aan dat er op dit moment geen aanleiding is om te praten over herindeling. ODS staat niet afwijzend tegenover een (interne) discussie over de meerwaarde van herindeling. De PvdA geeft aan dat de bestuurskracht van de gemeente geen acute problemen oplevert, maar dat ontwikkelingen in de regio aanleiding moeten zijn voor de gemeente Stede Broec om de discussie wel aan te gaan. GBS is voorstander van opschaling van het lokaal bestuur door middel van gemeentelijke herindeling. De OP geeft aan tot 2010 geen discussie aan te willen gaan over herindeling en verwijst in dit verband naar het coalitieakkoord. De VVD heeft de indruk dat de gemeente (lokaal) goed functioneert; als zorgpunt wordt aangegeven dat de invloed van de gemeente in regionaal verband zal afnemen door schaalvergroting van buurgemeenten. GroenLinks merkt op dat de discussie over bestuurskracht in relatie tot herindeling (ook vanuit de coalitie) vanuit een open houding gevoerd moet worden.

De burgemeester geeft aan dat het standpunt van het college helder is verwoord in het coalitieakkoord van CDA-ODS-OP. Letterlijk staat in het akkoord: "Bestuurlijke samenwerking met andere gemeenten kan nuttig en nodig zijn. Raadsvoorstellen tot een gemeentelijke samenvoeging zijn vanuit deze coalitie echter deze periode niet aan de orde, tenzij van hogerhand opgelegd." De burgemeester geeft aan dat tot de verkiezingen van 2010 vanuit het college geen discussie over herindeling wordt gevoerd. Na 2010 moet een visie op de langere termijn worden ontwikkeld (ook bestuurlijk).

Discussie over toekomstige bestuurlijke organisatie van West-Friesland

De gedeputeerde geeft aan dat GS mogelijke herindelingen in de regio West-Friesland in onderlinge samenhang wil bezien. In dit verband vraagt hij hoe het ideaalplaatje ten aanzien van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland op termijn wordt gezien.

Het CDA geeft aan geen aanleiding te zien om de schaal van de gemeente in de toekomst te wijzigen. ODS geeft aan dat hoewel er op dit moment geen aanleiding is voor opschaling; wel degelijk vanuit open houding gekeken moet worden naar een mogelijke fusie in de toekomst. Een te grote opschaling (één gemeente West-Friesland) wordt in dit kader als niet

wenselijk gezien. De PvdA geeft aan dat de huidige bestuurlijke samenwerking niet afdoende is; op termijn moet worden toegegroeid naar een grotere bestuurlijke schaal in West-Friesland. GBS ondersteunt het betoog van de PvdA en geeft aan dat meer samenhangende sturing noodzakelijk is in diverse regionale dossiers. Bovendien is het huidige gemeentelijke apparaat door haar beperkte schaalomvang kwetsbaar. Aangegeven wordt dat gemeenten (in het oostelijk deel van West-Friesland) moeten toegroeien naar 3 robuuste gemeenten. De OP pleit voor “bestuurlijke rust” in West-Friesland; de discussie over mogelijke herindelingen houdt de gemeenten al jaren bezig. Het op termijn toegroeien naar 3 nieuwe gemeenten in (oostelijk) West-Friesland (zie pleidooi GBS) wordt gezien als een reëel verhaal. De VVD geeft aan dat Stede Broec als “klein duimpje van de regio” achter dreigt te blijven als wordt gewacht met fusie tot medio 2020. Aangegeven wordt dat Stede Broec niet achter de feiten aan moet lopen; maar de discussie vanuit open houding moet aangaan. GroenLinks sluit zich aan bij het pleidooi van de PvdA.

De gedeputeerde geeft in reactie aan het pleidooi van bestuurlijke rust te onderschrijven; maar deze is zeer lastig te realiseren gezien de uiteenlopende (en conflicterende) standpunten van de gemeenten op het punt van de gewenste bestuurlijke organisatie in West-Friesland.

Discussie over mogelijke problemen door voorgenomen fusie

Een herindeling die wordt gerealiseerd heeft per definitie gevolgen voor mogelijke toekomstige herindelingen. In dit verband vraagt de gedeputeerde of de voorgenomen fusie van Wervershoof, Andijk en Medemblik (WAM) problemen oplevert voor Stede Broec of voor de regio als geheel.

Vanuit het CDA wordt aangegeven dat Enkhuizen geïsoleerd komt te liggen door de voorgenomen fusie van Wervershoof, Andijk en Medemblik. Er worden geen directe problemen voor Stede Broec verwacht. ODS geeft aan dat de voorgenomen fusie geen consequenties heeft voor Stede Broec. De PvdA geeft aan in het verleden via partijpolitieke lijnen benaderd te zijn door Andijk en Wervershoof; een mogelijke fusie werd toen consequent afgewezen door een raadsmeerderheid van Stede Broec. Aangegeven wordt dat het WAM-proces door moet gaan en geen vertraging mag ondervinden van de opstelling van Stede Broec. GBS onderschrijft de analyse en het standpunt van de PvdA. De OP geeft aan dat de fusie van Wervershoof, Andijk en Medemblik geen problemen oplevert voor Stede Broec. De VVD onderschrijft dit, maar merkt op dat de toekomstige keuzemogelijkheden van Stede Broec wel worden beperkt door deze fusie. GroenLinks onderschrijft de analyse van de PvdA; aangegeven wordt dat het besluit van Stede Broec om destijds geen verkennende gesprekken aan te gaan met Andijk en Wervershoof een gemiste kans is.

Vanuit het college wordt gereageerd op de discussie over mogelijke problemen die ontstaan voor de gemeente Stede Broec of de regio door de voorgenomen fusie. Wethouder Reus-de Wit geeft aan dat GS zich (naast de voorgenomen WAM-fusie) dienen uit te spreken over de hele regio West-Friesland. Wethouder Slagter merkt op dat de voorgenomen fusie op zich geen risico vormt voor Stede Broec; maar wel voor de samenhang in de regio West-Friesland. Door de wethouder wordt aangegeven dat vanuit dit oogpunt een fusie van Andijk, Wervershoof en Enkhuizen beter zou zijn. Wethouder Groot merkt op dat de voorgenomen fusie voor Stede Broec niet problematisch is; maar de keuze voor de toekomst wordt wel beperkt.

De burgemeester geeft samenvattend aan dat de zienswijze van Stede Broec op het fusievoornemen van Wervershoof, Andijk en Medemblik mede is ingegeven vanuit zorgen die Stede Broec heeft over de duurzaamheid van de voorgenomen fusie. Tegelijkertijd is het fusievoornemen voor Stede Broec niet onoverkomelijk. Als suggestie wordt richting de gedeputeerde meegegeven om een stappenplan te maken (met datavoorstellen na 2010) richting een duurzame bestuurlijke organisatie in de regio West-Friesland. Dit stappenplan zou onderdeel kunnen zijn van het besluit dat GS in februari 2009 gaan nemen met betrekking tot de voorgenomen WAM-fusie.

Sluiting

De gedeputeerde neemt kennis van deze suggestie en dankt alle aanwezigen voor de geleverde inbreng. De burgemeester sluit de vergadering.

WERVERSHOOF

Verslag van het overleg als bedoeld in artikel 8, lid 1, van de Wet algemene regels herindeling tussen Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en het gemeentebestuur van Wervershoof

Op woensdag 5 november 2008 heeft in het gemeentehuis van Wervershoof, op initiatief van de provincie, een Arhi-overleg plaatsgevonden tussen GS van Noord-Holland en B&W van Wervershoof.

Namens de provincie nemen deel aan het overleg: de heer Bart Heller (gedeputeerde) en de heer Roland Heijnen (beleidsadviseur).

Namens de gemeente nemen deel aan het overleg: de heer F. Vletter (burgemeester), de heer P.W. Mosch (wethouder), mevr. M.J. Wilms-Nielen (wethouder) en de heer Henk Rood (secretaris)

Opening en introductie

De burgemeester opent de vergadering en heet de gedeputeerde welkom.

Toelichting bij het overleg en de vervolprocedure

De gedeputeerde geeft een korte toelichting bij de aanleiding van het overleg en de vervolprocedure. Het huidige overleg kan worden beschouwd als de eerste formele stap in de Arhi-procedure. Op basis van de uitkomsten van deze eerste overlegronde zullen GS een visie op de bestuurlijke organisatie in West-Friesland opstellen. Deze visie zal medio januari in een tweede overlegronde worden besproken met alle West-Friese gemeenten. GS willen medio februari een besluit nemen over een wijziging van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland. Hierbij zijn twee varianten te onderscheiden. Enerzijds kan GS besluiten het vastgestelde herindelingsadvies van de gemeenten Wervershoof, Andijk en Medemblik alsnog met een positieve zienswijze door te sturen naar de Minister van BZK. Anderzijds kan GS besluiten een breder (regionaal) herindelingsontwerp voor West-Friesland vast te stellen. In de tweede variant zijn Provinciale Staten bevoegd gezag om een herindelingsadvies vast te stellen.

De gedeputeerde geeft aan dat het tijdschema door de gestarte Arhi-procedure niet in gevaar komt. De stukken (hetzij herindelingsadvies WAM met positieve zienswijze GS, hetzij herindelingsadvies van PS) zullen uiterlijk 1 juli door de provincie bij de Minister van BZK worden aangeleverd.

De gedeputeerde geeft aan te hechten aan een open en vertrouwelijk gesprek waarin alle partijen hun eigen analyse en visie op de problematiek kunnen geven. Daarom wordt aan de gesprekspartners gevraagd de uitkomsten van het overleg niet actief naar buiten te communiceren. Om de standpunten (en het draagvlak) met betrekking tot een mogelijke wijziging van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland zo breed mogelijk te inventariseren, is besloten te spreken met zowel de colleges als (een vertegenwoordiging vanuit) de raden. Op verzoek van de colleges wordt in Andijk, Wervershoof en Medemblik met de colleges en gemeenteraden afzonderlijk gesproken.

Discussie over huidige bestuurskracht (in lokaal en regionaal verband)

De gedeputeerde geeft aan dat de mate waarin gemeenten voldoende bestuurskrachtig zijn, voor GS een belangrijk aandachtspunt is. Herindeling kan leiden tot meer lokale en regionale bestuurskracht. In dit verband vraagt hij in hoeverre de gemeente met haar huidige organisatie en middelen in staat is haar taken en opgaven op een adequate (dat wil zeggen effectieve en doelmatige) wijze in te vullen.

Door het college wordt aangegeven dat de zittende organisatie met een omvang van 52 fte goed functioneert, maar kwetsbaar is. Deze kwetsbaarheid betreft vooral de afhankelijkheid van een aantal sleutelfiguren en vertaalt zich vervolgens naar beperkingen in het beleidsmatig vermogen en een afhankelijkheid van samenwerking met buurgemeenten. Door deze afhankelijkheid is het moeilijk om regie te kunnen blijven voeren. Onevenwichtige regionale verhoudingen doen afbreuk aan de slagkracht die noodzakelijk is in diverse dossiers (bijv. Westfriisaweg). Het besluit tot fusie met de gemeenten Andijk en Medemblik is niet genomen vanuit een acute (organisatorische) noodzaak; maar vanuit anticiperende houding op toekomstige opgaven en ontwikkelen van regionale slagkracht.

De gedeputeerde vraagt in hoeverre de voorgenomen herindeling een duurzame oplossing is voor de problemen die door Wervershoof worden ondervonden?

Het college geeft aan dat de voorgenomen fusie een duurzaam karakter heeft. Er ontstaat een robuuste nieuwe gemeente (meer dan 40.000 inwoners); er is breed politiek en maatschappelijk draagvlak en de fusie leidt tot meer evenwichtige verhoudingen in de regio. Alle deze overwegingen zijn toegelicht in het herindelingsadvies dat eind juni door de drie gemeenteraden is vastgesteld.

Discussie over mogelijke problemen door voorgenomen fusie

De gedeputeerde merkt op dat Medemblik een recente fusiegemeente is en vraagt in hoeverre dit gegeven tot mogelijke fusieproblemen leidt voor de nieuw te vormen gemeente?

Het college geeft aan dat de voorgenomen fusie een behoorlijke opgave is voor de drie gemeenten. Bestuurlijk loopt het fusieproces goed. Ambtelijk wordt in diverse werkgroepen gewerkt aan diverse fusie- en integratievraagstukken. Aangegeven wordt dat het besluit van GS om een Arhi-procedure te starten tot grotere problemen leidt dan het feit dat Medemblik een recente fusiegemeente is.

De gedeputeerde vraagt in hoeverre de voorgenomen fusie mogelijk leidt tot restproblematiek?

Naar de mening van het college leidt deze fusie niet tot restproblematiek. De fusie komt zowel de gemeenten Wervershoof, Medemblik en Andijk als de grotere regio ten goede (zie boven).

Discussie over bestuurlijke organisatie in West-Friesland

De gedeputeerde vraagt in hoeverre mogelijke alternatieven zijn onderzocht en afgewogen?

Aangegeven wordt dat in het verleden diverse verkenningen hebben plaatsgevonden. Uiteindelijk is er door de gemeenteraad een bewuste keuze gemaakt voor de variant Wervershoof-Andijk-Medemblik. De burgemeester geeft aan dat deze raadsperiode vanuit raad en college daarom geen alternatieve varianten meer zijn onderzocht. Vorming van een WAM-gemeente is in initiatieven in het afgelopen decennium steeds aan de orde geweest.

De gedeputeerde vraagt wat de visie is van het college op mogelijke grenscorrecties?

Het college geeft aan dat grenscorrecties voor Wervershoof niet bespreekbaar zijn. Mogelijke ruimteclaims kunnen via gemeentelijke samenwerking worden opgelost. De voorgenomen fusie is mede gericht op een versterking van de regionale slagkracht. Het college geeft wat betreft mogelijke ruimtebehoefte van buurgemeenten aan haar regionale verantwoordelijkheid te zullen nemen.

De gedeputeerde vraagt aan het college wat haar perspectief is op de bestuurlijke organisatie van de gehele regio West-Friesland? Het college geeft aan hierover geen uitgesproken mening te hebben.

Sluiting

Tot slot merkt de burgemeester op dat het WAM-fusieproces niet mag stilvallen door het initiatief van GS. De drie gemeenten fungeren naar zijn mening als vliegwiel voor de regio. De gedeputeerde dankt alle aanwezigen voor de geleverde inbreng. De burgemeester sluit de vergadering.

WERVERSHOOF, ANDIJK EN MEDEMBLIK

Verslag van het overleg als bedoeld in artikel 8, lid 1, van de Wet algemene regels herindeling tussen GS van Noord-Holland en de gemeenteraden van Wervershoof, Andijk en Medemblik

Op woensdag 26 november 2008 heeft in het gemeentehuis van Wervershoof, op initiatief van de provincie, een Arhi-overleg plaatsgevonden tussen Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en de fractievoorzitters vanuit de gemeenteraden van Wervershoof, Andijk en Medemblik.

Deelnemers

Namens de provincie: de heer B. Heller (gedeputeerde) en de heer R. Heijnen (beleidsadviseur).

Namens de gemeente: de fractievoorzitters vanuit de raden van Wervershoof, Andijk en Medemblik.

De fractievoorzitters van de drie gemeenten vormen in gezamenlijk overleg de Klankbordgroep fusie. Dit overlegorgaan wordt voorgezeten door de heer Gutter, wethouder van de gemeente Medemblik.

Opening en introductie

De voorzitter opent de vergadering en heet de gedeputeerde welkom. Na een kort voorstelrondje geeft de voorzitter het woord aan de gedeputeerde.

Toelichting bij het overleg en de vervolprocedure

De gedeputeerde geeft een korte toelichting bij de aanleiding van het overleg en de vervolprocedure. Hierbij wordt verwezen naar het fusiebesluit van Wervershoof, Andijk en Medemblik en de negatieve zienswijzen die GS hierop hebben ontvangen van Enkhuizen, Stede Broec en Hoorn. Daarnaast wordt verwezen naar het standpunt van de Tweede Kamer (ingenomen bij de Kamerbehandeling van de wetsvoorstellen Medemblik en Koggenland) dat de provincie toekomstige herindelingen vanuit een regionale visie moet beoordelen. Vanuit deze overwegingen hebben GS besloten een visie te ontwikkelen op de bestuurlijke organisatie in West-Friesland door middel van een Arhi-procedure.

Het huidige overleg kan worden beschouwd als de eerste formele stap in de Arhi-procedure. Op basis van de uitkomsten van deze eerste overlegronde zullen GS een visie op de bestuurlijke organisatie in West-Friesland opstellen. Deze visie zal medio januari in een tweede overlegronde worden besproken met alle West-Friese gemeenten. GS willen medio februari een besluit nemen over een wijziging van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland. Hierbij zijn twee varianten te onderscheiden. Enerzijds kan GS besluiten het vastgestelde herindelingsadvies van de gemeenten Wervershoof, Andijk en Medemblik alsnog met een positieve zienswijze door te sturen naar de Minister van BZK. Anderzijds kan GS besluiten een breder (regionaal) herindelingsontwerp voor West-Friesland vast te stellen. In de tweede variant zijn Provinciale Staten bevoegd gezag om een herindelingsadvies vast te stellen.

De gedeputeerde geeft aan te hechten aan een open en vertrouwelijk gesprek waarin alle partijen hun eigen analyse en visie op de problematiek kunnen geven. Daarom is tot aan het huidige overleg (deze is de laatste vanuit de eerste overlegronde) aan alle gesprekspartners gevraagd de uitkomsten niet actief naar buiten te communiceren. Om de standpunten (en het draagvlak) met betrekking tot een mogelijke wijziging van de bestuurlijke organisatie zo breed mogelijk te inventariseren, is besloten te spreken met zowel de colleges als (een vertegenwoordiging vanuit) de raden. Op verzoek van de colleges wordt in Andijk, Wervershoof en Medemblik met de colleges en raden afzonderlijk gesproken.

Toelichting bij de agenda

De voorzitter geeft aan dat vanuit de provincie ter voorbereiding op het Arhi-overleg een agenda is opgesteld. In deze agenda staan vier vragen centraal:

1. In hoeverre is uw gemeente in de huidige situatie in staat haar taken en opgaven op een adequate (effectieve en doelmatige) wijze in te vullen?
2. Welke problemen worden opgelost (en/of mogelijke kansen worden verzilverd) door de voorgenomen fusie van Wervershoof, Andijk en Medemblik (WAM)?
3. Hoe verhoudt de voorgenomen WAM-fusie zich tot de samenhang in de grotere regio en hoe ziet u de bestuurlijke organisatie in West-Friesland op de langere termijn?
4. Wat verwacht u van de visie van GS op de bestuurlijke organisatie in West-Friesland?

De gedeputeerde geeft aan de eerste twee vragen graag gezamenlijk aan de orde te willen stellen.

Bestuurskracht huidige en toekomstige gemeente

Vanuit Wervershoof wordt opgemerkt dat de huidige gemeentelijke organisatie kwetsbaar is. Door de fusie zal deze kwetsbaarheid afnemen en kunnen belangrijke ontwikkelingen meer vanuit samenhang worden gestuurd. Als zorgpunt wordt vanuit een fractie de toenemende afstand tussen burger en bestuur als gevolg van schaalvergroting genoemd (mogelijke negatieve gevolgen voor verbondenheid van burgers met hun gemeente).

De fractie Progressief Wervershoof waarschuwt voor het wekken van valse verwachtingen, omdat een schaalvergroting op deze schaal niet alle problemen binnen de organisatie oplost. Ook een grotere gemeente kent zijn beperkingen en is in sommige gevallen afhankelijk van kennis van buitenaf of van samenwerking.

Vertegenwoordigers uit Medemblik geven aan dat door schaalvergroting gemeenten minder kwetsbaar worden. Bovendien worden voorwaarden geschapen voor een betere dienstverlening. Aangegeven wordt dat mogelijke angst voor schaalvergroting kan worden weggenomen door vanuit de nieuwe gemeente een actief kernenbeleid te voeren.

Vanuit Andijk wordt aangegeven dat de bestuurskracht van Andijk door toenemende eisen vanuit hogere overheden en samenleving steeds meer onder druk komt te staan. Er is een duidelijke noodzaak tot schaalvergroting; waarbij WAM als een realistische oplossing met veel draagvlak wordt gezien. Een mogelijke fusie van Andijk met Enkhuizen en Stede Broec wordt betiteld als een "gepasseerd station". Aangegeven wordt dat Andijk een consequente lijn hanteert; ook in het verleden wilde Andijk met Medemblik en Wervershoof fuseren.

Het algemene beeld is dat door de WAM-fusie een krachtige nieuwe gemeente ontstaat met veel interne samenhang. De verwachting is dat de nieuwe gemeente voldoende robuust is om op langere termijn invulling te geven aan haar taken en opgaven. Op basis van de huidige inzichten is de WAM-fusie een duurzame oplossing.

Er is een zekere onvrede bij verschillende partijen over de vertraging die in het fusieproces is ontstaan door het besluit van GS om een Arhi-procedure voor heel West-Friesland te starten. De gedeputeerde geeft in reactie hierop nadrukkelijk aan dat deze vertraging niet is ontstaan door het besluit van GS. Een fusie per 1 januari 2010 was voor Wervershoof, Andijk en Medemblik niet meer haalbaar doordat de termijn die het Ministerie van BZK hanteert door gemeenten was overschreden. De gedeputeerde geeft aan dat de streefdatum van 1 januari 2011 een gezamenlijk belang is van de provincie en de gemeenten. Het Arhi-proces dat nu is gestart zal deze datum niet in gevaar brengen.

Bestuurlijke organisatie West-Friesland

De gedeputeerde vraagt hoe de partijen aankijken tegen het WAM-besluit vanuit de regionale samenhang en de bestuurlijke organisatie van West-Friesland op de langere termijn.

Vanuit Wervershoof wordt aangegeven dat een ongedeelde fusie van Wervershoof, Andijk en Medemblik noodzakelijk is. Grenscorrecties zijn niet bespreekbaar. Ten aanzien van de bestuurlijke indeling van de grotere regio wordt vanuit Wervershoof geen stelling ingenomen.

De fractie Progressief Wervershoof meldt dat deze fusie niet bijdraagt aan een evenwichtige verdeling binnen de regio. Het is daarom een goede zaak dat de gedeputeerde zijn verantwoordelijkheid neemt en voor gesprekken naar de regio is gekomen. Er zijn een aantal problemen in de regio, die een goede regionale samenhang vereisen. Op termijn moet voor de regio gedacht worden aan drie gemeenten, vooruitlopend op een gemeente West-Friesland op lange termijn.

Vanuit Andijk wordt opgemerkt dat een fusie van Wervershoof, Andijk en Medemblik per definitie gevolgen heeft voor de overige gemeenten (er ontstaan immers minder keuzemogelijkheden); maar de WAM-fusie vormt geen enkele belemmering voor overige gemeenten om te fuseren.

Ook vanuit Medemblik wordt gepleit voor een ongedeelde samengaan van Wervershoof, Andijk en Medemblik. Grenscorrecties zijn niet bespreekbaar.

Ten aanzien van de bestuurlijke organisatie van West-Friesland op de langere termijn wordt opgemerkt dat toegewerkt moet worden naar 2 à 3 gemeenten. De stap naar één West-Friese gemeente wordt door alle partijen als veel te groot ervaren. Herindeling wordt gezien als een stapsgewijs proces, waarvoor urgentie en draagvlak bij partijen moet groeien. Er is volgens alle vertegenwoordigers een duidelijk onderscheid tussen landelijk en stedelijk in West-Friesland. Opgemerkt wordt dat een visie op termijn van 20/30 jaar geen praktische meerwaarde heeft. Afspraken zijn op zo'n lange termijn niet te borgen.

Verwachtingen tav visie GS

De gedeputeerde vraagt in algemene zin wat de verwachtingen zijn van de vertegenwoordigers ten opzichte van de visie van GS .

Vanuit Andijk wordt aangegeven dat de visie door GS zo smart mogelijk moet worden geformuleerd; waarbij gezocht moet worden na zoveel mogelijk draagvlak bij gemeenten.

Gevraagd wordt naar de horizon van de visie. De gedeputeerde geeft in reactie hierop aan dat een zekere fasering in de visie denkbaar is, zonder op dit moment concrete termijnen te noemen. Het eindbeeld van de bestuurlijke organisatie in West-Friesland is wat de gedeputeerde betreft het vertrekpunt van de visie.

Diverse vertegenwoordigers geven aan dat de visie van GS het besluit van Wervershoof, Andijk en Medemblik niet op losse schroeven mag zetten. Het WAM-besluit voldoet aan de uitgangspunten van de provinciale en landelijke beleidskaders. Aan de gedeputeerde wordt gevraagd om haast te maken met zijn zienswijze naar de Minister ten aanzien van het WAM-besluit.

Sluiting

De gedeputeerde bedankt alle aanwezigen voor de geleverde input en het constructieve overleg. Een concept verslag zal ter accordering bij de vertegenwoordigers worden teruggelegd.

De voorzitter sluit hierop de vergadering.

Bijlage 2 Schriftelijke reacties van de gemeenten

Gemeente
Drechterland

→ Noord/Paul

Gedeputeerde Staten van
Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Provincie Noord-Holland DIV	
Jaar:	2009 - 10452
Ingekomen:	25 MAART 2009
Directie:	BEL/BOSE
Onderdeel:	
Dossiernr.:	

DM

uw brief van: 13 januari 2009
uw kenmerk: 2009-652
ons kenmerk:
behandeld door: wwesthoff
doorkiesnummer:
bijlagen:

Datum: 23 maart 2009

Onderwerp: Concept regiovisie bestuurlijke organisatie West-Friesland

Geachte college,

Als vervolg op uw besluit van 14 oktober 2008 om voor de regio West-Friesland de provinciale arhi-procedure te starten, heeft u ons bij brief van 13 januari 2009 de Concept regiovisie bestuurlijke organisatie West-Friesland toegezonden. Gedeputeerde B. Heller heeft op 2 februari jl. deze visie toegelicht in een gesprek met de fractievoorzitters en het college van burgemeester en wethouders.

U heeft ons verzocht om een reactie op de volgende drie vragen:

- kan worden ingestemd met het regionaal eindbeeld ten aanzien van West-Friesland;
- op welke termijn en via welke weg denkt men dit (of een ander) eindbeeld te kunnen bereiken;
- welke ondersteuning in dat verband van gedeputeerde staten wordt gevraagd.

De concept visie bevat een aantal uitgangspunten en constatering dat leidt tot de volgende eindconclusies:

- de regio wordt ingedeeld in een landelijk deel en een stedelijk deel. Drechterland maakt deel uit van het stedelijke deel tezamen met Enkhuizen, Hoorn en Stede Broec
- om de regionale samenwerking te verbeteren en voor de lange termijn de bestuurskracht van de gemeente te versterken, zouden zowel het landelijke gebied als het stedelijke gebied uit maximaal twee gemeenten moeten bestaan
- de voorgenomen fusie van Andijk, Medemblik en Wervershoofd past in dit beeld
- de stedelijke gemeenten dienen voor de zomer 2010 tot overeenstemming te komen binnen de randvoorwaarden van deze visie; lukt dit niet dan legt de provincie een fusie op per 1 januari 2013.

Hieronder onze reactie.

Concept landelijk bij landelijk en stedelijk bij stedelijk

Het samenvoegen van landelijke bij landelijke gemeenten en stedelijke bij stedelijke, wordt door u als basisprincipe gehanteerd. Een onderbouwing van deze keuze wordt in de visie niet gegeven. Een alternatief uitgangspunt, namelijk stad en ommelanden, is zeker voor West-Friesland met zijn structuur van (kleine) steden en platteland, zeker zo reëel. Een onderbouwing van zo een belangrijk uitgangspunt hoort in een visie over de bestuurlijke organisatie.

BEZOEKADRESSEN:
Raadhuisplein 1
1616 AV Hoogkarspel
Westeinde 5
1606 CZ Venhuizen

POSTADRES:
Postbus 9
1616 ZG Hoogkarspel

T: 0228 352 352
F: 0228 352 353
E: gemeente@drechterland.nl
T: www.drechterland.nl

BAIIRRELATIE:
rek. nr. 28.50.15.850
B.N.G. te Den Haag

Drechterland als stedelijk gekwalificeerd

In de regiovisie wordt Drechterland ingedeeld bij het stedelijk gebied van West-Friesland. Uit de toelichting blijkt dat dit vooral gebaseerd is op interpretatie van bestaand provinciaal ruimtelijke beleid (bandstadconcept; HES-nota; Streekplan 1994). Hoewel met enige moeite deze interpretatie voor een klein deel van Drechterland zou kunnen worden gevolgd (Hoogkarspel), geldt dit zeker niet voor het Drechterland van na 2006. Het totale zuidelijke deel van onze gemeente en het deel van de scheggen inclusief de lintdorpen Westwoud en Oosterblokker kunnen onmogelijk als stedelijk worden gekwalificeerd. In dit verband wijzen wij tevens op de door onze raad recent vastgestelde Toekomstvisie waarin de versterking van de landschappelijke waarden, de agrarische functie en de karakteristieke lintbebouwing leidende principes zijn voor de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente Drechterland. Volgens het principe "landelijk bij landelijk" behoort Drechterland bij de vijf landelijke gemeenten. Vanuit dat vertrekpunt zou een fusie van Drechterland met Andijk, Medemblik en Wervershoof consistent beleid zijn.

Bestuurlijke drukte

De bestuurlijke drukte en het gebrek aan samenwerking in de regio vormen voor gedeputeerde staten een argument om te kiezen voor minder gemeenten in de regio. Het gebrek aan samenwerking wordt niet door alle gemeenten zo ervaren. Op de vooronderstelling dat samenwerking met minder gemeenten beter gaat, valt wel wat af te dingen, namelijk:

- bij grotere gemeenten zal de gevoelde noodzaak tot samenwerking eerder kleiner dan groter zijn. En als één van de grotere gemeenten niet wil meewerken, ontstaat er meteen een probleem;
- kleinere gemeenten daarentegen zien eerder de noodzaak tot samenwerking en zullen dan ook eerder bereid zijn "water bij de wijn te doen";
- bereidheid tot constructief samenwerken is eerder afhankelijk van de houding van besturen en bestuurders dan van de omvang van gemeenten;
- de opvatting dat Koggenland en Opmeer voorlopig niet behoeven te fuseren, strookt niet met dit argument.

Ook bij de stelling dat door fusie van gemeenten de regionale slagkracht wordt vergroot, dienen vraagtekens gezet te worden. Nog daargelaten het ontbreken van bewijs voor deze stelling, moet gerealiseerd worden dat belangrijke regionale zaken reeds worden uitgevoerd op het niveau van Noord-Holland Noord (veiligheidsregio, politie, GGD).

Bestuurskracht Drechterland

Bij de vorming van de huidige gemeente Drechterland in 2006 is de toekomstvastheid van die gemeente uitdrukkelijk aan de orde geweest. Unaniem was het oordeel dat de bestuurskracht van de nieuw te vormen gemeente voor de eerstkomende 10 á 15 jaar voldoende is. Naar onze mening bewijst de praktijk het gelijk van dat oordeel, hetgeen door gedeputeerde Heller ook niet werd ontkend. Een vergelijking met Koggenland en Opmeer, waar een fusie voorlopig niet nodig wordt geoordeeld, laat zich gemakkelijk maken. Na een fusie kost het enkele jaren om als gemeente weer op goede en normale wijze te kunnen functioneren. Juist nu de lastige start achter de rug is en de gemeente zich bestuurlijk, maar vooral ook organisatorisch ontwikkelt, wordt dit proces door de voortdurende discussie over een nieuwe fusie verstoord.

Ook overigens ontbeert de concept visie de argumentatie waarom op korte termijn een fusie in het stedelijke gebied noodzakelijk is. Zijn daarvoor hetzij vanuit Hoorn, hetzij vanuit Stede Broec/Enkhuizen dringende redenen aanwezig. Zo ja welke zijn dat, waarbij dan

tevens de vraag rijst of deze niet op een andere wijze tot oplossing kunnen worden gebracht?

Op grond van het vorenstaande komt Drechterland met betrekking tot de gestelde vragen tot de volgende conclusies.

Ad a.

Drechterland kan niet worden gekwalificeerd als een stedelijke gemeente. Drechterland herkent zich daarom niet in het regionale eindbeeld van de concept visie en kan daar niet mee instemmen.

Daarnaast is onze raad van mening dat voor Drechterland de noodzaak tot fusie op de korte of middellange termijn ontbreekt.

Ad b en c.

De vragen b en c gaan ervan uit dat de concept visie, eventueel in aangepaste vorm wordt vatgesteld. Door onze reactie - en de daaraan ten grondslag liggende motivering - op vraag a, komt onze raad aan de beantwoording van de vragen b en c niet toe.

Een kopie van deze brief hebben wij ter kennisneming verzonden aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, alsmede aan de raden van de overige in de onderhavige arhi-procedure betrokken gemeenten.

Hoogachtend,
de raad van de gemeente Drechterland,
de griffier,

de voorzitter,

VERZONDEN 11 MRT 2009

Datum: 11 maart 2009
Uw kenmerk: 2009 - 652
Uw brief van: 13 januari 2009
Ons kenmerk: 09.00277

Aan het college van Gedeputeerde Staten
van Noord-Holland
Postbus 3007

2001 DA HAARLEM Provincie Noord-Holland

Contactambtenaar: J.W.Th.M. Slagter
Doorkiesnummer: 0228-360192
Onderwerp: Reactie concept regiovisie

Jaar 2008	15775
ingekomen	12 MAART 2009
Bel 1 R	

Geacht college,

Naar aanleiding van uw brief van 13 januari 2009, waarin u verzoekt om een reactie op de door u vastgestelde concept regiovisie, berichten wij u dat de raad van onze gemeente op 10 maart 2009 tot besluitvorming is overgegaan.

Gelet op uw verzoek is de reactie zo opgesteld dat op alle drie de gestelde vragen, onderstaand een antwoord wordt gegeven.

1. Kan worden ingestemd met het regionaal eindbeeld ten aanzien van West-Friesland?

Meerdere malen is door onze gemeente aan uw college gevraagd om de regierol op zich te nemen omdat de gemeenten in West-Friesland in onderling overleg niet tot een eensluidende conclusie kunnen komen. Het getuigt van moed en bestuurlijke daadkracht dat kort na de discussie en de besluitvorming in de gemeenten Wervershoof, Andijk en Medemblik (hierna: WAM-gemeenten), u deze regierol voortvarend heeft opgepakt. In een kort tijdsbestek en op interactieve wijze zijn er belangrijke stappen voorwaarts gezet. Dat neemt echter niet weg, dat er al een eensluidende mening in de regio bestaat over het regionaal eindbeeld. Het door uw college geschetste eindbeeld wordt door onze raad niet onderschreven.

Uw concept regiovisie, uitmondend in de maximaal 2 X 2 variant, is niet zozeer gestoeld op een brede analyse van alle aspecten die in deze regio een rol spelen, maar wordt vooral ingegeven door de wens tot behoud en versterking van de kwaliteit van het landelijk gebied. Om deze reden wordt door u gekozen voor de sturingsfilosofie van "stad versus platteland", waardoor er een sterk en eenzijdig accent wordt gelegd op de ruimtelijke structuur. De raad van onze gemeente is van mening dat deze keuze meer lijkt op een visie op de ruimtelijke structuur van West-Friesland dan een visie op de bestuurlijke organisatie daarvan. Het sterke onderscheid stad versus platteland herkent de raad absoluut niet in West-Friesland Oost. In het door u uitgebrachte rapport blijven vooral de economische, toeristische en sociaal-maatschappelijke overwegingen onderbelicht. Indien ook deze elementen bij de afweging zouden zijn betrokken, zou naar de mening van de raad, uw college tot een andere uitkomst gekomen zijn.

De raad is hierbij van mening dat het waarborgen van de landschappelijke kwaliteiten en ruimtelijk beleid ook op andere manieren gezekerd kan worden. Enerzijds zijn gemeentebesturen in staat hier zelf goed voor te zorgen, anderzijds heeft ook de provincie voldoende (ruimtelijke) instrumenten om deze waarden zeker te stellen. Structuurvisies op regionaal en lokaal niveau zijn hiervoor de geëigende instrumenten. Dit staat los van welke bestuurlijke organisatie dan ook. Aangetekend hierbij wordt tevens dat de gemeente Drechterland toch veel meer gezien moet worden als een groene dan als een stedelijke gemeente.

Correspondentieadres:
Postbus 11
1600 AA Enkhuizen
Tel.: (0228) 36 01 00
Fax: (0228) 31 33 12
E-mail:
stadhuis@enkhuizen.nl

Bezoekadres:
Voor alle diensten,
Hoogstraat 11

Internet:
www.enkhuizen.nl

Betalingsrelatie:
BNG 28 50 02 414

Duurzaamheid en interne samenhang zijn twee zeer belangrijke criteria uit het Beleidskader gemeentelijke herindeling van het ministerie van Binnenlandse Zaken.

Primair dient er nu, naar de mening van de raad, een keuze gemaakt te worden voor een duurzame oplossing voor de totale regio. Het is nu het moment om te beoordelen wat voor de toekomst van West-Friesland de beste oplossing is. Welk eindbeeld ook wordt gekozen, de bestuurlijke organisatie dient zodanig te zijn dat de gevormde gemeenten de komende 25 jaar in staat zijn om de hen toekomende taken op een goede, adequate en financieel verantwoorde manier, zowel bestuurlijk als ambtelijk, uit te kunnen voeren. Daarbij dient er sprake te zijn van regionale samenhang en evenwicht. Hoewel sommige gemeenten in de regio nu de noodzaak nog niet inzien om tot een fusie te komen, zouden er in de visie van de raad in de regio op de middellange termijn rondom de (historische) steden Hoorn, Enkhuizen en Medemblik (maximaal) 3 krachtige, evenwichtige gemeenten gevormd moeten worden. Op deze wijze kunnen drie gemeenten ontstaan die niet alleen intern voldoende bestuurskracht hebben, maar ook ten opzichte van elkaar en ten opzichte van samenwerking in de regio, gelijkwaardig zijn.

Voor de indeling van die gemeenten dient veel meer gekeken te worden naar aspecten die hen bindt. Samenhang van burgers, kernen en gemeenten en sociaal-maatschappelijke en economische overwegingen, dienen veel zwaarder in de afweging betrokken te worden dan nu door uw college is gedaan. Al veel eerder heeft onze gemeente gepleit om voor West-Friesland Oost te komen tot een indeling waar die onderlinge samenhang (gebruik voorzieningen, scholen, welzijn, werkgelegenheid, vervoer, subregiofunctie) sterk is, en bovendien aansluit bij de geografische ligging.

Onze gemeenteraad heeft, als het om de toekomstige bestuurlijke organisatie gaat, altijd een consequente en consistente koers gevaren. Een directe aanleiding om al heel snel voor onze gemeente te komen tot een fusie is er niet, maar op termijn zouden Stede Broec en Andijk goede partners zijn. Deze variant is door onze raad op 20 mei 2008 als minimumvariant vastgelegd in een besluit (raadsvoorstel en -besluit bijgevoegd). Verbreiding van deze optie, om te komen tot een evenwichtige verdeling in de regio, is voor de raad zeker bespreekbaar. Als aanvulling op dit besluit heeft de raad dan ook uitgesproken dat onze gemeente naast Stede Broec en Andijk, ook het overleg wil openen met gemeenten Wervershoof, Drechterland en Hoorn om met deze gemeenten te komen tot een breed gedragen herindelingsvoorstel. Om enige ruimte voor alle partijen te creëren is hierbij door de raad bewust geen termijn genoemd, doch de intentie is uitgesproken om dit zo snel als mogelijk te realiseren. Onderlinge samenhang, voldoende draagvlak en volume worden veel belangrijker gevonden dan het gezochte argument van stad versus platteland. Het zal niet de eerste keer zijn in het land dat bij een herindeling "stad en ommelanden" worden samengevoegd. Democratisch gekozen gemeentebesturen hebben het in zich goed beleid te formuleren voor behoud van de landschappelijke waarden. Naar de mening van de raad wordt in deze verbrede variant de bestuurskracht zodanig verbeterd dat de noodzaak tot samenwerking wordt geminimaliseerd en de nieuwe gemeente kan met statuur haar rol spelen in intergemeentelijke bestuurlijke processen.

Deze indeling biedt tevens kansen voor 2 krachtige gemeenten in de rest van de regio (Hoorn en Medemblik). Een goede indeling voor deze twee gemeenten zal waarschijnlijk betekenen dat er naast samenvoeging, mogelijk grenscorrecties noodzakelijk zijn. Hoorn moet immers de gelegenheid krijgen zich te ontwikkelen tot een krachtige centrumgemeente voor de gehele regio. Grenscorrecties voor Hoorn dienen op voorhand dan ook niet uitgesloten te worden.

Het is bij de raad bekend dat Enkhuizen niet de enige gemeente is die uw concept regiovisie niet onderschrijft, ieder vanuit een eigen perspectief en gebaseerd op eigen motieven. Naast de WAM-gemeenten wordt uw visie immers alleen gedeeld door de gemeente Hoorn. De raad heeft dan ook moeten constateren dat er weinig bestuurlijk draagvlak voor uw huidige concept regiovisie bestaat. Zoals eerder in onze zienswijze, die overigens wordt gehandhaafd, is aangegeven staat onze gemeente nadrukkelijk een ander eindbeeld voor (zie ook punt 2 hierna). Het is maar zeer de vraag of dat ook geldt voor de andere gemeenten die uw visie niet onderschrijven. Daarmee is de uitkomst van dit proces voor onze gemeente die tot schaalvergroting wil komen, mede om het draagvlak voor de instandhouding van onze monumenten te verbreden, uiterst onzeker.

Het gemeentelijke standpunt en alle daarmee samenhangende consequenties voor onze haven- en vestingstad willen wij, naast deze schriftelijke reactie, graag met uw college bespreken, nog voordat uw college een definitief besluit over de regiovisie neemt.

2. Op welke termijn en via welke weg denkt men dit (of een ander) beeld te kunnen bereiken?

Zoals uit de beantwoording van vraag 1 blijkt, staat onze gemeente een ander eindbeeld voor, een eindbeeld waarbij de totaalvisie voor de regio veel meer geënt is op onderlinge samenhang. Dit betekent ook dat de voorgenomen fusie van de WAM-gemeenten voorlopig geparkeerd zou moeten worden. Om de toekomst voor de regio niet te belasten, dienen er nu geen onomkeerbare besluiten genomen te worden. Niet vergeten hierbij moet worden dat de keuze van Andijk voor de WAM-gemeente voor een groot deel veroorzaakt is door de aspecten tijd en snelheid. Andijk heeft niet willen, maar vooral niet kunnen wachten omdat de gemeente Stede Broec te kennen heeft gegeven in deze raadsperiode niet te willen bewegen.

Door te kiezen voor een ander eindbeeld ontstaat er een nieuwe situatie. Onder regie van de provincie zullen de gemeenten dan opnieuw met elkaar in gesprek moeten gaan om te komen tot de juiste afwegingen en de juiste combinatie. Dat vergt enige tijd, maar biedt, na de verkiezingen van 2010, ook nieuwe kansen. Verwacht mag worden dat een nu aanwezige blokkade om het gesprek tijdens deze raadsperiode niet aan te gaan, dan niet meer van toepassing is. De meerwaarde voor de totale regio moet bij deze gesprekken de leidraad zijn. Naar de mening van onze raad moet ingezet worden op een integrale en gelijktijdige herindeling voor de hele regio, bij voorkeur per 1 januari 2013. Denkbaar is dat daarbij ook een extern onderzoek wordt verricht naar de wenselijkheid hoe groot een gemeente maximaal moet zijn, om de beoogde voordelen te behalen.

3. Welke ondersteuning wordt in dit verband van het college van GS gevraagd?

Voor welk eindbeeld uw college uiteindelijk ook kiest, in alle gevallen wordt van uw college verwacht dat zij de regie blijft houden, daadkrachtig blijft optreden in dit dossier en alle gemeenten blijft meenemen in dit proces. Dat betekent ook dat indien een gemeente weigerachtig zou zijn om deel te nemen aan een fusieproces, zij het risico loopt dat uw college haar moet verplichten tot een herindeling. Bij een fusiedatum van 1 januari 2013 is er van een overhaaste beslissing geen sprake. Dit biedt een ieder tevens de kans draagvlak voor deze herindeling te creëren dan wel te vergroten, zowel bij bestuurders als bij de burgers.

De raad heeft bij zijn besluitvorming zich heel goed gerealiseerd dat het denkbaar is dat er gemeenten zijn die door de uitgestelde besluitvorming in de problemen komen (bijv. Andijk). Deze gemeenten zullen tot 1 januari 2013 ondersteuning moeten krijgen van u als provincie om deze periode te overbruggen. Onze gemeente heeft een dergelijke aanbieding richting Andijk al eerder gedaan. Bij een beoogde fusie tussen (o.a.) Andijk en onze gemeente zal dat gedane aanbod herleven.

Bovenstaande reactie werd nagenoeg integraal opgenomen in het raadsvoorstel dat wij aan de gemeenteraad hebben uitgebracht. Het door de raad aangenomen amendement, ingediend door de fractie ChristenUnie, is in deze reactie verwerkt.

Een getekende kopie van het desbetreffende raadsvoorstel en het genomen besluit voegen wij, voor u ter kennisname, bij. De notulen van deze raadsvergadering zullen wij u zo spoedig mogelijk toezenden, zodat u ook kennis kunt nemen van de individuele standpunten van de raadsfracties.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Enkhuizen

De wnd.-secretaris,

(mr. L.A.M. Aarden)

De burgemeester,

(J.G.A. Baas)

RAADSVORSTEL

VOORSTEL VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS

2009025 CONCEPT REGIOVISIE BESTUURLIJKE ORGANISATIE WEST-FRIESLAND

Inleiding

Door het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland (hierna: GS) is op 13 januari 2009 een concept regiovisie bestuurlijke organisatie West-Friesland vastgesteld. De primaire aanleiding voor het vaststellen van deze regiovisie is gelegen in het feit dat drie gemeenten, waaronder de onze, een zienswijze hebben ingediend tegen het fusiebesluit (herindelingsontwerp) van de gemeenten Wervershoof, Andijk en Medemblik (hierna: WAM-gemeenten). De regiovisie is tot stand gekomen, mede op basis van gehouden gesprekken door de eerst verantwoordelijke gedeputeerde, de heer Heller, met de bestuurders van de regio-gemeenten. Het college van GS verzoekt om een schriftelijke reactie van uw raad op de volgende vragen:

1. kan worden ingestemd met het regionaal eindbeeld ten aanzien van West-Friesland;
2. op welke termijn en via welke weg denkt men dit (of een ander) beeld te kunnen bereiken;
3. welke ondersteuning wordt in dit verband van GS gevraagd.

Na een te houden tweede gespreksronde, zal het college van GS naar verwachting begin april 2009 een definitief besluit nemen over een visie op de totale regio. Gelijktijdig zal GS een besluit nemen over de verdere procedure met betrekking tot de voorgenomen fusie van de WAM-gemeenten.

Beoogd resultaat

Met dit voorstel wordt beoogd om tot de inhoudelijke reactie van uw raad op de concept regiovisie van de provincie te komen, welke vervolgens schriftelijk, uiterlijk op 15 maart, bij GS ingediend zal worden.

Wettelijk- / beleidskader

De regionale visie wordt ontwikkeld in het kader van een procedure conform de Wet Algemene Regels Herindeling (Wet Arhi).

Concept regiovisie

Het college van GS is van mening dat een gemeentelijke herindeling kan bijdragen aan meer robuuste en slagvaardige gemeentelijke organisaties. De kwetsbaarheid neemt hierdoor af. Bovendien is GS van mening dat door herindeling de randvoorwaarden worden gecreëerd om te komen tot een meer effectieve, doelmatige en transparante regionale samenwerking. Door opschaling vermindert het aantal samenwerkende partijen en kan vanuit bestuurlijke samenhang worden gestuurd op regionale ontwikkelingen. De bestuurlijke drukte kan zo in sterke mate afnemen.

Voor de opgestelde concept regiovisie zijn voor GS de volgende uitgangspunten leidend geweest:

1. Burgers en bedrijven in West-Friesland zijn gediend bij een krachtig lokaal openbaar bestuur dat berekend is op haar wettelijke taken en op effectieve, doelmatige en transparante wijze sturing kan geven aan regionale opgaven met een publiek belang;
2. De bestuurskracht van kleine gemeenten en de slagkracht van de regionale samenwerking in West-Friesland kunnen toenemen door het realiseren van een schaalvergroting in het lokaal openbaar bestuur – waarbij herindeling als de meest realistische en duurzame oplossing wordt gezien;
3. De slagkracht van de regio kan toenemen door in de bestuurlijke organisatie, en daarmee in de aansturing en/of regievoering vanuit het lokaal openbaar bestuur, een onderscheid aan te brengen tussen de stad en het platteland;
4. In West-Friesland is, naar de mening van GS, sprake van twee samenhangende gebieden met enerzijds een landelijk en anderzijds een meer stedelijk profiel;
5. Door gemeenten in West-Friesland moet worden toegewerkt naar een duurzaam regionaal eindbeeld, waarbij zowel voor het landelijk als voor het stedelijk gebied maximaal twee gemeenten ontstaan (2 X 2 gemeenten).

Het laatste uitgangspunt heeft betrekking op het door GS gewenste regionaal eindbeeld. In haar rapport schrijven GS dat zij in 2009 een niet-vrijblijvend gesprek willen voeren met de vier gemeenten in het stedelijk gebied over de concrete bestuurlijke vormgeving. GS zijn bereid om deze gemeenten (Hoorn, Drechterland, Stede Broec en Enkhuizen) in dit proces met voldoende menskracht en middelen te ondersteunen. Als deadline voor dit proces wordt de zomer van 2010 genoemd. Een fusie van Opmeer en Koggenland past ook in de visie van GS, maar GS vinden op dit moment een dergelijke fusie minder urgent dan schaalvergroting in het oostelijk deel van West-Friesland. Door GS wordt voor deze fusie dan ook geen (uiterste) datum genoemd.

Beoordeling concept regiovisie

Voor de concept regiovisie hanteren GS vijf uitgangspunten. De eerste 2 genoemde uitgangspunten geven vooral aan *waarom* er tot een schaalvergroting gekomen zou moeten worden. De laatste drie gaan vooral in op de mogelijke *uitwerking* daarvan in nieuwe bestuurlijke eenheden.

Het feit dat de provincie een regierol heeft genomen om tot schaalvergroting te komen, willen wij zonder meer als positief beoordelen. Al jaren wordt er in de regio over schaalvergroting gesproken, zonder dat dit heeft geleid tot resultaten. De gemeenten onderling komen er niet uit. Dit heeft in de afgelopen jaren, op het vlak van herindelingen tot diverse ad hoc en niet-duurzame beslissingen geleid. De door onze gemeente ingediende zienswijze op het herindelingsontwerp stoelt op twee hoofdsporen, waarvan een totaalvisie voor de hele regio de belangrijkste is geweest. Door het starten van een procedure op grond van de Wet Arhl pakken GS de regierol en wordt volledig aan ons geluid tegemoet gekomen. De door GS aangevoerde motieven voor de gepresenteerde uitwerking, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen landelijke en stedelijke gebieden, achten wij evenwel kunstmatig en daardoor veel minder sterk.

De regiovisie van GS is vooral ingegeven door te kiezen voor het behoud en de versterking van de kwaliteit van het landelijk gebied. Om deze reden wordt in de uitwerking als zwaarste criterium het onderscheid tussen stad en platteland gehanteerd (sturingsfilosofie). Deze keuze lijkt meer een visie op de ruimtelijke structuur van West-Friesland dan een visie op de bestuurlijke organisatie daarvan. De motive-

ring voor deze keuze vloeit niet voort uit een totale, integrale probleemanalyse van zaken waarvoor de regio staat. Economische, toeristische en sociaal-maatschappelijke overwegingen blijven onderbelicht. De keuze is vooral gemaakt vanuit ruimtelijke motieven. Immers in de motivering wordt uitgebreid ingegaan op het provinciaal streekplan 2004 (als uitvloeisel ook van de HES-zone uit 1994). Daarmee wordt voor de uitwerking van de schaalvergroting de keuze vrij eenzijdig bepaald. De keuze voor de vorming van nieuwe gemeenten sluit niet of nauwelijks aan bij een belangrijk thema als *interne (sociaal-maatschappelijke) samenhang*. Naast *duurzaamheid* is dit een belangrijk criterium in het Beleidskader gemeentelijke herindeling van Binnenlandse Zaken wat als toetsingskader gebruikt kan worden. De indruk ontstaat dat voor deze uitwerking mede is gekozen om reeds ingezette initiatieven in de regio (de vorming van de WAM-gemeente) niet voor de voeten te lopen. Wij zijn van mening dat de kans heel groot is dat GS voor een andere indeling zouden hebben gekozen, indien er sprake zou zijn geweest van een blanco situatie.

Inbreng in de discussie vanuit onze gemeenten

In de afgelopen jaren heeft onze gemeente het nodige ingebracht in de regionale discussie over een mogelijke herindeling. Uw raad heeft daarin steeds een vrij consequente lijn aangehouden. Wij noemen in dit verband:

- het besluit van uw raad van 16 april 2002 waarbij gekozen is voor een gemeente die de publieke belangen optimaal kan behartigen en waarbij werd uitgegaan van een gemeente met een omvang tot 35.000 inwoners en waarbij aan de provincie werd gevraagd voor de regio een regierol op zich te nemen;
- de passages in de diverse coalitieakkoorden waarbij werd opgenomen dat de gemeente open staat voor het fuseren met andere gemeenten;
- de brieven aan de gemeente Andijk waarin uw visie op de bestuurlijke organisatie van West-Friesland werd weergegeven en waarin ambtelijke ondersteuning aangeboden werd voor een overbruggingsperiode;
- het besluit van uw raad van 20 mei 2008 waarin, gelet op de geografische ligging en het verzorgingsgebied, een fusie van de huidige gemeenten Andijk, Stede Broec en Enkhuzen, als minimumoptie, als de meest logische en kansrijke werd gezien. De inhoudelijke motieven hiervoor werden onlangs nog eens verder uitgewerkt en onderstreept door de besturen en de fracties van de ChristenUnie Enkhuzen en Andijk in het document "Slechte voornemens?" Overigens ook GS noemen aanvankelijk voor deze variant in hun brief van 25 september 2007 aan de raad van de gemeente Andijk. In de concept regiovisie is het voortschrijdende inzicht van GS niet nader toegelicht.

Ter voorbereiding op de totstandkoming van de concept regiovisie hebben wij twee brieven (d.d. 19 december 2008 en 7 januari 2009) gestuurd aan het college van GS met betrekking tot vragen die bij de afwegingen van GS op dit dossier een rol zouden kunnen spelen. De meest belangrijke vraag in deze welke wij hebben gesteld is: geeft u in uw regiovisie aan welke analyse u heeft gemaakt, welke problemen daarmee opgelost worden en welke motieven en afwegingen hebben geleid tot uw uiteindelijke voorstel?

Daarnaast hebben wij de volgende vragen gesteld:

- Hoe duurzaam is de voorgestane oplossing. Maakt de eis dat nieuw gevormde gemeenten ten minste 20 jaar van nieuwe herindelingen gevrijwaard worden hiervan deel uit? En zegt duurzaam iets over de bestuurskracht van een nieuwe gemeente in die zin dat daardoor zo weinig mogelijk, democratisch nauwelijks controleerbare samenwerkingsverbanden nodig zijn?
- Wordt ook gekeken naar de relatie tussen de omvang van de te vormen gemeenten en de takenontwikkeling onder meer als gevolg van decentralisatie van

overheidsbeleid?

- In welke mate speelt de regionale werkgelegenheidsfunctie als die van Enkhui-zen voor de omliggende gemeenten, in de afwegingen een rol?
- In hoeverre is de economische uitstraling voor de (sub)regio van onze toeris-tisch vermaarde vestingstad, een bepalende factor?
- Worden mogelijke verzwarende structurele effecten voor het beheer en onder-houd van met name monumenten en/of vestingsteden, in de afwegingen over de relatie tussen schaal en draagvlak worden meegenomen?

Ons is duidelijk geworden dat deze vragen niet of nauwelijks bij de besluitvorming een rol hebben gespeeld. Door GS is aangegeven niet schriftelijk op deze brieven te willen reageren, maar deze te zullen betrekken bij het tweede overleg met de gede-puteerde op 23 februari 2009.

Gedachtewisseling met uw raad

Zoals uit het bovenstaande blijkt, wijkt de door GS in de regiovisie opgenomen uit-werking, waarbij gekozen wordt voor de (maximaal) 2 X 2 variant, significant af, van hetgeen onze gemeente eerder als minimaal eindmodel in discussie heeft gebracht. Ter verdere voorbereiding op het tweede gesprek met de gedeputeerde, heeft er daarom op 3 februari 2009 een vrije (openbare) gedachtewisseling met uw raad plaatsgevonden over deze concept regiovisie. Mede aan de hand van hetgeen die avond naar voren is gebracht hebben wij een concept reactie opgesteld. Wij realise-ren ons goed dat er per fractie nuanceringen (kunnen) zijn, maar de concept reactie moet dan ook gezien worden als de rode draad zoals deze door de meerderheid van uw raad is geuit. Dit concept heeft als vertrekpunt gegolden voor het tweede ge-sprek met de gedeputeerde.

Tweede gesprek met de gedeputeerde

Tijdens het tweede overleg met de gedeputeerde heeft deze het ingenomen stand-punt door GS nog eens nader toegelicht. Door hem werd erkend dat er van een blanco-situatie geen sprake is en dat het college van GS zich vooral heeft laten lei-den door:

- de geleverde input van de regiogemeenten; en
- het door de provincie voorgestane ruimtelijke beleid.

Naar zijn mening was het binnen het gegeven tijdsbestek niet mogelijk om tot een integrale afweging van alle belangen te komen. Deels hebben GS daarom ook voor een pragmatische aanpak gekozen. Daarbij hebben GS zich gebaseerd op de be-stuurlijke realiteit en de door gemeenten genomen besluiten van 2009. GS hebben daarbij geen inhoudelijk oordeel over door gemeenten ingenomen standpunten. Dit alles heeft bij GS geleid tot een andere conceptuele keuze, waarbij er voor de door onze gemeente aangedragen oplossing in West-Friesland Oost, vastgelegd in onze zienswijze, bij GS geen draagvlak bestaat. Tevens kan vastgesteld worden dat deze avond niet alle door ons gestelde vragen beantwoord zijn.

Door de gedeputeerde is aanvullend verwoord dat de provincie alleen de regierol goed kan vervullen als er een grote mate van draagvlak bestaat voor haar regiovisie. De marges waarover de provincie kan beschikken bij de uitoefening van haar regie-rol zijn immers smal.

Deze aanvulling van de gedeputeerde maakt de uitkomst van dit proces uitermate onzeker. Naast de WAM-gemeenten immers is het, op dit moment, duidelijk dat alleen de gemeente Hoorn het regionale eindbeeld onderschrijft. In totaal vijf ande-re gemeenten (Opmeer, Koggenland, Drechterland, Stede Broec en Enkhuizen) on-derschrijven, ieder vanuit een eigen perspectief en gebaseerd op eigen motieven,

het eindbeeld niet. Naar onze mening is daarmee het risico heel groot dat het herindelingsproces straks op slot zal gaan. Indien ons wensbeeld tot schaalvergroting niet haalbaar blijkt te zijn, dan getuigt het van goed bestuur om na te denken hoe wij dan onze stad op de toekomst moeten voorbereiden. Als immers een verbreding van het draagvlak voor het instandhouden van onze mooie haven- en vestingstad, met zijn vele monumenten, niet gerealiseerd kan worden, dan dient er naar alternatieven gezocht te worden. Om deze reden stellen wij ons voor om kort na besluitvorming door uw raad, onze reactie niet alleen in schriftelijke vorm naar het college van GS te sturen, maar ook in een bestuurlijk gesprek met GS nog eens alle aspecten en consequenties voor onze gemeente van het door hen te nemen besluit, door te spreken.

Reactie op de concept regiovisie van de provincie.

Gelet op het verzoek van GS is de reactie zo opgesteld dat op alle drie de gestelde vragen, een antwoord wordt gegeven.

1. Kan worden ingestemd met het regionaal eindbeeld ten aanzien van West-Friesland?

Meerdere malen is door onze gemeente aan het college van GS gevraagd om de regierol op zich te nemen omdat de gemeenten in West-Friesland in onderling overleg niet tot een eensluidende conclusie kunnen komen. Het getuigt van moed en bestuurlijke daadkracht dat kort na de discussie en de besluitvorming in de WAM-gemeenten, de provincie deze regierol voortvarend heeft opgepakt. In een kort tijdsbestek en op interactieve wijze zijn er belangrijke stappen voorwaarts gezet. Dat neemt echter niet weg, dat er al een eensluidende mening in de regio bestaat over het regionaal eindbeeld. Het door GS geschetste eindbeeld onderschrijven wij niet.

De concept regiovisie van GS, uitmondend in de maximaal 2 X 2 variant, is niet zozeer gestoeld op een brede analyse van alle aspecten die in deze regio een rol spelen, maar wordt vooral ingegeven door de wens tot behoud en versterking van de kwaliteit van het landelijk gebied. Om deze reden wordt gekozen voor de sturingsfilosofie van "stad versus platteland", waardoor er een sterk en eenzijdig accent wordt gelegd op de ruimtelijke structuur. Wij zijn van mening dat deze keuze meer lijkt op een visie op de ruimtelijke structuur van West-Friesland dan een visie op de bestuurlijke organisatie daarvan. Het sterke onderscheid stad versus platteland herkennen wij absoluut niet in West-Friesland Oost. In het uitgebrachte rapport blijven vooral de economische, toeristische en sociaal-maatschappelijke overwegingen onderbelicht. Indien ook deze elementen bij de afweging zouden zijn betrokken, zouden naar onze mening GS tot een andere uitkomst gekomen zijn.

Wij zijn van mening dat het waarborgen van de landschappelijke kwaliteiten en ruimtelijk beleid ook op andere manieren gezekerd kan worden. Enerzijds zijn gemeentebesturen in staat hier zelf goed voor te zorgen, anderzijds heeft ook de provincie voldoende (ruimtelijke) instrumenten om deze waarden zeker te stellen. Structuurvisies op regionaal en lokaal niveau zijn hiervoor de geëigende instrumenten. Dit staat los van welke bestuurlijke organisatie dan ook. Aangetekend hierbij wordt tevens dat de gemeente Drechterland toch veel meer gezien moet worden als een groene dan als een stedelijke gemeente.

Duurzaamheid en interne samenhang zijn twee zeer belangrijke criteria uit het Beleidskader gemeentelijke herindeling van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Primair dient er nu een keuze gemaakt te worden voor een duurzame oplossing

voor de totale regio. Het is nu het moment om te beoordelen wat voor de toekomst van West-Friesland de beste oplossing is. Welk eindbeeld ook wordt gekozen, de bestuurlijke organisatie dient zodanig te zijn dat de gevormde gemeenten de komende 25 jaar in staat zijn om de hen toekomende taken op een goede, adequate en financieel verantwoorde manier, zowel bestuurlijk als ambtelijk, uit te kunnen voeren. Daarbij dient er sprake te zijn van regionale samenhang en evenwicht. Hoewel sommige gemeenten in de regio nu de noodzaak nog niet inzien om tot een fusie te komen, zouden er in onze visie in de regio op de middellange termijn rondom de (historische) steden Hoorn, Enkhuizen en Medemblik (maximaal) 3 krachtige, evenwichtige gemeenten moeten ontstaan. Naar onze mening kunnen op deze wijze drie gemeenten ontstaan die niet alleen intern voldoende bestuurskracht hebben, maar ook ten opzichte van elkaar en ten opzichte van samenwerking in de regio gelijkwaardig zijn.

Voor de indeling van die gemeenten dient veel meer gekeken te worden naar aspecten die hen bindt. Samenhang van burgers, kernen en gemeenten en sociaal-maatschappelijke en economische overwegingen, dienen veel zwaarder in de afweging betrokken te worden dan nu door GS is gedaan. Al veel eerder hebben wij gepleit om voor West-Friesland Oost te komen tot een indeling waar die onderlinge samenhang (gebruik voorzieningen, scholen, welzijn, werkgelegenheid, vervoer, subregiofunctie) sterk is, en bovendien aansluit bij de geografische ligging.

Uw raad heeft, als het om de toekomstige bestuurlijke organisatie gaat, altijd een consequente koers gevaren. Een directe aanleiding om al heel snel voor onze gemeente te komen tot een fusie is er niet, maar op termijn zouden Stede Broec en Andijk goede partners zijn. Deze variant is door uw raad op 20 mei 2008 als minimumvariant benoemd. Verbreding van deze optie, om te komen tot een evenwichtige verdeling, is voor ons zeker bespreekbaar.

Wij staan er dan ook voor open dat ook de gemeenten Drechterland en Wervershoof zich bij deze cluster aansluiten. Onderlinge samenhang, voldoende draagvlak en volume vinden wij veel belangrijker dan het gezochte argument van stad versus platteland. Het zal niet de eerste keer zijn in het land dat bij een herindeling "stad en ommelanden" worden samengevoegd. Democratisch gekozen gemeentebesturen hebben het in zich goed beleid te formuleren voor behoud van de landschappelijke waarden. Naar onze mening wordt in deze verbrede variant de bestuurskracht zodanig verbeterd dat de noodzaak tot samenwerking wordt geminimaliseerd en de nieuwe gemeente kan met statuur haar rol spelen in intergemeentelijke bestuurlijke processen.

Deze indeling biedt tevens kansen voor 2 krachtige gemeenten in de rest van de regio (Hoorn en Medemblik). Een goede indeling voor deze twee gemeenten zal waarschijnlijk betekenen dat er naast samenvoeging, mogelijk grenscorrecties noodzakelijk zijn. Hoorn moet immers de gelegenheid krijgen zich te ontwikkelen tot een krachtige centrumgemeente voor de gehele regio. Grenscorrecties voor Hoorn dienen naar onze mening op voorhand dan ook niet uitgesloten te worden.

Het is ons bekend dat wij niet de enige gemeente zijn die uw concept regiovisie niet onderschrijft, ieder vanuit een eigen perspectief en gebaseerd op eigen motieven. Naast de WAM-gemeenten wordt uw visie immers alleen gedeeld door de gemeente Hoorn. Wij hebben dan ook moeten constateren dat er weinig bestuurlijk draagvlak voor uw huidige concept regiovisie bestaat. Zoals eerder in onze zienswijze, die wij overigens handhaven, is aangegeven staan wij nadrukkelijk een ander eindbeeld voor (zie ook punt 2 hierna). Het is maar zeer de vraag of dat ook geldt voor de andere gemeenten die uw visie niet onderschrijven. Daarmee is de uitkomst van dit

proces voor onze gemeente die tot schaalvergroting wil komen, mede om het draagvlak voor de instandhouding van onze monumenten te verbreden, uiterst onzeker. Ons standpunt en alle daarmee samenhangende consequenties voor onze stad zullen wij, naast deze schriftelijke reactie, graag met het college van GS bespreken, nog voordat GS een definitief besluit over de regiovisie neemt.

2. Op welke termijn en via welke weg denkt men dit (of een ander) beeld te kunnen bereiken?

Zoals uit de beantwoording van vraag 1 blijkt, staan wij een ander eindbeeld voor, een eindbeeld waarbij de totaalvisie voor de regio veel meer geënt is op onderlinge samenhang. Dit betekent ook dat de voorgenomen fusie van de WAM-gemeenten voorlopig geparkeerd zou moeten worden. Om de toekomst voor de regio niet te belasten, dienen er nu geen onomkeerbare besluiten genomen te worden. Niet vergeten hierbij moet worden dat de keuze van Andijk voor de WAM-gemeente voor een groot deel veroorzaakt is door de aspecten tijd en snelheid. Andijk heeft niet willen, maar vooral niet kunnen wachten omdat de gemeente Stede Broec te kennen heeft gegeven in deze raadsperiode niet te willen bewegen.

Door te kiezen voor een ander eindbeeld ontstaat er een nieuwe situatie. Onder regie van de provincie zullen de gemeenten dan opnieuw met elkaar in gesprek moeten gaan om te komen tot de juiste afwegingen en de juiste combinatie. Dat vergt enige tijd, maar biedt, na de verkiezingen van 2010, ook nieuwe kansen. Verwacht mag worden dat een nu aanwezige blokkade om het gesprek tijdens deze raadsperiode niet aan te gaan, dan niet meer van toepassing is. De meerwaarde voor de totale regio moet bij deze gesprekken de leidraad zijn. Naar onze mening moet ingezet worden op een integrale en gelijktijdige herindeling per 1 januari 2013. Denkbaar is dat daarbij ook een extern onderzoek wordt verricht naar de wenselijkheid hoe groot een gemeente maximaal moet zijn, om de beoogde voordelen te behalen.

3. Welke ondersteuning wordt in dit verband van het college van GS gevraagd?

Voor welk eindbeeld het college van GS uiteindelijk ook kiest, in alle gevallen wordt van het college verwacht dat zij de regie op het proces blijft houden, daadkrachtig blijft optreden in dit dossier en alle gemeenten blijft meenemen in dit proces. Dat betekent ook dat indien een gemeente weigerachtig zou zijn om deel te nemen aan een fusieproces, zij het risico loopt dat GS haar moeten verplichten tot een herindeling. Bij een fusiedatum van 1 januari 2013 is er van een overhaaste beslissing geen sprake. Dit biedt een ieder tevens de kans draagvlak voor deze herindeling te creëren dan wel te vergroten, zowel bij bestuurders als bij de burgers.

Wij realiseren ons heel goed dat het denkbaar is dat er gemeenten zijn die door de uitgestelde besluitvorming in de problemen komen (bijv. Andijk). Deze gemeenten zullen tot 1 januari 2013 ondersteuning moeten krijgen van de provincie om deze periode te overbruggen. Onze gemeente heeft een dergelijke aanbieding richting Andijk al eerder gedaan. Bij een beoogde fusie tussen (o.a.) Andijk en onze gemeente zal dat gedane aanbod herleven.

Voorstel

Gelet op het bovenstaande stellen wij u voor:

1. kennis te nemen van de concept regiovisie bestuurlijke organisatie West-Friesland zoals deze door het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland is opgesteld;
2. waardering uit te spreken dat het college van Gedeputeerde Staten de regierol om te komen tot een totaalvisie voor onze regio heeft opgepakt en hiermee

- voortvarend van start is gegaan;
3. het door Gedeputeerde Staten geschetste eindbeeld, geënt op het onderscheid "stad versus platteland" niet te onderschrijven, maar in de lijn van eerdere besluitvorming te blijven kiezen voor een herindeling gebaseerd op onderlinge samenhang en op sociaal-maatschappelijke en economische motieven;
  4. als aanvulling op uw besluit van 20 mei 2008, uit te spreken dat onze gemeente naast Stede Broec en Andijk, ook het overleg wil openen met de gemeenten Wervershoof en Drechterland om met deze gemeenten per 1 januari 2013 tot een fusie te komen;
  5. de provincie, door middel van een schriftelijke reactie zoals in deze integraal in dit voorstel is opgenomen, uit te nodigen om haar concept regiovisie hierop aan te passen.

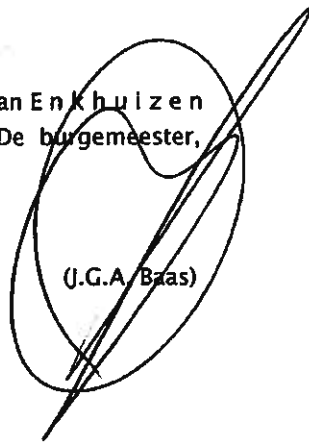
Enkhuizen, 3 maart 2009

Burgemeester en wethouders van E n k h u i z e n
De wnd.secretaris,

(mr. L.A.M. Aarden)

De burgemeester,

(J.G.A. Baas)

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Enkhuzen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 3 maart 2009, nummer: 2009025;

gelet op artikel 147 van de Gemeentewet

b e s l u i t :

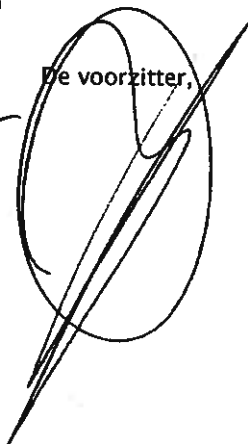
1. kennis te nemen van de concept regiovisie bestuurlijke organisatie West-Friesland zoals deze door het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland is opgesteld;
2. waardering uit te spreken dat het college van Gedeputeerde Staten de regierol om te komen tot een totaalvisie voor onze regio heeft opgepakt en hiermee voortvarend van start is gegaan;
3. het door Gedeputeerde Staten geschetste eindbeeld, geënt op het onderscheid "stad versus platteland" niet te onderschrijven, maar in de lijn van eerdere besluitvorming te blijven kiezen voor een herindeling gebaseerd op onderlinge samenhang en op sociaal-maatschappelijke en economische motieven;
4. als aanvulling op uw besluit van 20 mei 2008, uit te spreken dat onze gemeente naast Stede Broec en Andijk, ook het overleg wil openen met de gemeenten Wervershoof, Drechterland en Hoorn om met deze gemeenten te komen tot een breed gedragen herindelingsvoorstel;
5. de provincie, door middel van een schriftelijke reactie zoals in deze integraal in dit voorstel is opgenomen, uit te nodigen om haar concept regiovisie hierop aan te passen.

Besloten in de openbare vergadering
van 10 maart 2009

De griffier,

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

De voorzitter,

A handwritten signature in black ink, featuring a large, prominent oval shape with a diagonal stroke through it and a long horizontal stroke extending to the right.

RAADSVOORSTEL

VOORSTEL VAN COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS

2008048 ZIENSWIJZE OP HERINDELINGSONTWERP WERVERSHOOF-ANDIJK-MEDEMBLIK

Inleiding

De raden van de gemeenten Wervershoof, Andijk en Medemblik hebben op 20 maart 2008 het herindelingsontwerp tot samenvoeging van de gemeenten Wervershoof, Andijk en Medemblik vastgesteld. Het ontwerp bestaat uit een raadsbesluit, een herindelingsontwerp met toelichting en een kaart, vergezeld van een raadsvoorstel. Dit herindelingsontwerp is vanaf 31 maart 2008, voor een periode van 8 weken, ter inzage gelegd. Gedurende deze periode kan een ieder zijn zienswijze (uiterlijk zondag 25 mei 2008) over het ontwerp kenbaar maken aan de onderscheiden colleges van burgemeester en wethouders. Deze besluiten zijn gebaseerd op de Wet algemene regels herindeling (hierna: Wet arhi).

In dit voorstel wordt ingegaan op dit herindelingsontwerp en wordt voorgesteld om van de formeel geboden gelegenheid tot het indienen van een zienswijze, gebruik te maken.

Beoogd resultaat

Met een door u te nemen besluit wordt beoogd aan alle betrokkenen en verantwoordelijken in dit herindelingsproces een krachtig en breed gedragen signaal af te geven dat door de voorgenomen fusie tussen deze drie gemeenten, een totaalvisie voor de bestuurlijke organisatie in West-Friesland wordt geblokkeerd en dat daardoor de minimumoptie voor een fusie van Enkhuzen met haar buurgemeenten Andijk en Stede Broec niet meer mogelijk is, zonder dat de nu nieuw te vormen gemeente straks weer in een fusiediscussie wordt betrokken.

Voorgeschiedenis

Al heel lang wordt er in West-Friesland gesproken over een nieuwe bestuurlijke organisatie voor de regio. Na de herindeling van West-Friesland per 1 januari 1979 is de discussie over schaalvergroting in 1994 weer gestart met het zogenaamde Drechterlands Beraad. Omdat gemeenten er onderling niet uitkwamen, heeft dit, op initiatief van het college van gedeputeerde staten van Noord-Holland (hierna: GS), geleid tot het vaststellen (11 december 2001) van het herindelingsontwerp West-Friesland. Door het ontbreken van draagvlak voor de voorgestelde herindeling bij de betrokken gemeenten, heeft de provincie dit proces niet doorgezet en het initiatief weer bij de gemeenten neergelegd. Vervolgens zijn op vrijwillige basis de nieuwe gemeenten Drechterland (Drechterland met Venhuizen), Koggenland en Medemblik ontstaan.

Bij de behandeling van het desbetreffende voorstel over de fusie van Medemblik,

Noorder-Koggenland en Wognum in de Tweede Kamer in juni 2006 heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna: BZK) aan de Kamer de toezegging gedaan erop toe te zien dat het provinciaal bestuur van Noord-Holland in de toekomst meer regie voert bij ahri-procedures. Deze toezegging werd door de minister gedaan omdat de Kamer in de toekomst bij herindelingen niet opnieuw met ad hoc oplossingen geconfronteerd zou willen worden. De minister heeft hierover op 24 november 2006 een brief aan het college van GS gestuurd. Het nu genomen besluit door de drie gemeenteraden moet, naar onze mening, echter (opnieuw) gezien worden als een besluit, zonder dat er van provinciale regie sprake is.

Het gemeentelijke standpunt tot nu toe

Onze gemeente kent door de jaren heen een consistent beleid als het om schaalvergroting gaat. Op 16 april 2002 besloot uw raad, naar aanleiding van het herindelingsontwerp West-Friesland, onder meer:

1. vast te stellen dat de toekomstige bestuurlijke organisatie van West-Friesland, zoals neergelegd in het ontwerp, onevenwichtig is, vooral doordat onze gemeente alleen achterblijft, hetgeen strijdig is met de eigen gemeentelijke visie zoals deze in eerdere raadsbesluiten is vastgelegd;
2. conform eerdere besluitvorming te blijven kiezen voor een gemeente die de publieke belangen optimaal kan behartigen en waarbij wordt uitgegaan van een omvang van 25.000 tot 35.000 inwoners;
3. de provincie Noord-Holland opnieuw te vragen haar verantwoordelijkheid in dezen te nemen door het trekken van strepen op de kaart met als maximum variant het VESD-cluster (Venhuizen, Enkhuizen, Stede Broec en Drechterland met circa 58.000 inwoners).

In zowel het coalitieakkoord 2006-2010 ("Stabiel en betrokken") als in die van 2007-2010 ("Samen op koers") is onder het kopje regio opgenomen dat:

- veel belang wordt gehecht aan (sub)regionale samenwerking op meerdere beleidsterreinen. Door samenwerking wordt de kwetsbaarheid verminderd en de kwaliteit bevorderd;
- een gemeentelijke herindeling niet wordt uitgesloten. De gemeente staat open voor het fuseren met andere gemeenten.

Indachtig uw visie hebben wij de afgelopen jaren opnieuw gesprekken gevoerd met onze buurgemeenten (waaronder Stede Broec en Andijk) om te komen tot schaalvergroting. Voornamelijk door het door de gemeente Stede Broec ingenomen standpunt dat tijdens deze bestuursperiode geen besluit genomen zal worden over een herindeling, heeft dit niet tot een resultaat geleid.

Het is ons bekend dat de gemeente Andijk lang getwijfeld heeft, maar vooral vanwege het tijdsaspect uiteindelijk gekozen heeft voor een fusie nu met Medemblik en Wervershoof boven een fusie (op termijn) met Enkhuizen en Stede Broec. Gedragen door uw raad, hebben wij onze visie op de bestuurlijke organisatie van West-Friesland, per brief aan de raad en het college van de gemeente Andijk kenbaar gemaakt (17 september 2007 en 23 oktober 2007). Deze brieven werden tijdig voor het besluit tot fusie verzonden en aan de raad van Andijk werd dan ook verzocht de aangedragen argumenten nadrukkelijk bij het besluitvormingsproces te betrekken. Een afschrift van deze brieven werd verstuurd naar de andere betrokken gemeenten en de provincie.

De brieven kennen twee hoofdsporen, namelijk:

1. de overtuiging dat binnen enkele jaren, vrijwillig dan wel geïnitieerd door hogere overheden, er een brede herindeling in West-Friesland zal gaan en moeten

plaatsvinden. Een herindeling waarbij niet alleen gekeken wordt naar het belang van de individuele gemeente, maar waarbij deze herindeling vooral gericht zal zijn op het (publieke) belang voor de totale regio (totaalvisie);

2. het standpunt dat gelet op de geografische ligging en het gebruik van de aanwezige voorzieningen, wij voor oostelijk West-Friesland en Enkhuizen als minimumoptie een fusie tussen de huidige gemeenten Andijk, Stede Broec en Enkhuizen als de meest logische en de meest kansrijke zien.

Herindelingsontwerp Wervershoof, Andijk en Medemblik

In het raadsvoorstel tot het vaststellen van het herindelingsontwerp wordt o.a.:

- een beschrijving gegeven van de drie huidige gemeenten inclusief financiële kerngegevens;
- een beeld geschetst van de nieuwe gemeente (grondgebied 25.000 ha, waarvan 13.000 ha buitenwater, 42.000 inwoners en 17 dorpen/kernen incl. de stad Medemblik);
- ingegaan op de werknaam, de buitengrenzen en de beoogde fusiedatum (1 januari 2010); en
- een relatie gelegd met het beleidskader van het ministerie van BKZ betreffende criteria waaraan gemeentelijke herindelingen moeten voldoen (draagvlak, duurzaamheid, bestuurskracht, interne samenhang, regionale samenhang en evenwicht en planologische ruimte behoefte).

Wij willen op deze plek slechts opmerken dat het voorstel er van uit gaat dat de drie gemeenten ongedeeld over gaan naar de nieuwe gemeente, conform de huidige buitengrenzen. Een lopende discussie met de gemeente Hoorn over ruimte voor nieuwe bedrijvigheid is nog altijd opportuun en wordt in dit voorstel niet meegenomen. Naar verwachting zal dit dus op een later moment afzonderlijk nog tot een grenscorrectie moeten leiden.

Stappen in het te doorlopen proces

Het door de drie gemeenten, op eigen initiatief, genomen besluit om te komen tot een herindeling, zijn besluiten op grond van de Wet ahri (artikel 5). Zienswijzen moeten bij deze gemeenten ingediend en door hen beoordeeld worden. Nadat hierover een besluit is genomen, wordt het herindelingsontwerp met de ingediende zienswijzen naar de provincie gestuurd. De herindelingsregeling behoeft de goedkeuring van gedeputeerde staten en GS zenden vervolgens een herindelingsadvies tezamen met de zienswijze van GS naar de minister. Na een beoordeling door de minister, komt een gemeentelijke indeling uiteindelijk via een formele wet (behandeling Tweede en Eerste Kamer) tot stand. Invloed kan door belanghebbenden plaatsvinden bij de start van het proces (indienen zienswijze tegen raadsbesluiten) en aan het einde van het proces (inspraak bij kamerbehandeling).

In het coalitieakkoord 2007 - 2010 van de Tweede Kamerfracties van CDA, PvdA en CU (7 februari 2007) staat dat herindeling van gemeenten plaats vindt indien daarvoor voldoende lokaal draagvlak bestaat. De verantwoordelijkheid voor toetsing daarvan berust bij het provinciebestuur. De wetgever (parlement) toetst de voorstellen in principe uitsluitend op het gevolgde proces.

Op 13 december 2002 heeft de ministerraad het "*Beleidskader gemeentelijke herindeling*" vastgesteld dat als richtinggevend voor een beoordeling wordt beschouwd. Dit kader geeft zowel de gemeenten als de provincies enig houvast.

Beleidskader Provincie Noord-Holland

Zoals hierboven aangegeven ligt er bij initiatieven van individuele gemeenten om te komen tot een herindeling, een zware verantwoordelijkheid bij de provincie. In het

collegeprogramma 2007–2011 van de provincie ("Krachtig, in balans") zijn over de bestuurlijke organisatie o.a. de volgende passages opgenomen:

"Wij willen een bestuurskrachtige provincie, uitgaande van de gemeente als belangrijke grondslag van ons democratisch systeem. Een krachtige provincie, vraagt om sterke gemeenten. Het bestuur dient zo dicht mogelijk bij de burger te staan. Daar waar het kan, dient het bestuur in de gemeente plaats te vinden, daar waar het om redenen van gemeentegrensoverschrijdende zaken noodzakelijk is, op provincieniveau.

Samenhangende problematiek op het gebied van mobiliteit, infrastructuur, ruimtelijke ordening en economische ontwikkeling in de Randstad wordt doeltreffend aangepakt. Daarbij horen ook sterke gemeenten. Als gemeenten na een bestuurskrachtmeting met negatief resultaat, niet binnen een jaar zelf tot fusie komen, dan zullen wij daartoe het initiatief nemen. Wij zullen gemeenten actief betrekken bij de inhoud van de bestuurskrachtmeting. Overigens kunnen wij ook zelf het initiatief nemen voor een bestuurskrachtmeting.

Gemeenten bepalen hun eigen inrichting en kunnen daarbij gemeenschappelijke regelingen in het leven roepen, mits deze voldoende onder toezicht van de gemeenteraden blijven functioneren en de democratische legitimiteit gewaarborgd is. Wijzigingen van plaatselijke gebiedsgrenzen worden niet aangebracht zonder vooraf de desbetreffende gemeente te raadplegen."

Los van de tekst van het huidige collegeprogramma wordt het volgende opgemerkt. Het is bekend dat GS van mening zijn dat de rijkscriteria een volledig en volwaardig beoordelingskader bieden voor de afweging van standpunten van gemeenten over hun bestuurlijke indeling. Daarbij geldt dat voor het criterium "draagvlak" het standpunt van de gemeenteraden als gekozen volksvertegenwoordigers voor GS het uitgangspunt is. Het meten van draagvlak onder de bevolking laten GS over aan de raden. Het bovenstaande laat onverlet dat de afgelopen jaren er diverse signalen zijn afgegeven aan het provinciale bestuur van Noord-Holland om meer regie te voeren bij ahri-procedures. Signalen niet alleen afkomstig van gemeenten, maar ook van de statencommissie FBO (juni 2004) en vooral van de minister van BZK (brief d.d. 24 november 2006). Mede op basis van deze signalen hebben GS in 2006 besloten om de regie op zich te nemen ten aanzien van de discussie over de toekomstige bestuurlijke inrichting van de Gooi en Vechtstreek.

Met betrekking tot specifiek een herindeling in (oostelijk) West-Friesland willen wij het volgende niet onvermeld laten. Het college van GS heeft aanvankelijk als standpunt ingenomen dat zij de keuze van Andijk voor een fusiepartner zullen steunen, ongeacht welke partner dat zal zijn. In een brief aan de raad van Andijk d.d. 25 september 2007 met als onderwerp "bestuurlijke toekomst Andijk" schrijft het college van GS echter dat zij haar aanvankelijke standpunt heeft losgelaten, mede naar aanleiding van de brief van onze gemeente van 17 september 2007. In de brief van GS, welke in de raadsportefeuille voor u ter inzage ligt, is letterlijk de volgende passage:

"Door de eventuele fusie van Medemblik en Wervershoof zal een nog bestuurskrachtigere gemeente ontstaan. Daarnaast willen wij met het oog op een evenwichtige inrichting van de regio het samengaan van Andijk, Enkhuizen en Stedebroec (bedoeld is Stede Broec) stimuleren"

De Tweede Kamerfracties leggen, vanuit het coalitieakkoord, nu derhalve een zware verantwoordelijkheid voor de beoordeling van een herindelingsontwerp bij de provincie. Door de provincie is een regionaal overleg (raadpleging) over herindeling van

gemeenten, met colleges en fractievoorzitters, gepland op woensdag 28 mei 2008. Vreemd mag het genoemd worden dat dit na het sluiten van de termijn is waarbinnen door belanghebbenden, waaronder gemeenten, zienswijzen ingediend kunnen worden. Of de provincie voor de regio West-Friesland alsnog de regierol naar zich toetrekt en zelf het initiatief neemt voor een (nieuwe) ahri-procedure zal afhankelijk zijn van de inbreng en de argumenten van de gemeenten. Het geluid van onze gemeente zal tijdens dit overleg met de provincie dan ook nadrukkelijk over het voetlicht gebracht moeten worden. Indien het nu ingezette proces vervolgens toch wordt doorgezet, dan zal GS in haar zienswijze in ieder geval voldoende aandacht moeten schenken aan een bovenlokale afweging, niet alleen procedureel, maar vooral ook inhoudelijk. Dat neemt niet weg dat de gemeente ter zekerstelling van haar belangen, door het nu gekozen traject, naar onze mening gedwongen wordt ook in formele zin, bij de start van het proces, een zienswijze in te dienen.

Zienswijze op het herindelingsontwerp

Hoewel wij de nu gezette stap van de drie gemeenten op zich respecteren, zijn wij van mening dat het gewenst en noodzakelijk is, zonder de bestuurlijke verhoudingen in de regio te willen schaden, dat wij gebruik maken van de formele mogelijkheid om een zienswijze in te dienen bij de colleges van de burgemeester en wethouders van de desbetreffende gemeenten. In het verlengde van onze eerdere beleidslijn, zal die zienswijze geënt zijn op de twee hoofdsporen die wij hieronder nader belichten.

A. Totaalvisie voor West-Friesland

Regionale samenhang en evenwicht. Wij betreuren het dat er nog altijd geen totaalvisie ligt voor de bestuurlijke organisatie in West-Friesland. Wij zijn van mening, mede gelet op eerdere geuite signalen uit het parlement, dat een herindelingsontwerp, welke dit in West-Friesland ook betreft, nooit beoordeeld moet worden vanuit een individuele (ad hoc) situatie, maar altijd gezien moet worden vanuit een bredere, regionale context. Alleen op deze wijze kan tot een integrale afweging van belangen worden gekomen en wordt voorkomen dat er "restproblematiek" ontstaat. Hiermee bedoelen wij dat door de vorming van een nieuwe gemeente, buurgemeenten niet in een beklemmende positie mogen geraken, waardoor het toekomstperspectief van deze gemeente ongunstig wordt beïnvloed. Regionale samenhang dient dan ook niet alleen gezien worden vanuit het standpunt van de nieuw te vormen gemeente, maar dient ook beoordeeld te worden op de effecten voor de andere, aangrenzende dan wel regiogemeenten. Om te komen tot een totaalvisie is het, naar onze mening, noodzakelijk dat draagvlak van onderop gekoppeld wordt aan regievoering van bovenaf.

De toekomstige bestuurlijke organisatie van West-Friesland moet, conform het beleidskader van het ministerie niet alleen duurzaam, maar ook evenwichtig zijn, waarbij, naar onze mening, op korte dan wel middellange termijn bij voorkeur 2 à 3, doch maximaal 4 krachtige gemeenten ontstaan. Deze gemeenten zouden, naast voldoende ruimte voor economische en ruimtelijke uitbreidingsontwikkelingen, een omvang moeten hebben van minimaal 50.000 inwoners teneinde te kunnen beschikken over voldoende bestuurskracht.

Duurzaamheid. In een vast te stellen totaalvisie dienen gemeenten gevormd te worden die een duurzaam karakter hebben. Rekening houdende met groei en met een verdere overdracht van taken van de hogere overheden naar de gemeenten, moeten, in onze visie, die nieuwe gemeenten zodanig vorm worden gegeven, dat zij in staat zijn om de komende 25 jaar de hen toekomende taken op een goede, adequate en financieel verantwoorde manier, zowel bestuurlijk als ambtelijk, uit te kunnen voe-

ren.

B. Specifiek oostelijk West-Friesland en Enkhuizen

Interne samenhang. Bij een bestuurlijke reorganisatie in West-Friesland dienen de huidige gemeenten, naar onze mening, zoveel mogelijk ongedeeld over te gaan naar een nieuwe gemeente. Bij de beoordeling welke gemeenten samengevoegd worden, dient naast de geografische ligging, vooral gekeken te worden naar wat gemeenten qua verzorgingsgebied bindt en waar problematiek van beleidsvelden en cultuur van gemeenten elkaar raken.

Indien een totaalvisie voor geheel West-Friesland op korte termijn niet realiseerbaar is, dan dient vanuit onze gemeente bezien, eerst ingezet te worden op een visie voor een bestuurlijke indeling van oostelijk West-Friesland.

Gelet op de ligging en het gebruik van de voorzieningen zien wij als minimumoptie een fusie tussen de huidige gemeenten Andijk, Stede Broec en Enkhuizen als de meest logische en de meest kansrijke. De inwoners van deze gemeenten zijn het meest op elkaar aangewezen. Wij denken hierbij aan de onderwijsvoorzieningen (Martinuscollege en RSG), de winkelvoorzieningen (Streekhof en de binnenstad van Enkhuizen) en de openbaar vervoersvoorzieningen. Ook op het gebied van recreatie en watersport kunnen deze gemeenten veel voor elkaar betekenen. Een gemeente van (minimaal) deze omvang zal bovendien de nodige bestuurlijke en ambtelijke slagkracht hebben en over voldoende financiële middelen kunnen beschikken.

Schaalvergroting. Wij zijn van mening dat schaalvergroting voor alle gemeenten in de regio noodzakelijk is. Waar voor veel andere gemeenten er meerdere fusiepartners mogelijk zijn, geldt specifiek voor onze gemeente, voor driekwart omsloten door water, dat die mogelijkheden zeer beperkt zijn. Gebiedsuitbreiding is voor onze gemeente noodzakelijk om draagvlak te houden voor het voorzieningenniveau van de stad en, vanwege economische belangen (werk-gelegenheid), om een toename van bedrijventerreinen mogelijk te maken. Daarnaast ontbreekt voldoende ruimte voor woningbouw, ondanks het feit dat door de regio een krimpscenario wordt onderkend. Om voor de eigen bevolking te kunnen blijven bouwen is er ruimte nodig. Immers ook bij een krimpscenario zal door gezinsverdunding, het aantal huishoudens en daardoor de vraag naar woningen, blijven toenemen. Gelet op de geografische ligging kan onze gemeente voor een uitbreiding van haar gebied alleen maar een fusie aangaan met de gemeenten die ten westen liggen van Enkhuizen.

Conclusie

Wij zijn van mening dat een nu te vormen gemeente door een fusie tussen Wervershoof, Andijk en Medemblik slechts een tussenstap zal zijn in een nog te doorlopen proces van een gewenste en noodzakelijke herindeling van West-Friesland. Zowel voor de individuele gemeente als voor de regio moet voorkomen worden dat een (andere) gewenste herindeling op basis van een totaalvisie voor (oostelijk) West-Friesland door deze stap geblokkeerd wordt, dan wel dat de nieuw te vormen gemeente binnen afzienbare tijd wederom in een herindelingsdiscussie betrokken wordt. Wij zijn dan ook van mening dat er nu door (hogere) overheden geen onomkeerbare besluiten genomen zouden moeten worden die een gewenste fusie van onze gemeente blokkeren.

Wij realiseren ons dat de drie gemeenten hierdoor een langere periode zelfstandig moeten blijven, hetgeen vooral voor de kleinere gemeenten Wervershoof en Andijk bezwaarlijk kan zijn. Maar juist in het kader van een zorgvuldig en goed proces, dienen de criteria regionale samenhang, evenwichtigheid en duurzaamheid voor-

rang te hebben boven de factor snelheid. Al eerder hebben wij, zowel mondeling als schriftelijk aan de gemeente Andijk aangeboden om tijdens deze noodzakelijke overbruggingsperiode vormen van samenwerking te zoeken en te investeren in het ter beschikking stellen van ambtelijke capaciteit hiervoor. Kort gezegd komt onze zienswijze dan ook neer op het adagium: "samen kan het beter".

Voorstel

Gelet op het bovenstaande stellen wij u voor:

1. kennis te nemen van het door de raden van Wervershoof, Andijk en Medemblik vastgestelde herindelingsontwerp tot samenvoeging van deze gemeenten;
2. de eerder verwoordde en vastgelegde beleidslijn dat uw raad open staat voor het fuseren met andere gemeenten, nogmaals nadrukkelijk te bevestigen;
3. uit te spreken dat een totaalvisie op de bestuurlijke organisatie van West-Friesland de voorkeur heeft boven welke deeloplossing dan ook;
4. uit te spreken dat, gelet op de geografische ligging en het verzorgingsgebied, voor oostelijk West-Friesland uw raad een fusie van de huidige gemeenten Andijk, Stede Broec en Enkhuizen (als minimumoptie) als de meest logische en de meest kansrijke ziet;
5. uit te spreken dat er door (hogere) overheden geen onomkeerbare besluiten genomen zouden moeten worden die een gewenste herindeling van Enkhuizen conform punt 4, blokkeren;
6. ter zekerstelling van de eigen belangen, tijdig gebruik te maken van de formele bevoegdheid om een zienswijze in te dienen bij de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Wervershoof, Andijk en Medemblik tegen de genomen raadsbesluiten tot vaststelling van een herindelingsontwerp, conform de motivering welke in dit raadsvoorstel is opgenomen.

Enkhuizen, 6 mei 2008

Burgemeester en wethouders van Enkhuizen
De secretaris De burgemeester

(mw. ds. K.E. van der Vaik)

(J.G.A. Baas)

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Enkhuzen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 6 mei 2008, nummer: 2008048;

besluit:

1. kennis te nemen van het door de raden van Wervershoof, Andijk en Medemblik vastgestelde herindelingsontwerp tot samenvoeging van deze gemeenten;
2. de eerder verwoordde en vastgelegde beleidslijn dat de raad open staat voor het fuseren met andere gemeenten, nogmaals nadrukkelijk te bevestigen;
3. uit te spreken dat een totaalvisie op de bestuurlijke organisatie van West-Friesland de voorkeur heeft boven welke deeloplossing dan ook;
4. uit te spreken dat, gelet op de geografische ligging en het verzorgingsgebied, voor oostelijk West-Friesland de raad een fusie van de huidige gemeenten Andijk, Stede Broec en Enkhuzen (als minimumoptie) als de meest logische en de meest kansrijke ziet;
5. uit te spreken dat er door (hogere) overheden geen onomkeerbare besluiten genomen zouden moeten worden die een gewenste herindeling van Enkhuzen conform punt 4, blokkeren;
6. ter zekerstelling van de eigen belangen, tijdig gebruik te maken van de formele bevoegdheid om een zienswijze in te dienen bij de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Wervershoof, Andijk en Medemblik tegen de genomen raadsbesluiten tot vaststelling van een herindelingsontwerp, conform de motivering welke in dit raadsvoorstel is opgenomen.

Besloten in de openbare vergadering
van 20 mei 2008

De griffier,

De voorzitter,

Aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland

Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

Bureau Staf
Contactpersoon: M.J.C. Blokker
Telefoonnr. : 0229-252920
E-mail : gemeente@hoorn.nl

Uw brief van : dinsdag 20 januari 2009
Uw kenmerk : 2009-652
Ons kenmerk : 09.10808
Bijlage(n) :
Onderwerp : Regiovisie West-Friesland

Hoorn, 12 maart 2009

Geacht college,

Provincie West-Friesland
jaar: 2009 16293
ingekomen: 16 MARCH 2009
Directie Bel/BASE
Onderwerp
Dossier nr.

Bij de aanbieding van uw Concept regiovisie bestuurlijke organisatie West-Friesland heeft u gevraagd om een schriftelijke reactie van onze gemeenteraad op drie vragen.

Alvorens daar op in te gaan willen we nogmaals samenvatten vanuit welke uitgangspunten de gemeente Hoorn deelneemt aan de gesprekken over de bestuurlijke organisatie van onze regio:

- o Er is een bestuurlijke herindeling nodig voor *geheel* West-Friesland. In het belang van alle gemeenten in onze regio kan en moet de discussie nu in zijn geheel worden afgerond.
- o Daarbij zijn alle opties bespreekbaar, behalve die waarin Hoorn alleen en ongewijzigd verder moet.
- o Wij gaan uit van herindeling en niet van grenscorrecties.

In zijn vergadering van 24 februari 2009 heeft de gemeenteraad van Hoorn besloten om uw vragen als volgt te beantwoorden.

1 Kan worden ingestemd met het regionaal eindbeeld ten aanzien van West-Friesland?

Antwoord:

Allereerst wil de gemeenteraad het college van Gedeputeerde Staten complimenteren met de voortvarende en doortastende wijze, waarop de provincie de herindeling in West-Friesland thans wenst aan te pakken. De gemeenteraad van Hoorn kan instemmen met het regionaal eindbeeld van West-Friesland zoals verwoord in de conceptvisie van Gedeputeerde Staten, inclusief de inhoudelijke analyse en onderbouwing die daaraan ten grondslag ligt, met dien verstande dat de raad opteert voor het samenvoegen van Enkhuizen, Stede Broec, Drechterland en Hoorn tot één gemeente. De reden daarvoor is primair gelegen in de overtuiging dat het voor de regio West-Friesland beter is om de integrale en samenhangende stedelijke opgave in de regio onder één lokaal bestuur te brengen en daarnaast ook in de behoefte om ruimtelijke keuzes te kunnen maken.

2 Op welke termijn en via welke weg denkt de raad dit (of een ander) eindbeeld te kunnen bereiken?

Antwoord:

De gemeenteraad pleit ervoor om het eindbeeld te realiseren per 1 januari 2013. Voor wat betreft de stedelijke zone denkt de gemeenteraad dit te kunnen realiseren door op een constructieve wijze het gesprek met de buurgemeenten aan te gaan, met als insteek de meerwaarde voor de regio West-Friesland als geheel. De gemeenteraad streeft naar een win-win situatie, waarin enerzijds ruimte ontstaat voor een goede afweging ten aanzien van stedelijke functies (wonen, werken, voorzieningen), maar anderzijds ook ruimte is voor een goed kernenbeleid en behoud van landschappelijke waarden. De gemeenteraad hoopt de andere gemeentebesturen voor die visie enthousiast te kunnen maken.

Afdeling Stadsontwikkeling

3 Welke ondersteuning wordt in dit verband van ons college gevraagd?

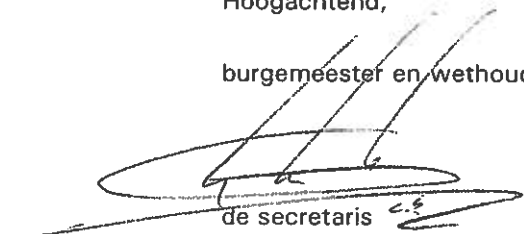
Antwoord:

De gemeenteraad denkt dat het goed is dat de provincie ook na het vaststellen van de definitieve visie de regio blijft voeren en actief betrokken is bij de gesprekken tussen de vier gemeenten in de stedelijke zone, hetzij in een rol als voorzitter of gespreksleider, hetzij op een andere – nader te bepalen – wijze. Die mening is primair ingegeven door het gegeven dat een fusie van de vier gemeenten in belangrijke mate is gestoeld op de inhoudelijke analyse en onderbouwing van Gedeputeerde Staten. In die zin vindt de gemeenteraad het niet meer dan logisch dat de provincie ook een actieve rol in het verdere proces speelt.

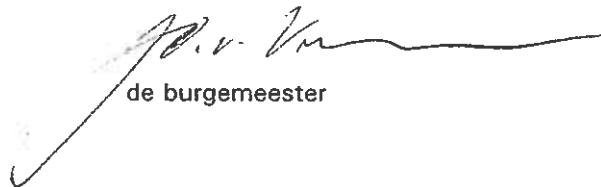
Wanneer uw Concept-regiovisie definitief wordt vastgesteld is een duidelijke stap in de goede richting gezet. Maar we zijn er nog niet; de gesprekken tussen de betrokken gemeenten moeten dan nog beginnen. Wij vertrouwen er op, dat uw college zich zal blijven inzetten voor een constructieve discussie tussen de betrokken gemeenten over een optimale gemeentelijke structuur voor onze regio. Naar die discussie zien wij uit.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Hoorn

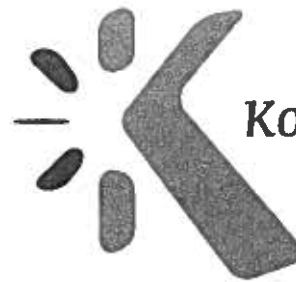

de secretaris

de burgemeester

→ Koggenland/Paul

Koggenland

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Middenhof 2 | De Goorn
www.koggenland.nl

VERZONDEN 18 MAART 2009

Provincie Noord-Holland
J/V
jaar 2009 17114
2009
afgekomen: 19 MAART 2009
Directie: Bel/Bose
Onderdeel:
Telefoon:

DATUM 13 maart 2009
 BEHANDELD DOOR drs. P.M. Tromp
 DOORKIESNUMMER 0229-548409
 ONS KENMERK 09.01776
 UW BRIEF VAN 20 januari 2009
 ONDERWERP Regiovisie West-Friesland

Geacht college,

Uw Regiovisie West-Friesland is behandeld in de vergadering van de raad van 9 maart jl. Bijgaand zenden wij u de reactie van de gemeenteraad op uw regiovisie.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Koggenland.
de secretaris,

drs. N.H. Swellengrebel

de burgemeester,

drs. L. Sipkes

BIJLAGE(N) Raadsvoorstel en raadsbesluit

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Koggenland;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 3 februari 2009

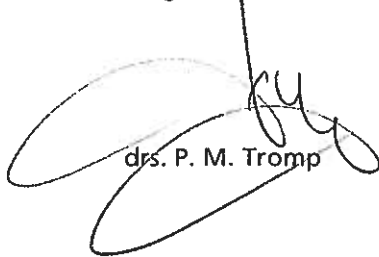
OVERWEGENDE dat de provincie een concept regiovisie bestuurlijke organisatie West-Friesland heeft neergelegd en de gemeenten in West-Friesland om een reactie heeft gevraagd;

GELET OP het feit dat Koggenland een fusiegemeente is die net twee jaar jong is;

BESLUIT kennis te nemen van de concept regiovisie bestuurlijke organisatie West-Friesland;
 niet mee te doen aan discussies over gemeentelijke herindeling.

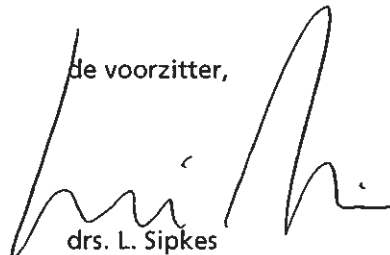
DATUM De raad van de gemeente Koggenland,
9 maart 2009, agendapunt 9

de griffier,

drs. P. M. Tromp

de voorzitter,

drs. L. Sipkes

Raadsvergadering d.d. 9 maart 2009
zonder hoofdelijke stemming
besloten overeenkomstig dit voorstel

RAADSVORSTEL

DATUM 9 maart 2009
AGENDAPUNT 9
NUMMER 09.01330
ONDERWERP Vaststelling reactie op regiovisie bestuurlijke organisatie West-Friesland van Gedeputeerde Staten

INLEIDING **Aanleiding**

Op 13 november 2008 heeft de gedeputeerde Bart Heller een bezoek gebracht aan de gemeente om te praten over de toekomst van de bestuurlijke organisatie van West-Friesland. Aanleiding voor zijn ronde langs de gemeenten was de voorgenomen fusie tussen Medemblik, Wervershoof en Andijk. De provincie moet daarover adviseren en is bij de vorige fusieronde op de vingers getikt door de tweede kamer. De gedeputeerde moet daarom zorgvuldig te werk gaan bij zijn advies over deze nieuwe fusie.

Gevraagde beslissing

Na een ronde langs de gemeenten heeft het college van GS een concept regiovisie bestuurlijke organisatie West-Friesland neergelegd en aan alle gemeenten gevraagd

- of kan worden ingestemd met het regionaal eindbeeld ten aanzien van West-Friesland;
- op welke termijn en via welke weg men dit (of een ander) eindbeeld denkt te kunnen bereiken;
- welke ondersteuning in dit verband van het college van GS wordt gevraagd.

VOORSTEL **Wij stellen voor**

- ✓ Koggenland neemt kennis van de concept regiovisie bestuurlijke organisatie West-Friesland;
- ✓ Koggenland doet niet mee aan discussies over gemeentelijke herindeling.

ONDERBOUWING **Argumenten**

Koggenland is een jonge gemeente, twee jaar geleden ontstaan uit een fusie tussen Obdam en Wester-Koggenland. Wij zijn trots op de behaalde resultaten: het subsidiebeleid en accommodatiebeleid zijn geharmoniseerd, de WMO is ingevoerd, het nieuwe gemeentehuis is bijna af (16 mei 2009 wordt het officieel geopend), de nieuwe organisatie staat en er is rond 25 miljoen geïnvesteerd in voorzieningen zoals scholen, buurthuizen en sportvoorzieningen.

Dat succes is niet vanzelf gekomen. Ambtelijk en bestuurlijk is hard gewerkt om deze fusie in goede banen te leiden. Een fusie zuigt de aandacht naar binnen. Als wij eerlijk zijn hebben we de afgelopen drie jaar meer aandacht besteed aan interne zaken dan wenselijk is. De oogst van die inspanningen moet nog worden binnengehaald. Er kan geen sprake van zijn dat Koggenland zich laat verleiden tot een nieuwe discussie over herindeling.

De oogst van de fusie moet zich vertalen in betere dienstverlening, betere voorzieningen, blijvend lage lasten en stevige bestuurlijke keuzen. Dat betekent dat wij voortgaan met het goede werk in de eigen organisatie. Een aantal onderwerpen beperken zich niet tot de gemeentegrenzen. Veiligheid, gezondheidszorg, vervoer, recreatie en bedrijvigheid zijn voorbeelden van onderwerpen die in regionaal verband moeten worden opgepakt.

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

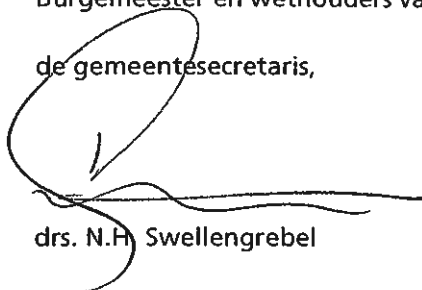
Koggenland stelt zich daarin actief en coöperatief op. In dossiers als regionale bedrijventerreinen, N23, woningbouwprogramma, veiligheid en gezondheid speelt Koggenland een actieve en constructief - kritische rol in het regionale debat.

Tegen die achtergrond lezen wij de concept regiovisie bestuurlijke organisatie West-Friesland. Wat ons daarin aanspreekt is de erkenning dat Koggenland en Opmeer een groene buffer vormen tussen de stedelijke gebieden van Heerhugowaard en Hoorn. Koggenland wil die functie graag op een actieve manier vervullen. Het landelijk gebied zal zich blijven ontwikkelen. Veiligheid, gezondheidszorg, woningbouw, bedrijventerreinen en recreatie zullen in onderlinge samenhang de komende tijd ruimte moeten krijgen met respect voor de waarden van het gebied en de mensen die er wonen, werken en recreëren. Dat zijn de opgaven waarvoor wij ons als lokaal bestuur gesteld zien en waarvoor wij ook voldoende zijn toegerust. Wij zijn dan ook blij met de erkenning van die rol en het vertrouwen in de gemeente dat uit de regiovisie spreekt.

Datum college: 3 februari 2009

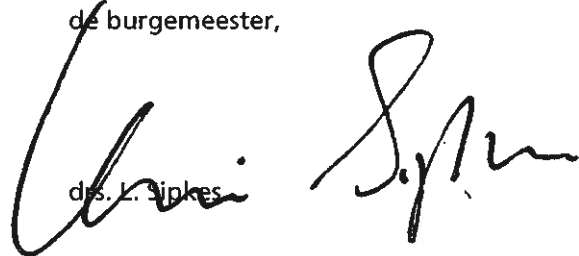
Burgemeester en wethouders van Koggenland.

de gemeentesecretaris,

drs. N.H. Swellengrebel

de burgemeester,

drs. L. Sipkes

gemeente

opmeer

→ R. Heijman

Aan het College van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Postbus 123
2000 MD HAARLEM

Provincie Noord-Holland	
017	
Jaar:	2009 / 0594
Ingekomen:	11 FEB. 2009
Directie:	BEL / BOSE
Onderdeel:	
Dossiernr.:	

Datum : 9 februari 2009

BSN :

Uw kenmerk : 2008-59113

Ons kenmerk : IN0802259

Onderwerp: Concept regiovisie bestuurlijke organisatie West-Friesland

Geacht college,

Op 13 november 2008 heeft uw gedeputeerde Heller onze gemeente bezocht om in een "open en vertrouwelijk gesprek" uw besluit inzake het starten van een provinciale arhi-procedure voor de regio West-Friesland nader toe te lichten. In dit gesprek deelde hij mee dat "de mate waarin gemeenten voldoende bestuurskrachtig zijn voor GS een belangrijk aandachtspunt is".

In dit gesprek, waar naast de fractievoorzitters ook het college van burgemeester en wethouders aanwezig waren, heeft u ons gevraagd hoe wij tegen de bestuurskracht van onze gemeente aankijken en in hoeverre naar ons inzicht "een wijziging in de gemeentelijke indeling zou bijdragen aan een duurzame oplossing voor de geconstateerde kansen en problemen". In dit gesprek heeft uw gedeputeerde aangegeven dat "het uitgangspunt voor GS is dat de te ontwikkelen visie op de bestuurlijke organisatie in overwegende mate gedragen moet worden door de regio".

Een verslag van dit gesprek is in de door u toegezonden concept regiovisie op de pagina's 44-46 opgenomen.

De vijf fractievoorzitters hebben in dat gesprek aangegeven dat de gemeente goed functioneert. De fractievoorzitter van de PvdA heeft hierbij aangetekend op termijn wel zorgen te hebben over de kwetsbaarheid van de ambtelijke organisatie, de onafhankelijke positie van Opmeer in de regio en de effectiviteit van de regionale samenwerking. De andere fracties hebben aangegeven deze zorgen niet te delen. Hierbij hebben zij aangegeven dat ook kleinschaligheid tot bestuurskracht kan leiden. Er is verwezen naar mogelijkheden van uitbesteding, nieuwe vormen van samenwerking, e.d. Vanuit het college is aangegeven dat Opmeer een gezonde gemeente is die haar taken goed aan kan. Daarnaast speelt de gemeente een actieve rol in regionaal verband. Binnen de ambtelijke organisatie is sprake van een open cultuur die gericht is op samenwerking. De kleinschaligheid en de platte organisatiestructuur speelt in dit verband een belangrijke rol.

Onze reactie op de vijf uitgangspunten van Gedeputeerde Staten

In de derde week van januari heeft u ons uw *Concept regiovisie bestuurlijke organisatie West-Friesland* gezonden. Op basis van een bescheiden probleemanalyse komt u tot een bestuurlijk standpunt. Dit standpunt luidt dat u van mening bent dat gemeentelijke herindeling kan bijdragen aan meer robuuste en slagvaardige gemeentelijke organisaties en aan doelmatiger en doeltreffender regionale samenwerking.

Wij zijn vooral geïnteresseerd in de vraag wanneer het hieraan wel en wanneer het hieraan geen bijdrage levert. In deze brief zullen wij u ons standpunt geven en toelichten.

Op basis van deze visie is voor u een vijftal uitgangspunten leidend. U vraagt ons om een reactie.

- 1 Burgers en bedrijven in West-Friesland zijn gediend bij een krachtig lokaal bestuur dat berekend is op haar wettelijke taken en op effectieve, doelmatige en transparante wijze sturing kan geven aan regionale opgaven met een publiek belang.*

Dit eerste uitgangspunt ondersteunen wij. Het heeft in onze ogen betrekking op een tweetal zaken. In de eerste plaats betreft het de *kwaliteit* van de dienstverlening. Hierbij spelen betrouwbaarheid, tijdigheid, zorgvuldigheid, prijs, het uiteindelijke product of de geleverde dienst een belangrijke rol. Om dit te bewaken kent onze nationale bestuurlijke inrichting een grote verscheidenheid aan interbestuurlijke toezichtarrangementen. Tot ons genoegen constateren wij dat wij gedurende een groot aantal jaren in de verschillende externe rapportages meer dan voldoende resultaten behalen. In de tweede plaats betreft het de *waardering* van de politiek-bestuurlijke besluitvormingsprocessen. Dit geldt zowel de waardering van de politiek en de medewerkers, als de waardering van burgers, instellingen en bedrijven. In dit verband verwijzen wij u naar de resultaten van verschillende onderzoeken met betrekking tot klanttevredenheid, waaronder die van ondernemers op de verschillende bedrijventerreinen, huurders van woningen van ons woningbedrijf, maar ook van de laatste *Staat van de Gemeente*. In deze onderzoeken scoort de gemeente bovengemiddeld. Overigens zijn wij van plan dergelijke onderzoeken regelmatig te herhalen. Wij concluderen dan ook dat de gemeente Opmeer een voldoende bestuurskrachtige gemeente is, die berekend is op haar wettelijke taken en op effectieve, doelmatige en transparante wijze sturing geeft aan lokale en regionale opgaven.

- 2 De bestuurskracht van kleinere gemeenten en de slagkracht van de regionale samenwerking kunnen toenemen door het realiseren van een schaalvergroting in het lokaal openbaar bestuur – waarbij wij herindeling als meest realistische en duurzame oplossing zien.*

Uw tweede uitgangspunt kan de indruk wekken van een overhaaste gevolgtrekking. Bij zorgvuldig geformuleerde uitgangspunten moeten immers de argumenten de conclusie kunnen dragen. Bij uw tweede uitgangspunt wordt een niet onderbouwde causale relatie gelegd tussen efficiëntere en

effectievere beleidsrealisatie enerzijds en structuurveranderingen anderzijds. Voorts laat u niet zien dat er alternatieven zijn. Bestuurlijke zorgvuldigheid vereist dat u dit wel doet.

Een belangrijk motief voor gemeentelijke herindelingen ligt in de aanname dat een grotere gemeente meer dan een kleine in staat is ambtelijke en politieke capaciteit te mobiliseren in de zin van professionaliteit, specialisatie, fulltime wethouders en verruiming van de financiële middelen. De gedachte is ook dat met een bestuurlijke toerusting de kwaliteit van het bestuur in termen van beleidsprestaties wordt vergroot en een gemeente op eigen kracht aan de behoeften van de bevolking tegemoet kan komen. Onderzoek heeft echter aangetoond dat fusies tussen gemeenten doorgaans geen tot weinig meerwaarde creëren als de integratie van twee autonome organisaties onder druk van de omstandigheden geschiedt zonder dat de juiste structuur geschapen is.

Onderzoekers van Ernst & Young stelden tien jaar geleden al de vraag of het beleid met betrekking tot herindeling niet te ver was doorgeschoten en of niet meer gekoerst zou moeten worden op de inhoud van het beleid en het functioneren van de organisatie.

In ieder geval wordt in onze ogen het gesignaleerde 'probleem' van de bestuurlijke drukte niet opgelost wanneer we in de regio West-Friesland van zeven gemeenten (het resultaat na een positief besluit over het voorliggende voorstel van Medemblik, Wervershoof en Andijk) terug gaan naar vier (het resultaat na een positief besluit over de concept regiovisie van de provincie). Gebrek aan bestuurlijke resultaten is eerder het gevolg van gebrek aan bestuurlijke wil tot samenwerking en oplossingsgericht werken dan van belemmerende bestuurlijke structuren. Ook andere ervaringen binnen de publieke sector, in het bijzonder de schaalvergroting binnen de gezondheidszorg en het onderwijs leren ons dat er geen duidelijk zicht is op verbetering van de productiviteit, efficiency en kwaliteit.

Ons uitgangspunt is dat discussies over herindeling moeten worden gestart wanneer niet kan worden voldaan aan het genoemde onder 1 of wanneer gemeentegrenzen belemmerend werken op de realisatie van belangrijke (regionale) doelstellingen. Structuren zijn dus volgend, niet bepalend.

- 3 *De slagkracht van de regio kan toenemen door in de bestuurlijke organisatie, en daarmee in de aansturing en/of regievoering vanuit het lokaal bestuur, een onderscheid aan te brengen tussen de stad en het platteland.*
- 4 *In West-Friesland is vanuit onze optiek sprake van twee samenhangende gebieden met enerzijds een landelijk en anderzijds een meer stedelijk profiel.*
- 5 *Door gemeenten in West-Friesland moet worden toegewerkt naar een duurzaam regionaal eindbeeld, waarbij vanuit onze optiek zowel voor het landelijk als voor het stedelijk gebied maximaal twee gemeenten ontstaan (2 x 2 gemeenten).*

Vanwege hun sterk overlappende karakter reageren wij op deze drie uitgangspunten gezamenlijk. Afgezien van het feit dat de dichotomie tussen een landelijk en een stedelijk profiel wat geforceerd

overkomt, zien wij de gemeente Opmeer duidelijk als een landelijke gemeente. Wij hechten aan het groene en landelijke karakter en willen dat dit – ook met het oog op de toekomst – behouden blijft, uiteraard met in achtneming van het staande en het te ontwikkelen gemeentelijke en provinciale ruimtelijke ordeningsbeleid. In ons raadsprogramma hebben wij dat ook expliciet verwoord. Dat volgens u hiermee de regionale slagkracht zou worden vergroot stemt ons tot tevredenheid, maar de causale relatie is ons niet duidelijk. Uw keuze voor 'stad versus platteland' lijkt meer een visie op de ruimtelijke structuur van West-Friesland dan een visie op de bestuurlijke organisatie daarvan.

Wij hebben uw probleemanalyse goed gelezen, maar deze is voor ons onvoldoende overtuigend. Het is meer een inventarisatie dan een analyse en maakt onvoldoende duidelijk aan welke concrete kansen of problemen het een bijdrage zou leveren en op welke manier. Wat voor de ene gemeente kansen zijn, zijn blijkbaar bedreigingen voor de andere. Ons inziens ware het beter als u de volgende vraagstelling zou hanteren: welke plaatselijke of regionale problemen doen zich voor die een bepaalde gewenste bestuurlijke capaciteit vergen en waarvoor de bestaande bestuurlijke en ambtelijke capaciteit ontoereikend is en welke passende schaal daarvoor moet worden gecreëerd en welke herindeling of samenwerking doorgevoerd moet worden om het probleem op te lossen.

Onze opvatting over de bijdrage van herindeling aan bestuurskracht

Dat deze vraag niet door u is gesteld maakt ons kritisch over het door u geschetste eindbeeld. Eerder onderzoek dat hiernaar is gedaan sterkt ons in deze opvatting. Tussen de twintig en vijfentwintig jaar geleden – ongetwijfeld sterk beïnvloed door de destijds dominante stroming van het *New Public Management* – werd het denken in termen van efficiency en effectiviteit sterk uitvergroot. Schaalvergroting paste naadloos in deze visie. Tegenwoordig zien we dat deze mode op haar retour is. Een goed tijdstip daarom om te zien wat (met name gedwongen) herindelingen tot nu toe hebben opgeleverd.

De effectiviteit van de ambtelijke organisatie, als ook de professionaliteit van de bestuurders en de kwaliteit van de sturing, nemen niet toe, heeft onderzoek geleerd. Daarnaast heeft benchmark onderzoek van Berenschot laten zien dat naarmate gemeenten groter worden het aantal ambtenaren disproportioneel stijgt. Dat zijn in onze ogen conclusies die er toe doen.

Een ander aspect is dat zowel bestuurders als ambtelijke managers van heringedeelde gemeenten hebben aangegeven dat zij van alle participanten in het herindelingsproces bij de burgers de grootste weerstand hebben ervaren en dat de burger verreweg het minst betrokken was en geïnformeerd werd. Het Sociaal en Cultureel Rapport 2002 heeft laten zien dat inwoners van kleine gemeenten meer tevreden zijn over de gemeentelijke dienstverlening dan die van grotere gemeenten. Deze constatering werd voor de gemeente Opmeer bevestigd door de uitkomsten van het grootste online onderzoek dat ooit in ons land is gehouden: www.21minuten.nl. In 2006 bleek dat het hoogste percentage respondenten dat aangaf zeer gelukkig te zijn in Opmeer woonde!

Het zijn juist de herindelingen die onvoldoende oog hebben voor de horizontalisering van het bestuur: de relatie van het bestuur met haar burgers.

Juist in een landelijke gemeente als Opmeer vertegenwoordigt het bestuur een grote waarde in de belevingswereld van haar inwoners. Wij beschouwen het als een ereplicht om die kostbare relatie te bewaken en in stand te houden. Een niet gewilde fusie waar Opmeer bij betrokken zou raken zou hier grote schade kunnen berokkenen. Wij constateren daarom met genoegen dat u hier in uw concept visie ook niet vanuit gaat en wij gaan ervan uit dat u dit zult opnemen in de definitieve 'regiovisie bestuurlijke organisatie West-Friesland'.

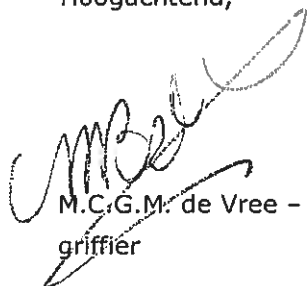
Met u zijn wij van mening – en uw gedeputeerde heeft dat in een tweede, plezierig verlopen gesprek op 27 januari bevestigd – dat een fusie waar de gemeente Opmeer bij betrokken zou zijn de eerste tien tot vijftien jaar, *ceteris paribus*, niet aan de orde is. Deze constatering maakt dat wij tijd en ruimte hebben om elke dag verder te bouwen aan de kwaliteit van onze dienstverlening en waar nodig, zowel bestuurlijk als ambtelijk, flexibel kunnen inspelen op nieuwe maatschappelijke en economische ontwikkelingen.

Onze burgers verwachten van ons dat wij als plaatselijk bevoegd gezag op een juiste, objectieve en transparante wijze het algemeen belang behartigen, maar wel vanuit een herkenbare optiek: dicht bij de burger. Voor ons betekent dit dat - los van het feit dat er bestuurlijke opgaven liggen die slechts door krachtig optreden en door samenwerking kunnen worden opgelost - dit democratische principe te kostbaar is om zonder door de ons geconstateerde overwegingen voor herindeling op te geven.

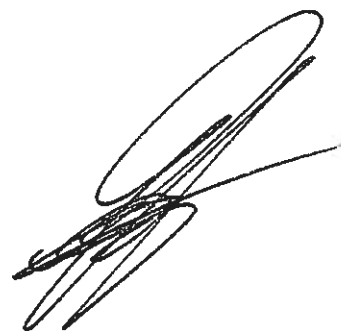
Het motto van de Europese Unie *In varietate concordia* zou wel eens verrassende overeenkomsten kunnen hebben met de toekomstige bestuurlijke organisatie van de regio West-Friesland. Juist de kenmerkende verschillen, of we nu groot zijn of klein, stedelijk of landelijk, maakt dat we van elkaars sterke punten gebruik kunnen maken. En naast enkele heringedeelde gemeenten bestaan er in deze toekomstige situatie innovatieve, succesvolle en transparante samenwerkingsrelaties. Wij herbevestigen hier in ieder geval de goede relaties met andere gemeenten, waaronder Koggenland.

Een afschrift van deze brief hebben wij verzonden aan het College van burgemeester en wethouders van Opmeer, aan de raden en colleges van de overige gemeenten in West-Friesland en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Hoogachtend,

M.C.G.M. de Vree - Bekker
griffier

G.J.A.M. Nijpels
voorzitter van de gemeenteraad

Burgemeester van
Stede Broec

H.A. Eggermont

Provincie Noord-Holland
jaar 2009 16501
Ingekomen: 17 MAART 2009
Discisie: Bel
Onderwerp: Bosa
Dossiernr.

Notulen
Paul

Datum : 16 maart 2009
Verzonden : 16 MRT 2009
Uw brief van : 13-01-2009
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : 3 6 7 8 2 5
Inlichtingen bij : Dhr. J. de Jong
Doorkiesnummer : 0228-510181
Onderwerp : Concept regiovisie
bestuurlijke organisatie
West-Friesland
Aantal bijlagen : 1 x overzicht
1 x notulen

Gedeputeerde Staten van
Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Geacht college,

De door uw college op 13 januari 2009 vastgestelde regiovisie op de bestuurlijke organisatie in West-Friesland is aan de orde geweest in de op 5 maart jl. gehouden openbare vergadering van de gemeenteraad van Stede Broec.

In bijgaand overzicht staan de antwoorden op de door u gestelde 3 vragen. Op verzoek van Gedeputeerde de heer B. Heller is daaraan een 4^e vraag toegevoegd. Dit betreft de vraag of de gemeenteraad van Stede Broec zijn ingediende zienswijze tegen de voorgenomen fusie van de gemeenten Wervershoof, Andijk en Medemblik al dan niet handhaaft.

Uit de beraadslagingen is naar voren gekomen dat een meerderheid van de gemeenteraad (13 tegen 5) zich om uiteenlopende motieven niet kan verenigen met de door uw college vastgestelde regiovisie. Voorts is komen vast te staan dat de gemeenteraad in meerderheid (14 tegen 4) heeft besloten de zienswijze tegen de voorgenomen fusie van de gemeenten Wervershoof, Andijk en Medemblik niet te handhaven.

Voor nadere informatie omtrent de door de fracties ingenomen standpunten, verwijs ik uw college naar het raadsverslag (punt 11). De fracties hebben op dit punt het verslag akkoord bevonden.

Hoogachtend,
H.A. Eggermont, burgemeester,

<p>Antwoorden op vragen GS</p>	<p>Vraag 1: Kan worden ingestemd met het regionale eindbeeld ten aanzien van West-Friesland?</p>	<p>Vraag 2: Op welke termijn en via welke weg denkt de gemeenteraad dit (of een ander) eindbeeld te kunnen bereiken?</p>	<p>Vraag 3: Welke ondersteuning wordt in dit verband van het college van Gedeputeerde Staten gevraagd?</p>	<p>Vraag 4: Handhaaft de gemeenteraad de ingediende zienswijze ten aanzien van de voorgenomen fusie van de WAM-gemeenten?</p>
<p>CDA (4 zetels)</p>	<p>Wij zijn voor een zelfstandig Stede Broec. Ook kunnen wij ons totaal niet vinden in het denkbeeld van een groot Hoorn of een gespleten gemeente Drechterland. Indien Hoorn zijn stad moet uitbreiden lijkt het ons niet logisch dat Hoorn zich richting Drechterland beweegt. Het is logischer om een passer te plaatsen op de Rode Steen en vervolgens te kijken waar mensen dicht bij de stad kunnen wonen. Mensen willen met 5 minuten fietsen in het mooie stadcentrum van Hoorn zijn. De gronden van de gemeente Drechterland liggen hiervoor gewoon te ver weg. Deze concept regiovisie getuigt niet van een visie op de regio maar van een snel in elkaar gezet document (losse flodder) om de door Andijk naar voren gebracht oplossing van hun problemen te kunnen bewerkstelligen. Dat Andijk problemen heeft kunnen wij begrijpen, de door deze gemeente aangedragen oplossing heeft echter verregaande gevolgen voor onze regio. Wij vinden het onvoorstelbaar en jammer dat de provincie pas de regierol op zich heeft genomen nu er een</p>	<p>Wij gaan ervan uit dat Stede Broec nog jaren zelfstandig kan opereren maar dat de samenwerking in de regio blijft en zal toenemen. De visie op de regio zoals wij die van het CDA Stede Broec zien is bekend. Deze visie hebben wij kenbaar gemaakt in een brief aan deze raad, college, pers en de minister. Wij zien deze visie nog steeds als het beste voor de regio. Deze visie willen wij dan ook bijsluiten in de beraadslaging en beantwoording aan de provincie. Indien er vanuit de provincie een andere dan de CDA Stede Broec visie gewenst is dan zien wij een visie met daarin een zelfstandig rol voor Stede Broec met interesse tegemoet.</p>	<p>Geen ondersteuning.</p>	<p>De gemeente Stede Broec heeft een zienswijze ingediend tegen de voorgenomen herindeling WAM. Reden voor deze zienswijze was het ontbreken van een regiovisie waaraan de gemeente Stede Broec kan toetsen of deze fusie past in een regionale visie. De regiovisie is nog steeds niet definitief vastgesteld. Het concept kan geen goedkeuring vinden van de gemeente Stede Broec. Als we de geluiden goed horen vinden ook de gemeente Drechterland en Enkhuizen deze concept regiovisie niet het beste voor de regio. Wij kunnen dan ook niet anders dan de zienswijze voorlopig aanhouden. Indien er een regiovisie is waarin wij als Raad van Stede Broec ons kunnen vinden en de voorgenomen herindeling WAM past geeft het CDA Stede Broec steun aan het intrekken van de zienswijze.</p>

	<p>voorgenomen fusie ligt tussen Andijk, Wervershoof en Medemblik. Wat was de visie van de provincie 2 jaar geleden om steun te geven aan de herindeling van Medemblik, Noorder-Koggenland en Wognum? Wij kunnen dus niet instemmen met het regionale eindbeeld.</p>			
<p>ODS (4 zetels)</p>	<p>ODS kan niet instemmen met het regionale eindbeeld dal de provincie ons voorhoudt. Allereerst betreuren wij het dat er geen mogelijkheden meer zijn voor samenwerking met Andijk nu dat onmogelijk geworden is door de voorgestelde fusie met Wervershoof en Medemblik. Het met Wervershoof en Medemblik, waarbij ODS toch nadrukkelijk de deur open wil houden om vergaande vormen van samenwerking met Andijk te bespreken. Voor het overige houdt de WAM-fusie echter niet in dat de vier overblijvende gemeentes dan maar op stel en sprong moeten fuseren tot er maximaal twee overblijven. Deze provinciale regie vinden wij te kort door de bocht. Ook in tijd gesproken!</p>	<p>Wij zijn van mening dat de overblijvende vier gemeentes alle vier nog genoeg bestuurskracht hebben om voorlopig – en wij denken aan minimaal één en mogelijk twee raadsperiodes, verder kunnen we niet kijken – op zichzelf kunnen blijven. Dat ontslaat ons niet van de verplichting om reeds dit kalenderjaar met de andere gemeentes in gesprek te gaan – overigens zonder claims en voorbehouden vooraf – over intensieve samenwerking en intensivering van reeds bestaande samenwerking en beslist niet vrijblijvend over een aantal onderwerpen. Daarbij valt te denken aan zaken als de regionale infrastructuur, bedrijventerreinen of woningbouw. Het voorstel uit Hoorn om tot één Westfriesse gemeente te komen, zullen wij beslist niet volgen. Wij vinden dat als er al heringedeeld moet worden dat eerder een samengaan van de drie oostelijke tot de reële opties behoort. We zullen Drechterland, dat naar ons idee eerder landelijk</p>	<p>De steun die wij denken nodig te hebben vanuit de provincie (vraag drie) zal met name financiële ondersteuning zijn en deze steun zal zich daarnaast moeten manifesteren in begeleiding van de gesprekken en onderhandelingen over de door ons voorgestelde samenwerkingsverbanden. Zie daarvoor ook de beantwoording van vraag twee.</p>	<p>Dan rest ons nog de laatste vraag te beantwoorden. Handhaven wij de zienswijze zoals die door het provinciebestuur neergelegd is? Uit het voorgaande mag blijken dat wij ons, zij het tegenzin, neerleggen bij de fusie Andijk, Wervershoof en Medemblik. Blijft staan dat we nog steeds vinden dat er provinciale steun en regie moet zijn om te komen tot een door alle partijen gedragen samenwerking die op termijn best tot fusies kan leiden, maar niet voor 2015, omdat er, als die fusie zou komen, een gedegen en ruime voorbereidingstijd voor genomen moet worden. De regie zoals die in regiovisie staat, is niet zoals wij ons die voorstellen.</p>

		<p>dan stedelijk gebied is, dan ook onmiddellijk bijstaan als blijkt dat de groene scheg tussen Hoorn en Drechterland in gevaar komt.</p> <p>Voor de vraag over de noodzaak van herindelingsluiting willen we graag aan bij de door het gemeentebestuur van Opmeer zo goed geformuleerde tegenvraag over de probleemanalyse: Welke plaatselijke of regionale problemen doen zich (na de WAM-fusie nog – (ODS)) voor, die een bepaalde gewenste bestuurlijke capaciteit vergen en waarvoor de bestaande bestuurlijke en ambtelijke capaciteit ontoereikend is en welke passende schaal daarvoor moet worden gecreëerd en welke herindelings of samenwerking doorgevoerd moet worden om het probleem op te lossen? Voor ODS is namelijk ook nog steeds niet goed duidelijk welke de organisatorische veranderingen zijn die men ons van hogerhand steeds voorhoudt en die ons nopen om nu maar meteen te fuseren. Nogmaals onze partij wil en vindt het ook noodzakelijk dat er zo snel mogelijk overleg komt tussen de gemeenten in onze regio. (En – ik zeg het tussen haakjes – wat ons betreft mogen Andijk en Wervershoof (en Medemblik) gewoon weer aanschuiven.)</p>		
--	--	---	--	--

<p>PvdA (4 zetels)</p>	<p>De fractie PvdA/GroenLinks kan zich vinden in het eindbeeld waarbij Gedeputeerde Staten er van uit gaan dat er in dit deel van West-Friesland maximaal 2 gemeenten blijven bestaan. Wij betreuren het dat het te laat is om Andijk nog in dit proces te betrekken, want naar ons oordeel had juist deze gemeente prima gepast bij Enkhuizen, Stede Broec en Drechterland, maar wij hebben er begrip voor dat deze gemeente niet nog langer kan wachten. Het eindbeeld onderschrijven wij dan ook op de hoofdlijn. Het onderscheid dat gemaakt wordt tussen stedelijk gebied (waartoe Hoorn, Drechterland, Stede Broec en Enkhuizen gerekend worden) en landelijk gebied (groot Medemblik) komt ons wat gekunsteld voor maar is voor ons geen reden het eindbeeld af te wijzen.</p>	<p>Wij denken hierbij aan een termijn in de volgende raadsperiode 2010-2014, waarbij het door Gedeputeerde Staten aangegeven tijdspad van 2013 ons niet als onrealistisch voorkomt.</p>	<p>Bij ondersteuning in dit verband denkt onze fractie met name aan procesbegeleiding waarbij gemeenten en provincie tezamen het proces beschrijven en heldere tussenstappen benoemen. Ook denken wij aan financiering van onderzoek en financiering van eventuele kosten die uit fusie voortvloeien.</p>	<p>Nee, voorzitter u weet, dat wij dit nooit ondersteund hebben. Destijds heeft de PvdA zich al op het standpunt gesteld, dat indien je zelf niet bereid bent om Andijk en Wervershoof de helpende hand te bieden en met hen in gesprek te gaan over eventuele fusie, het niet past om dan wel bezwaar te maken indien deze gemeenten een andere partner wel bereid hebben gevonden.</p>
<p>Groenlinks (1 zetel)</p>	<p>Het regionaal eindbeeld, voorzitter gezien ons betoog streven wij daar naar.</p>	<p>Termijn; Als de andere partijen de analyse van GroenLinks onderschrijven kunnen we nu beginnen zo niet dan kunnen de gemeenteraadsverkiezing in maart 2010 mogelijk iets duidelijk maken, schepst dat niet die duidelijkheid dan hangt het af van de provincie zelf.</p>	<p>Ondersteuning. Ik heb het al even gehad in het begin van mijn betoog over de druk van de provincie die ik liever vertaald zie als de wil van de provincie. Welnu, deze wil kan niet vrijblijvend zijn, onderhandelbaar moet zijn de afschrijvingen van de gemeentehuisen, de diverse wachtgeldregelingen en de inbreng in de werkgroep die de organisatie gaat begeleiden.</p>	<p>Akkoord met fusie Wervershoof, Andijk, Medemblik.</p>

GBS (3 zetels)	GBS onderschrijft de regiovisie niet.	GBS pleit voor een onderzoeksperiode tot 2010. Derhalve een besluit in de volgende raadsperiode.	GBS pleit voor een onderzoek waarvoor de provincie de kosten mogelijk kan dragen.	WAM-gemeente kan doorgaan.
VVD (1 zetel)	Nee, de visie gaat uit van een fusie op korte termijn en is ook slecht onderbouwd. Tegen de tijd dat fusie een reële optie is, kan bekeken worden welke partners daarvoor geschikt zijn. De voorgestelde clustering is wellicht bruikbaar als toetssteen voor voorstellen van onderop.	Wij zien samenwerking in de vorm van een strategische alliantie of convenant met primair Drechteland en Enkhuizen en secundair de andere bureaus als voorlopig eindbeeld. De termijn van medio 2010 houdt onvoldoende rekening met de gemeenteraadsverkiezingen die vlak daarvoor worden gehouden. GS moeten zich realiseren dat de eventueel gewijzigde politieke verhoudingen in de gemeenten eerst zullen moeten worden verwerkt, alvorens inhoudelijk stappen kunnen worden gezet op zo'n belangrijk en politiek gevoelig onderwerp. Als termijn voor vastlegging van concrete samenwerking stelt de VVD daarom medio 2011 voor.	De convenanten en partnerschappen dienen door Gedeputeerde Staten te worden ondersteund. Bij de dagelijkse vraagstukken dient de provincie meer de regierol aan te nemen.	De VVD heeft de zienswijzebrief over de WAM-gemeenten ondersteund om eindelijk de discussie over de invulling van het regiobeeld op gang te helpen. Dat doel is bereikt. En omdat de discussie nu gaande is, kan van verzet van de VVD tegen de fusie van de WAM-gemeenten geen sprake meer zijn.
OP (2 zetels)	Wij stemmen niet in met het regionale eindbeeld, maar wensen als zelfstandige gemeente Stede Broec voort te gaan.	Gelet op antwoord 1. is beantwoording van vraag 2. niet opportuun.	Ondersteuning zal niet worden gevraagd.	Wij hebben in dit stadium geen bezwaar tegen de fusiewens van de gemeenten Andijk en Wervershoof met de gemeente Medemblik.

NOTULEN van de openbare vergadering van de raad van de gemeente Stede Broec, gehouden op 5 maart 2009 om 20.00 uur in de raadzaal, De Middend 2 te Bovenkarspel

Aanwezig: de dames Y.C. Koopen en A. Slagter, en de heren J.F.M. Aker, N.U. Bousma, J.G. Bregman, J.J.M. Ettés, G.J. Hibma, L. Hoek, R.H. van Houten, J.P.N. Kroezen, G.T.B. Overmars, H.J. van der Raad, P.G. Raven, C.R. van Ravenzwaaij, A.L.P. Schuitemaker, A.J.J. Sneeboer, T.G.M. Visser en C.A.M. de Wit

de dames A.A.C. Groot en B.G.E.M. Reus-de Wit en de heren N.C.P. Slagter en P.B. Zwaan, wethouders, en de heer W.A. de Weijer, gemeentesecretaris

Afwezig: mevrouw I.P. van Basten-Winkler

Voorzitter: de heer H.A. Eggermont

Griffier: de heer J. de Jong

11. Provinciale regiovisie gemeentelijke herindeling West-Friesland

De voorzitter stelt dat de provinciale regiovisie gemeentelijke herindeling West-Friesland is opgesteld door Gedeputeerde Staten en is voorgelegd aan alle gemeenten van West-Friesland.

De voorzitter stelt voor de regiovisie als volgt te behandelen. Door Gedeputeerde Staten worden concrete vragen aan de raad gesteld.

Hij stelt voor eerst per fractie een kleine algemene beschouwing te geven. Vervolgens kijken we of we door kunnen, gelet op de vragen. Daarna kunnen vraag voor vraag fractie voor fractie de vragen beantwoord worden.

De heer Sneeboer geeft voor de goede orde aan dat hij de vragen in zijn stuk verweven heeft.

De voorzitter geeft als eerste het woord aan de heer De Wit.

De heer De Wit stelt het volgende:

"Dank u wel voorzitter,

Voor ons ligt de concept regiovisie bestuurlijke organisatie West-Friesland.

Allereerst onze complimenten aan de provincie die deze zaak voortvarend heeft

opgepakt. Directe aanleiding was het herindelingsadvies voor een fusie tussen

Medemblik, Wervershoof en Andijk. En natuurlijk het bezwaar dat was ingediend door

Enkhuizen, Hoorn en Stede Broec. Wat daarbij ook meespeelt, is dat de Minister van

Binnenlandse Zaken en de Tweede Kamer af wil van het plakken van 'postzegels' (dus

een totaalplaatje wil) en dat het van onderop (dus breed) gedragen moet worden. Een

nieuwe herindeling in onze regio zal door de Tweede Kamer alleen goedgekeurd worden

als deze past binnen een totaalvisie op de regio. De regiovisie is dus noodzakelijk om de

eventuele herindeling van WAM doorgang te kunnen laten vinden.

Vanaf het beginmoment van deze discussie voelden wij ons als CDA Stede Broec met

uitgangspunt van een zelfstandig Stede Broec een beetje roepende in de woestijn. Maar

gaandeweg het proces kregen wij al meer medestanders (zowel binnen de regio als ook

binnen Stede Broec). Voor de gemeente Stede Broec is het duidelijk. Daar hoeven wij

dan ook geen extra onderzoeksgelden (gemeenschapsgeld) aan te verspillen. Onze

gemeente kan, zoals uitgebreid onderzocht is in 2002, en ook aangegeven door de

commissaris van de Koningin en aangegeven door het huidige college, nog jaren vooruit.

Er is geen enkele noodzaak om een gemeentelijke herindeling aan te gaan.

Dit was het voor eerste termijn”.

De voorzitter bedankt de heer De Wit en geeft het woord aan de heer Ettes.

De heer Ettes stelt namens ODS:

“Ongeveer twee jaar geleden bleek de gemeente Andijk zodanig in de problemen te zitten dat zij op zoek ging naar fusiepartners. Dat resulteerde uiteindelijk in een keuze voor samengaan met Wervershoof en Medemblik. Zoals te doen gebruikelijk werd er een arhi-procedure gestart. In die procedure hebben de gemeenten Hoorn, Enkhuizen en ook Stede Broec een zogenaamde zienswijze ingediend. Kort gezegd komt deze zienswijze erop neer dat deze gemeentes vinden dat, zo er sprake is van fusies of herindeling, deze vanuit een provinciale regie moet komen, zodat er een evenwichtige regionale visie aan ten grondslag ligt. Vanuit een helikopterperspectief en niet vanuit kikkerperspectief. Open en Duidelijk Stede Broec gaat uit van de bestuurskracht van Stede Broec en heeft daarom met de coalitiepartners in het coalitie- c.q. collegeakkoord een zinsnede opgenomen waarin gesteld werd dat gemeentelijke samenvoeging niet nagestreefd zou worden, tenzij van bovenaf opgelegd. In een dergelijke situatie bevindt het bestuur van Stede Broec zich op dit moment. De provincie heeft een regiovisie ontwikkeld waarover wij als ons als raad moeten uitspreken. ODS denkt nogal genuanceerd over dit vraagstuk. Wij willen ook weten wat er leeft en hoe het leeft onder de bevolking van Stede Broec. Maar niet alleen dat. Daarom heeft ODS al in november, nog voor er vanuit de provincie gevraagd werd om een visie over de toekomst van de regio en de gemeente Stede Broec te geven, zelf een informatieavond gehouden en in januari een tweede waarin burgers en bestuurders hun visie konden duidelijk maken. Voor ODS was het belangrijk om te weten hoe anderen er over denken en dachten om de eigen mening te scherpen en definitief te bepalen. Open en Duidelijk Stede Broec wil goed geïnformeerd zijn en op basis daarvan een definitief standpunt bepalen. ODS wilde door deze manier van handelen het probleem transparant op tafel hebben en we hebben gemerkt dat zowel bewoners als bestuurders gretig gebruik gemaakt hebben van die informatieve en meningvormende avonden. Wij hoorden tijdens de eerste avond iemand heel nadrukkelijk allerlei argumenten noemen waaruit heel duidelijk zijn afwijzende standpunt bleek. “Groter is niet altijd beter, want we hebben het gezien in het onderwijs het Horizon College! en bij de Omring!”, waar volgens de spreker alleen maar meer geld uitgegeven is aan de top en de organisatie, maar niet aan de gebruikers om wie het moet gaan; de zorgbehoevenden en de leerlingen/studenten. De Westfriese ondernemers vonden dat alleen maar een groot West-Friesland in staat is om effectief om te gaan met de grote problemen m.b.t. bedrijventerreinen en werkgelegenheid en ook vergunningen. Jan Burger, voormalig wethouder in Noorder-Koggenland en huidig raadslid in Medemblik, beschreef zijn ontwikkeling van ambtenaar tot bestuurder. Hij is ervan overtuigd dat de Westfriese gemeenten de toekomst alleen echt aankunnen als ze vergaand samenwerken, zeker gezien de grote onderwerpen en uitgebreide taken die op hen afkomen. In de tweede bijeenkomst waren begeesterde wethouders uit Enkhuizen en Drechterland aanwezig om te benadrukken aan het publiek dat groter misschien nu niet nodig is, maar dat we er niet onderuit kunnen dat we in gezamenlijkheid de problemen van met name in Andijk en in mindere mate én in een ander opzicht die van Hoorn oplossen. Ook gedeputeerde Heller was aanwezig om het provinciale standpunt uit te leggen en te verdedigen. Hij waarschuwde de regio en met name Stede Broec dat er meegedacht moet worden over herindeling en dat niet alleen: dat er heringedeeld moet worden. Wij herinneren ons allemaal zijn uitsmijter van de avond: de waarschuwing “Het speelkwartier is voorbij”!

ODS heeft geluisterd, gelezen, experts en burgers geconsulteerd en vooral ook onderling gesproken en uiteindelijk een visie bepaald ten aanzien van herindeling en van de regiovisie waarover de provincie van ons een uitspraak wil.

Binnen onze partij is voortdurend en al gedurende de vier jaar van ons bestaan, heel serieus en in alle openheid nagedacht over wat de toekomst van onze regio moet zijn. We hebben niet de hakken in het zand gezet, maar alle voor- en tegenargumenten hebben de revue gepasseerd. En we zijn tot een slotsom gekomen”.

De voorzitter bedankt de heer Ettes en geeft het woord aan mevrouw Koopen.

Mevrouw Koopen stelt het volgende:

"Voorzitter,

Het komt niet veel voor dat PvdA en GroenLinks apart het woord voeren omtrent agendapunten in deze raad. Nu wel, maar zeker niet omdat we van mening verschillen. Onze inbreng is complementair, ieder vanuit een eigen invalshoek: ratio en emotie, bestuurlijk versus filosofisch. De wereld om ons heen verandert als we kijken naar de taken die op ons afkomen. Steeds meer taken komen nu al op ons af of zullen in de nabije toekomst op ons afkomen. Er is sprake van een decentralisatiegolf – denk aan jeugdzorg, participatiebudget - vanuit het Rijk naar gemeenten, maar ook van steeds verdergaande eisen die het Rijk aan gemeenten stelt - denk aan, WMO, Wet werk en bijstand, digitalisering bestemmingsplannen - waarbij de vraag is of de gemeente Stede Broec daarvoor voldoende robuust is. Aangezien dit specifieke gemeentetaken betreffen en daarmee niet door samenwerking binnen de regio op te lossen, is onze fractie van mening dat dit beter door een grotere gemeente beter en efficiënter opgepakt kan worden. Daarnaast worden de vraagstukken complexer. Hiervoor is meer specialisatie in het ambtelijk apparaat nodig, wat bij de huidige grootte niet verwacht kan worden, zodat ook dit beter op te vangen is in een groter geheel. De wereld om ons heen verandert als we kijken naar de invloed die wij kunnen uitoefenen als Stede Broec. Nu al zijn wij niet meer de tweede gemeente van West-Friesland. Een grotere gemeente heeft meer invloed bij provincie en Rijk, maar ook een grotere stem in verbanden als brandweer, politie, Gemeenschappelijke Regelingen als Op/maat, GGD. De wereld om ons heen verandert omdat we voor grote opgaven staan op het gebied van verkeer en vervoer (N23), wonen, economische zaken en ruimtelijke ordening. Ook dat is naar onze mening een belang dat gedeeld moet worden en beter af te wegen is in een groter verband indien we daadwerkelijk keuzes willen maken voor behoud van het open Westfries landschap. De wereld om ons heen verandert, zeker als we kijken naar onze gemeentelijke bureaus. De gemeenteraad van Enkhuisen heeft vrijwel unaniem aangegeven te willen fuseren, liefst met Andijk erbij. De raad van Hoorn heeft aangegeven, dat ook zij tegen grenzen op lopen en de rol van centrumgemeente steeds minder kunnen vervullen. Zij kiezen voor één gemeente ten zuiden van de N302. Hoorn stelt zich op het standpunt dat door het samengaan van deze vier gemeenten volgens raad en college een krachtige gemeente ontstaat waarin alle Westfries stedelijke functies onder één bestuur vallen en verdere landschappelijke verrommeling wordt voorkomen en regionale opgaven waar de gemeenten voor staan beter kunnen worden aangepakt. Op zich deelt de PvdA de mening dat in een grotere gemeente zaken beter opgepakt kunnen worden, maar het standpunt van Hoorn gaat ons inziens te ver. Wij zien meer in twee gemeenten. Wel zullen juist vanwege het standpunt van Hoorn en Enkhuisen, gelegen aan de west- en oostkant van Drechterland en Stede Broec, zowel gedeputeerde staten als de Tweede Kamer gedwongen worden het gehele gebied in de overwegingen mee te nemen, immers fusie tussen alleen Hoorn en Enkhuisen is niet mogelijk vanwege de geografische spreiding. Dat, voorzitter, is bestuurlijke realiteit of noem het lotsbestemming, maar juist omdat dit zo is, pleit dit – naast onze hierboven gegeven redenen – eens en te meer dat wij mee moeten doen in de gesprekken hierover om voor onze inwoners de randvoorwaarden zo gunstig mogelijk te stellen. Randvoorwaarden als de bereikbaarheid van de dienstverlening, voldoende en goede spreiding van voorzieningen, burgerparticipatie, gemeentelijke lasten. Voorzitter, natuurlijk kan Stede Broec best nog een tijdje zelfstandig vooruit, zowel qua bestuurskracht als financieel, maar dat is naar onze mening korte termijn denken. Het lijkt sympathiek, maar uiteindelijk laten we door niet mee te praten kansen liggen voor onze inwoners en bedrijven. Wij pleiten er voor dat we juist in het proces samen met Enkhuisen en Drechterland als grootste gemeente van deze drie de leiding nemen in het proces van bestuurlijke organisatie".

De voorzitter bedankt mevrouw Koopen voor haar bijdrage en geeft het woord aan de heer Overmars.

De heer Overmars stelt aan de orde:

"Geachte voorzitter,

Samenvoeging van gemeenten is vanaf 1900 geen nieuw fenomeen, maar iets dat zich toch vooral voltrok in de periode vanaf 1970. Per 1 januari 2008 telt Nederland 443 gemeenten. Verhitte discussies over een bestuurskrachtige overheid gaan nauwelijks over de schaal van een provincie, maar altijd weer over de gemeenten. Het aantal inwoners en voldoende middelen blijken telkens weer een van de belangrijkste ijkpunten te zijn. Zelden wordt de eigen bestuurlijke kwaliteit en de ambtelijke slagkracht, noch het belang van de buur of de regio dan ook in welke discussie meegenomen.

In de tachtiger jaren verdween de eis van het minimum aantal inwoners naar de achtergrond. Het nieuwe herindelingsargument, dat een gemeente op zijn minst bepaalde taken aan moest kunnen, deed zijn intrede. De zogenaamde kerntakendiscussie.

Echt overtuigend bleek dit alles niet, en daarmee groeide het politiek verzet tegen een van 'bovenaf' opgelegde herindeling. De decentralisatie van rijkstaken deed langzamerhand haar intrede, en daarmee kwam het fenomeen van 'vrijwillige herindeling van onderop'. Veelal niet onderbouwd door een gedegen zwakte/sterkte analyse. Het huidige kabinetsbeleid is geworden tot het beoordelen van provinciale voorstellen, op onder meer 'draagvlak'. West-Friesland bleef vooralsnog buiten beeld. Mede, omdat er toen een grote mate van saamhorigheid was onder de 'regie van het SOW'. Hoe men er nu achteraf ook over denkt.

Onder de kabinetten Balkenende, heeft de decentralisatie van rijkstaken naar gemeenten zich verder voortgezet, zoals de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) en de nieuwe Wet Ruimtelijke ordening. En de komende jaren zullen daar wellicht nog vele bij komen. Zoals o.a. de herziening van de AWBZ, de WABO (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) en de WION (Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten). En intussen melden de kleine(re) gemeenten het niet meer aan te kunnen. Ondanks het besluit en de oproep (in 2006) van de VNG 'opschaling niet uit de weg gaan vanwege de voorgenomen doordecentralisatie', komt die opschaling niet van de grond. Het negatieve beeld van enerzijds kostenverhogende politieke en ambtelijke ambities, en anderzijds onvoldoende bestuurskracht bij de nieuw heringedeelde gemeenten, was veelal daar debet aan. Met als 'zetje in de rug' het kabinetsbeleid: 'herindeling als daarvoor maatschappelijk draagvlak bestaat'.

Paradoxaal genoeg blijkt echter dat de feitelijke herindeling zich gestaag voortzet. Voorzitter, niet zelden worden onderbuikgevoelens gekoesterd. Herindeling kost de burger immers alleen maar geld. Kijken naar, of een oordeel vellen over andere herindelingsprocessen bezien vanuit de eigen invalshoek, levert nauwelijks meerwaarde op, en veelal negatieve energie. Uw schrijven van 14 januari 2009 aan ons als raadsleden wordt dan ook door GBS in dat licht bezien. Onder andere dat het standpunt van GS een patstelling is voor Enkhuizen die zich ook bij de fusie van Andijk had kunnen aansluiten. De argumenten van GS die als een herhaling van zetten wordt genoemd. De door GS genoemde regionale strategische opgave worden bijna doodgeknuffeld, alsmede het handhaven van het eigen collegestandpunt. Eén zin heeft GBS echter getriggerd. Namelijk dat Stede Broec ook op langere termijn voldoende slagkracht heeft. GBS wil graag met de raad discussiëren of die genoemde slagkracht nu, en ook op langere termijn, aanwezig is. Waar wordt dit op gebaseerd? Nota bene gesteld op alle terreinen! Niet alle, maar de belangrijkste terreinen zou GBS aan de orde willen stellen. Anders gezegd, door een onafhankelijke partij daar een onderzoek naar laten uitvoeren. Dit om de vraag te beantwoorden of een herindeling of fusie wenselijk is, noodzakelijk is, of juist niet. Waarbij Stede Broec dan te bezien vanuit de rol als bestuurder, als dienstverlener, als medeoverheid en als werkgever. Zowel strategisch als operationeel. Het zal u niet bevreemden dat GBS nu als oppositiepartij niet alleen door het verleden, maar ook door de sterk veranderde omstandigheden in West-Friesland op dit moment een eigen kijk daarop heeft. Niettemin willen wij ons daarin best kwetsbaar opstellen. Wanneer buurgemeenten met elkaar willen samenwerken moeten zij natuurlijk beschikken over een analyse van de eigen prestaties, die argumenten over en weer geven om de stap te zetten naar onderlinge en regionale samenwerking.

Een echte en hechte samenwerking tussen overheden, dat zou kunnen leiden tot een voorlopige opschorting van de discussie omtrent herindeling of fusie in oostelijk West-Friesland, zijn tot nu toe nauwelijks van de grond gekomen. Gehoord ook de uitspraken van de beide buurgemeenten tijdens de door ODS georganiseerde discussieavond over herindeling in gebouw Dito op 21 januari, waarbij verlangd werd naar een eigen 'danspartner'. Voorzitter, over en weer worden meningen weergegeven en bestreden. Analyses en onderbouwing, ho maar. Het gevolg is dat onze buurgemeenten nu alleen nog maar constateren. In zo'n situatie is bijvoorbeeld een regionale visie woningbouw ontwikkelen haast onmogelijk. Een duurzaam evenwicht tussen groen, rood en blauw, waarbij dus de eigen woningontwikkeling ondergeschikt is aan die van het regionale belang. Stede Broec mag dan trots zijn op haar organisatie als ambtelijk werkgever op dit moment. Burgers gaan steeds meer en andere eisen stellen. Als gevolg van de vorige herindelingsdiscussie heeft er al uitbreiding van meerdere (5) formatieplaatsen plaatsgevonden. Welke personele uitbreiding behoeft onze organisatie nog de komende tijd? Welke materiële kosten komen daarbij? Om het dan gewenste niveau te bereiken bij zelfstandig blijven? Welke schaalvoordelen en personele ambitie en carrièremogelijkheden zouden kunnen ontstaan bij herindeling? Lang niet altijd is klein maar fijn. Voorzitter, niet het schaaldenken, van onder andere hoe meer inwoners, hoe beter de organisatie, maar het procesdenken van analyseren van de eigen sterkten en zwakten van de organisatie bepaalt uiteindelijk het inzicht in het daadwerkelijk functioneren van de gemeente. Het resultaat geeft aan of men rijp is voor herindeling of anderszins. Gemeentebelangen Stede Broec stelt zich daarom vooralsnog op het standpunt dat een fusie of herindeling aan de orde is, omdat, ondersteund door het zojuist gestelde, Stede Broec niet solitair kan en mag opereren vanuit het standpunt; zelfstandigheid boven alles! Tenzij het tegendeel duidelijk aantoonbaar en onderbouwd is vanuit het onafhankelijk onderzoek. Een onderzoek dat naar onze mening, en wij hopen ook naar de mening van collega raadsleden, spoedig gestart zou moeten kunnen worden. Voorzitter, het is vanuit die invalshoek dat GBS via u, de raad een motie ter hand wil stellen waarin door ons wordt gepleit voor een gedegen onafhankelijk onderzoek naar de kansen en bedreigingen die Stede Broec wachten bij het doorgaan in onafhankelijkheid of als partner in fusieproces.

De heer Overmars dient de motie in.

De voorzitter leest de motie voor:

"Aan de gemeenteraad van Stede Broec in vergadering bijeen op 5 maart 2009

Betreft: Provinciale regiovisie gemeentelijke herindeling West-Friesland (agendapunt 11)

De fractie van Gemeente Belangen Stede Broec

gelet op:

- het door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland op 13 januari 2009 vastgestelde concept van de regiovisie op de bestuurlijke organisatie in West-Friesland;

overwegende:

- dat de provinciale regiovisie voornamelijk is gestoeld op input vanuit de regio en dat daaraan, voor zover bekend, geen onderzoeken ten grondslag liggen;
- dat de vraag of de gemeenteraad van Stede Broec kan instemmen met het door het provinciaal bestuur geschetste regionaal eindbeeld daarom niet of nauwelijks gefundeerd kan worden beantwoord;
- dat de fractie van GBS niet op basis van gevoel, emotie, algemeenheden, aannames enzovoorts ja of nee wil zeggen tegen een dergelijk belangrijk besluit;

- dat het standpunt van de fractie van GBS wat betreft vrijwillige schaalvergroting en gemeentelijke samenwerking bekend is;
- dat GBS in 2003 op basis van gedegen onderzoek en analyse voor een gemeentelijke herindeling met de voormalige gemeenten Venhuizen en Drechterland heeft gestemd;
- dat de fractie van GBS zich kwetsbaar wil opstellen en haar uiteindelijke mening omtrent de provinciale regiovisie in West-Friesland mede wil laten afhangen van een nader onafhankelijk onderzoek omtrent de positie van Stede Broec tussen nu en pakweg 10/15 jaar;
- dat in dat onderzoek in ieder geval de volgende aspecten aan de orde moeten komen: bestuurskracht en slagkracht van gemeente Stede Broec in haar rol als bestuurder, haar rol als werkgever, haar rol in de regio en als dienstverlener voor haar burgers, een en ander zowel strategisch als operationeel;
- dat daarnaast de effecten van een mogelijke samenvoeging met Drechterland, de effecten van een mogelijke samenvoeging met Enkhuizen en de effecten van een mogelijke samenvoeging met Drechterland en Enkhuizen in het onderzoek moeten worden betrokken;

roept de gemeenteraad van Stede Broec op:

1. de eerder genoemde provinciale regiovisie af te wijzen wegens het ontbreken van voldoende onderbouwing;
2. zich op het standpunt te stellen dat een samenvoeging in combinatie met de gemeente Hoorn niet wordt voorgestaan vanwege de dan ontstane fysieke afstanden en het risico dat van een goede dienstverlening geen sprake meer kan zijn;
3. ten spoedigste, doch voor maart 2010, door een nader aan te wijzen onafhankelijk bureau nader onderzoek te laten doen wat betreft de regiovisie bestuurlijke indeling van West-Friesland, waarbij in hoofdzaak de volgende zaken aan de orde dienen te komen:
  - dienstverlening, bestuurskracht en slagkracht van een zelfstandig Stede Broec en de eerder genoemde andere aspecten tussen nu en pakweg 10/15 jaar;
  - effecten mogelijke herindeling met Drechterland;
  - effecten mogelijke herindeling met Enkhuizen;
  - effecten mogelijke herindeling met Drechterland en Enkhuizen.

Opmerking: Er zijn al diverse rapporten omtrent gemeentelijke herindelingen opgesteld, maar deze zijn gedateerd (2002 en eerder) en, nog belangrijker, bovendien waren zij gericht op een fusie van Stede Broec met de voormalige gemeenten Drechterland en Venhuizen. Van onderdelen van deze rapporten kan gebruik worden gemaakt.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie GBS,

Naam en ondertekening:

G.T.B. Overmars”

De voorzitter schorst de vergadering zodat de motie gekopieerd kan worden voor de raadsleden. Hij stelt voor daarna de eerste ronde af te maken, de vergadering kort te schorsen en vervolgens de motie te beschouwen.

De voorzitter heropent de vergadering.
Hij geeft het woord aan de heer Van Houten.

De heer Van Houten stelt namens OP:

“Meneer de Voorzitter,

Het zal u niet verbazen indien ik u vertel dat de Onafhankelijke Partij Stede Broec het standpunt inneemt dat Stede Broec als gemeente voldoende inhoud heeft om ook voor de toekomst een zelfstandige gemeente te zijn. Dit standpunt is niet nieuw, want vanaf de oprichting van de Onafhankelijke Partij heeft onze partij zich ingezet voor een zelfstandig en Leefbaar Stede Broec. Dat dit standpunt geen loos standpunt is geweest bewijst wel de huidige stand van zaken in Stede Broec. Bij het voorlaatste bezoek van de Commissaris van de Koningin van de provincie Noord-Holland aan onze gemeente nog in 2008, is door hem nog eens nadrukkelijk gezegd, dat Stede Broec in lengte van jaren als een volwaardige gemeente zijn taken kan verrichten. Dat we desondanks thans weer eens over herindelingsplannen voor West-Friesland spreken, inclusief een fusie waarin Stede Broec betrokken is, komt dan ook niet vanuit eigen overwegingen, maar wordt veroorzaakt door externe factoren. De feitelijke aanzet is het verzoek van de gemeenten Wervershoof en Andijk om te worden samengevoegd met de gemeente Medemblik. Het bezwaar dat de gemeenteraad van Stede Broec hiertegen heeft laten horen, is in hoofdzaak ingegeven door het feit, dat met de vorming van een gemeente lopende van Hoorn via Medemblik naar Enkhuizen een onlogisch samengestelde gemeente zou worden gevormd, welke andere oplossingen in de weg zou staan. Mede door deze mening is het Provinciaal bestuur gekomen met zijn brief van 13 januari 2009 inhoudende een concept regiovisie bestuurlijke organisatie West-Friesland”.

De heer Van Ravenzwaaij geeft aan dat hem niet duidelijk is waar OP werkelijk voor staat.

De heer Van Houten meldt achter de brief te staan die het college aan de raadsleden heeft verstuurd.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Schuitemaker.

De heer Schuitemaker stelt:

“In ons commentaar op de visie beginnen we met de kern van de zaak: de door de gedeputeerde gemaakte probleemanalyse. De gedeputeerde heeft gesprekken gehad met de westfriesse gemeenten en hiervan is verslag gemaakt. Naar aanleiding van deze gesprekken is door de Gedeputeerde een analyse gemaakt. De VVD vindt de weergegeven analyse op z'n minst vreemd en maakt een andere analyse en dat is dat alleen Andijk een urgent probleem heeft. Andere gemeenten ondervinden ook wel wat problemen, maar in veel mindere mate. In ieder geval niet zodanig dat een fusie de enige oplossing is. Daarbij is de visie onduidelijk omtrent de wijze waarop de kennelijke problemen van Hoorn moeten worden opgelost: moeten er nu 1 of 2 gemeenten komen en hoe zien die er dan uit?

Verder:

1. De gedeputeerde is van mening dat gemeentelijke herindeling kan bijdragen aan meer robuuste en slagvaardige gemeentelijke organisaties. De kwetsbaarheid van kleine gemeenten neemt hierdoor af. Maar het overgrote deel van West-Friesland vindt zichzelf al slagvaardig en van kwetsbaarheid is geen sprake. De verslagen van de gesprekken laten hiertoe geen andere conclusie.
2. En “Burgers en bedrijven in West-Friesland zijn gediend bij een krachtig lokaal openbaar bestuur dat berekend is op zijn wettelijke taken en op effectieve,

doelmatige en transparante wijze sturing kan geven aan regionale opgaven met een publiek belang". Verwijzend naar onderzoek hiertoe, kan Stede Broec aantonen dat de bedrijven het ondernemingsklimaat in Stede Broec goed achten. Ook de burgers geven de gemeente een goed cijfer bij de verschillende enquêtes. In dit licht voldoet deze gemeente ook aan deze doelstelling.

3. "De bestuurskracht van kleinere gemeenten en de slagkracht van de regionale samenwerking in West-Friesland kunnen toenemen door het realiseren van een schaalvergroting in het lokaal openbaar bestuur - waarbij wij herindeling als meest realistische en duurzame oplossing zien". Wij zien niet in waarom goede samenwerkingsverbanden niet eenzelfde, wellicht beter resultaat kunnen opleveren. Waar een wil is, is een weg en daarvoor is een fusie in onze ogen niet noodzakelijk.
4. Daarnaast is de keuze voor een onderscheid tussen stad en platteland arbitrair te noemen, omdat van een concrete onderbouwing geen sprake is en Drechterland, met de groene scheggen en weidse weilanden, ineens als een verstedelijkte gemeente wordt gezien. Stad en platteland hebben een aanvullend karakter. De visie van GS stelt dat ook en erkent dat samenwerking hoe dan ook nodig is.
5. Tenslotte vindt ook de VVD het zeer opmerkelijk dat twee gemeenten die kleiner zijn dan Stede Broec, namelijk Opmeer en Koggenland, niet behoeven te fuseren. De Gedeputeerde stelt hier dat een fusie van Opmeer en Koggenland ook in de visie past, maar dat hiervoor op dit moment geen draagvlak is. Dat draagvlak wordt ook gemist in Drechterland, Stede Broec en Enkhuizen, dus waarom hier wel een fusie doorzetten?

Mevrouw Koopen interrumpeert en meldt dat de raden van Hoorn en Enkhuizen zich duidelijk hebben uitgesproken. Daar is juist heel veel draagvlak aanwezig.

De heer Schuitemaker stelt dat Enkhuizen graag wil samenwerken, en zo nodig met een fusie.

Mevrouw Koopen stelt dat in Enkhuizen 15 raadsleden voor zijn en 2 tegen. Zij vraagt zich af hoe de heer Schuitemaker dan toch tot zijn conclusie komt.

De heer Schuitemaker stelt dat Enkhuizen in beginsel heel graag wil samenwerken met misschien daarna een fusie.

De heer Schuitemaker vervolgt zijn betoog.

"Andijk, Wervershoof en Medemblik willen graag fuseren om samen sterker te zijn. Dat is op zich prima. Maar voor het overgrote deel van heel West-Friesland geldt dat zij geen fusie ambiëren; sterker nog, graag zelfstandig blijven. Geld en capaciteit voor verder onderzoek naar fusies vindt de VVD dan ook verspilling van belastinggeld. De eigenlijke wens van de gemeenten is betere samenwerking. En na 100 onderzoeken heb je misschien wel een fusie, maar nog steeds geen betere samenwerking. De VVD ziet de noodzaak voor een fusie niet en al helemaal zo'n snelle niet, ook niet na het lezen van de visie; of, misschien, juist niet na het lezen van die visie. Ik memoreer het nog maar eens: we hebben het goed in Stede Broec. De faciliteiten zijn goed te noemen, er zijn geen lijken die in de kast gestopt worden want financieel is de gemeente gezond, het bestuur en het ambtelijk apparaat zit goed in elkaar, we hebben bouwplannen die gewoon uitgevoerd worden, het bedrijfsleven ziet een goed economisch klimaat in Stede Broec, etc. etc.

Natuurlijk, wensen zoals OZB-verlaging zijn er altijd. En gelukkig maar, want anders zouden de verkiezingen voor niets zijn. Nee, de VVD ziet een fusie nog lang niet zitten. Samenwerking, dat wel. En meer en vooral minder vrijblijvend dan we nu al doen. Voorzitter, even een voorbeeld. Als ik een schutting wil plaatsen, dan heb ik mijn buurman nodig. Laten we aannemen dat die buurman al vaak heeft gezegd dat ik altijd langs mag komen als ik iets nodig heb. Dan verwacht ik dus een goed gesprek, misschien onder het genot van een goed glas, en uiteindelijk doen we het samen en draagt hij wat bij aan de kosten. Maar als je buurman Stede Broec heet, dan biedt hij aan om tegen een uurtarief van 40 euro mee te helpen. Is dat nu wat partijen verstaan onder goede samenwerking? Er zijn tal van mogelijkheden om zaken als woningbouw, onderhoud aan wegen en groen, toezicht en handhaving op divers gebied, inkoop en aanbesteding samen te doen. Uiteraard moet je dan wel willen, echt willen, bestuurlijk, ambtelijk en

van beide kanten. De samenwerking moet dan wel minder vrijblijvend zijn en in de vorm worden gegoten van bijvoorbeeld een partnerschap. Gezamenlijk moeten we dan vaststellen op welke gebieden we samen de schouders eronder gaan zetten. Daarvoor mag ook best geïnvesteerd worden en sommige dingen gaan we dan anders doen dan we gewend zijn. We maken daarover heldere afspraken, die worden vastgelegd in een bestuurlijke convenant. Uit het eerdergenoemde komt naar voren dat samenwerking essentieel is om een fusie buiten de deur te houden. De partijen die tegen een fusie zijn, zijn daar ook van doordrongen. Maar ook de partijen die een fusie wel zien zitten zullen erkennen dat gedwongen liefde niet bestaat en dat er altijd geïnvesteerd zal moeten worden in betere samenwerking.

De VVD wil graag daad bij het woord voegen in de vorm van deze motie.

De heer Schuitemaker leest de motie voor:

"De gemeenteraad van Stede Broec in vergadering bijeen op 5 maart 2009;

Overwegende:

- dat velen van mening zijn dat de huidige samenwerkingsverbanden te vrijblijvend zijn
- dat Gedeputeerde Staten een fusie voor onder andere deze gemeente als de oplossing zien voor een betere dienstverlening aan de burgers, een kwalitatieve verbetering van de slagkracht van het bestuur en een efficiëntere overlegstructuur,
- dat een fusie in onze ogen daarvoor geen garantie is,
- dat met een hechte samenwerking even goed, zo niet beter, aan die doelstellingen van efficiënter werken, kwalitatieve slagkrachtverbetering en dienstverlening kan worden beantwoord,
- dat de omliggende gemeenten graag willen samenwerken om dezelfde doelstellingen te bereiken.

Concludeert:

- dat een hechte vorm van samenwerking sneller en meer oplevert dan een fusie,
- dat, gezien het tijdspad van Gedeputeerde Staten, op korte termijn aangetoond moet worden dat een fusie niet de enige oplossing is om de eerdergenoemde doelstellingen te halen.

Verzoekt het college:

- minder vrijblijvende samenwerkingsverbanden aan te gaan met de omliggende gemeenten en hiertoe partnerschappen, concreet ingevuld bestuurlijke convenanten, te sluiten.
- om vóór 1 juli 2009 met concrete voorstellen te komen.

En gaat over tot de orde van de dag.

De fractie van de VVD

A.L.P. Schuitemaker".

De heer Van Houten krijgt de indruk dat de heer Schuitemaker in samenwerkingsverbanden de ultieme oplossing ziet. Hij verzoekt echter te kijken naar het verleden met het SOW. Dit samenwerkingsverband is naar de filistijnen geholpen. **Mevrouw Koopen** vraagt of de heer Schuitemaker het SOW uit de as wil laten herrijzen en vraagt hoe hij dit ziet.

De heer Schuitemaker stelt dat een bestuurlijk convenant een getekende afspraak is om samen iets te gaan doen. Dit kan samenwerking zijn op een kleinschalige manier met Drechterland, Enkhuizen enz., voor die oplossing die je wenst. Niet op zo'n grote schaal als het SOW was. Bijvoorbeeld de hele streekweg vanaf Enkhuizen tot Westwoud opknappen, of op gebied van RO: wie gaat huizen bouwen en voor wie, bijvoorbeeld inkoop van voertuigen. Handhaving kan ook best samen plaatsvinden, daar hoeft geen fusie voor plaats te vinden.

Mevrouw Koopen stelt dat de heer Schuitemaker dit dus per onderdeel zou willen regelen en niet via democratische legitimiteit.

De voorzitter schorst de vergadering twee minuten ter vermeerdering van de motie.

Na de schorsing heropent de voorzitter de vergadering en geeft het woord aan de heer Sneeboer.

De heer Sneeboer stelt aan de orde:

"Voorzitter, de herindeling. De standpunten van de collega partijen zijn min of meer bekend. Er is enige druk vanuit de provincie waar ik later in mijn verhaal nog op terug kom. De mensen van GroenLinks hebben nog eens stevig nagedacht en willen het resultaat graag delen met deze raad en college. Als we het hebben over de herindeling dan moeten we het natuurlijk hebben over wat er nu precies wordt heringedeeld en als dat dan Stede Broec betreft dan moeten we ons afvragen wat is Stede Broec? Bestaat Stede Broec eigenlijk wel voorzitter? Naar onze mening bestaat Stede Broec niet. Stede Broec bestaat niet zoals Lutjebroek bestaat zoals Bovenkarspel, Grootebroek en Broekerhaven bestaan. We wonen ook niet in Stede Broec maar we wonen in Lutjebroek met een eventuele toevoeging gemeente Stede Broec. Bestaan en wonen doen we niet in Stede Broec, derhalve bestaat Stede Broec ook niet op de manier waarop de gemeenschappen bestaan. Er zijn pogingen ondernomen om ook zo'n bestaan te hebben, maar de dorpen geven hun Sinterklaas en kermis niet op. Vinden dat het verenigingsleven niet thuis hoort in het postkantoor en menen dat hun ouderen zich niet zullen thuis voelen boven het winkelcentrum. Dit hebben wij als raad en college ingezien en we hebben de afgelopen periode maar ook juist deze periode gewerkt aan het realiseren van dorphuizen in ieder dorp vanuit het inzicht dat daar het bestaan plaatsvindt. De herindeling van Stede Broec betreft dan ook niet de dorpen, en de buurtschappen. Als Stede Broec niet bestaat maar ik op de een of andere manier toch een raadslid ben van deze gemeente, dan moet Stede Broec toch iets zijn. De gemeenschappen hebben in het verleden het zelfbestuur en de autonomie overgedragen aan de gemeente Stede Broec. Het bestaan, het wonen vindt plaats in de diverse dorpen, het bestuur daarvan, de dienstverlening aan die dorpen vindt plaats op Stedebroecs niveau. Autonoom en dienstbaar aan, maar ook altijd verantwoordelijk voor het grotere geheel. De vraag bij de herindeling betreft dan het volgende: "kan een grotere gemeente dezelfde of misschien zelfs een betere dienstverlening leveren dan de huidige organisatie"? Naar de mening van GroenLinks kan de dienstverlening soms met minder risico's, soms beter maar ook soms veel beter gerealiseerd worden als onze gemeenschappen onder een grotere paraplu komen. Wij baseren onze mening op het volgende. Als we het hebben over minder risico, dan lijkt de opzet van een eigen plaatselijke welzijnsinstelling een voorbeeld om dit te illustreren. Deze instelling klein van opzet door de kleine paraplu telt een aantal werknemer die ieder een eigen specialisatie hebben, bij ziekte en zeer kan een specialisatie wegvallen, natuurlijk moet en zal dat worden overgenomen en in de praktijk zal ieder zijn uiterst best doen om de klanten te blijven bedienen, daar wordt door ons niet aan getwijfeld maar de kwetsbaarheid blijft. In een groter verband zullen daar minder risico's aan verbonden zijn en dat zal de

gemeenschap ten goede kunnen komen. Bij opschaling tot een wat grotere gemeente blijft het een eigen plaatselijke instelling maar dan met iets meer body. Soms beter, onder dit kopje zouden we het graag met u hebben over de macht. Of beter gezegd over de onmacht. Daar kunnen wij als GL over mee praten, daar hebben wij jarenlange ervaring mee, klein zijn in een politieke omgeving is geen voordeel. Als om ons heen wordt opgeschaald en wij niet dan zullen wij volgend worden. Niet omdat we daar speciaal voor kiezen maar omdat dat onze plek is. Een nadeel kan dan zijn dat onze gemeenschappen met oplossingen worden geconfronteerd waar wij zelf niet voor gekozen zouden hebben. Heel voorzichtig kunnen we daarmee concluderen dat er met een evenwicht in macht binnen de regio een noodzakelijke basis van samenwerking wordt gecreëerd, waarvan het resultaat dan soms beter zal uitpakken voor onze gemeenschappen. Veel beter voorzitter, als ik zondagochtend door West-Friesland dwaal, hardloop op mijn manier dan weet je dat het landschap flora en fauna in elkaar overlopen, de infrastructuur zowel het wegennet als de waterlopen volgen elkaar op, de ruimtelijke ordening het vraagstuk van de bedrijventerreinen, de wens om hoogwaardige werkgelegenheid, waarbij mijn strenge criticaster terecht opmerkt dat het reëler is dat we gaan voor goede vervoersmogelijkheden naar daar waar dat werk is of ontstaat, zijn breder georiënteerd dan de eigen gemeentegrenzen. Kortom voorzitter, er is volgens GroenLinks iets te zeggen om naar een bredere paraplu te kijken dan datgene wat op dit moment Stede Broec heet. Eén bestuur in ons gebied en dan denken wij aan Drechterland, Enkhuizen en Stede Broec. Een paraplu uiteindelijk die nu en in de toekomst goede dienstverlening kan garanderen aan de dorpen en buurtschappen en voor een betere balans zorgt in het gehele gebied dan de drie afzonderlijk gemeenten kunnen bewerkstelligen. Zoals uit deze analyse blijkt, zullen de inwoners van al die gemeenschappen, dus ook onze vier gemeenschappen niet lijden. Het wonen en het bestaan zal zelfs beter gefaciliteerd kunnen worden. De operatie zal voornamelijk de paraplu zelf betreffen en dat betekent vooral de ambtelijke organisaties, zij zullen in elkaar gevoegd moeten worden. Dit is zeker een zorg toch menen wij dat we nu onze bestuurlijke verantwoordelijkheid moeten nemen en onze bestuurskracht moeten inzetten voor dit gebied. Een mogelijk lichtpuntje wil ik niet onvermeld laten, gaande deze operatie zullen we afscheid nemen van een tweetal burgemeesters, een achttal wethouders en een veelvoud aan raadsleden, die zich dan weer kunnen inzetten in de dorpen.

De vier vragen nu, voorzitter.

Het regionaal eindbeeld, voorzitter gezien ons betoog streven wij daar naar.

Termijn; Als de andere partijen de analyse van GroenLinks onderschrijven kunnen we nu beginnen zo niet dan kunnen de gemeenteraadsverkiezing in maart 2010 mogelijk iets duidelijk maken, schept dat niet die duidelijkheid dan hangt het af van de provincie zelf. Ondersteuning, ik heb het in het begin van mijn betoog al even gehad over de druk van de provincie die ik liever vertaald zie als de wil van de provincie. Welnu, deze wil kan niet vrijblijvend zijn, onderhandelbaar moet zijn de afschrijvingen van de gemeentehuizen, de diverse wachtgeldregelingen en de inbreng in de werkgroep die de organisatie gaat begeleiden. GroenLinks heeft geen bezwaar tegen door voorgenomen fusie van Andijk met Medemblik.

Als allerlaatste voorzitter, nog even dit. Wij hoeven geen koudwatervrees te hebben voor deze heroriëntatie. Vertrouwen in onze kunst en kunde is op zijn plaats; voorbeelden uit het verleden die deze stelling onderbouwen zijn het samengaan van de voetbalvereniging Zouaven uit Lutjebroek en Union uit Grootebroek. Kijkend naar de bloei van deze vereniging en haar maatschappelijke betrokkenheid kunnen zij en wij trots zijn op het resultaat. Op gemeentelijk niveau noemen we de herindeling tussen Bovenkarpel, Broekerhaven, Grootebroek en Lutjebroek. De gemeenschappen zijn meer dan levend gebleven. Op het bestuursniveau zijn er in de dienstverlening goede en mooie zaken ontwikkeld en worden nog ontwikkeld ten behoeve van deze gemeenschappen die zonder die samenvoeging en alleen in onderlinge samenwerking volgens ons niet gerealiseerd hadden kunnen worden. Daarin zien wij de meerwaarde van een herindeling boven de

samenwerking. Moge vrede en welvaart heersen in het oostelijk deel van West-Friesland, en daarbuiten natuurlijk ook.

De voorzitter bedankt de heer Sneeboer.

Hij geeft aan dat alle bijdragen nu in fractieverband besproken kunnen worden. De voorzitter schorst hiertoe de vergadering voor 15 minuten.

Mevrouw Slagter vraagt of zij daarna kan reageren op de andere partijen. Zij zou graag eerst antwoord krijgen op vragen die aan partijen gesteld zijn. Zij geeft aan dat juist de punten waar de PvdA discussie over zou willen voeren nog niet aan de orde zijn geweest.

De voorzitter zegt dit toe na de schorsing.

De voorzitter heropent de vergadering en deelt het volgende mee.

Voor ons ligt de motie van de VVD die het college iets verzoekt. Op de achterkant van de motie zouden wij 25 samenwerkingsverbanden kunnen noemen waar de gemeente in participeert. In de ogen van het college voegt deze motie niets toe aan de samenwerking in de praktijk. De samenwerkingsverbanden zijn er al. En voor samenwerking heb je altijd een partner nodig. Advies van het college is de motie niet te ondersteunen omdat deze overbodig is.

Het tweede punt betreft de interruptie van mevrouw Slagter die heeft aangegeven behoefte te hebben aan de antwoorden op de vier vragen van GS vanuit de overige partijen, omdat wellicht daaruit vragen kunnen ontstaan. Hij stelt voor daarmee te beginnen.

De heer De Wit meldt dat het CDA geen vragen heeft.

De heer Ettes merkt ten aanzien van de motie van GBS op dat ODS dit een mooie motie vindt, maar van mening is dat de financiële gevolgen hiervan gedragen zouden moeten worden door de provincie.

De heer Overmars heeft daar geen moeite mee. Dit moet bij Gedeputeerde Staten worden voorgelegd.

De voorzitter vraagt of GBS de motie wil aanvullen met dit voorstel.

De heer Overmars is hiertoe bereid.

De voorzitter concludeert dat aan de motie wordt toegevoegd dat de kosten van onderzoek zouden moeten worden gedragen door de provincie.

Mevrouw Koopen heeft een vraag over dezelfde motie van GBS betreffende punt 1 dat de provinciale regiovisie moet worden afgewezen wegens onvoldoende onderbouwing. De PvdA onderschrijft de visie wel. De PvdA heeft ook steeds om onderzoek gevraagd. Wat betekent dit voor onze gemeente, voor het ambtelijk apparaat, voor ruimtelijke ordening e.d.? De PvdA is voor onderzoek maar wil dit loskoppelen van de visie. Het punt zit de PvdA dus in het eerste punt van de motie en zij verzoekt dan ook om dat eerste punt van de motie te schrappen.

De heer Kroezen meldt dat van het CDA geen onderzoek hoeft plaats te vinden.

Mevrouw Koopen stelt dat dan gezorgd kan worden voor een breder draagvlak in de raad. Maar het antwoord van het CDA verbaast haar niet.

De heer Overmars geeft aan dat de vraagstelling van de PvdA duidelijk is. In dat geval is GBS graag bereid hieraan tegemoet te komen.

De heer Kroezen begrijpt dan weinig van de motie. De motie gaat om onderzoek om te beoordelen of de regiovisie mogelijk is. Maar als punt 1 wordt geschrapt, kan hij de motie niet rijmen.

De heer Van der Raad kan het wel rijmen. Onderzoek kan worden gedaan naar daadkracht en bestuurskracht. Enerzijds vragen beantwoorden en daarnaast als onafhankelijke raad Stede Broec daadkracht en bestuurskracht beoordeeld hebben, en vervolgens aangeven waar we staan als Stede Broec. ODS ondersteunt het voorstel om punt 1 van de motie te schrappen.

De voorzitter zou graag overgaan tot een heldere weergave op de regiovisie. Hij wil van ieder, ook van GBS, een helder antwoord op vraag 1 zodat dit helder is voor Gedeputeerde Staten.

De heer Kroezen stelt dat GBS instemt met de regiovisie, een onderzoek wil en dan toch de samenvoeging van Andijk met Medemblik goedkeurt? Hij kan dit niet begrijpen.

Mevrouw Slagter meldt dat de PvdA vanaf het begin van de raadsperiode heeft gevraagd om een dergelijk onderzoek. Andere partijen gaven steeds als reactie niet te willen herindelen. Nu wordt weer een dergelijk verzoek tot onderzoek gedaan. De PvdA heeft voldoende informatie om te kunnen instemmen met de regiovisie.

De voorzitter verifieert of dit betekent dat de PvdA vraag 1 met ja beantwoordt.

Mevrouw Slagter bevestigt dit.

De heer Sneeboer zegt een helder betoog te hebben gehouden waarom instemt met de regiovisie. Hij vindt een onderzoek prima, maar hij verwacht dat dit precies dezelfde uitkomst zal krijgen. En zo niet, dan heeft hij het verkeerd.

De voorzitter vraagt GBS zich te beraden over het voorstel van de PvdA om punt 1 van de motie te schrappen.

De heer Overmars stelt dat GBS geen vragen heeft aan de andere fracties.

De heer Van Ravenzwaaij zou graag weten wat het standpunt van ODS is.

De voorzitter geeft aan dat dat zo aan de orde zal komen.

De heer Bregman vraagt of de PvdA akkoord gaat met de motie van GBS als punt 1 wordt geschrapt.

De voorzitter stelt dat eerst aan GBS is gevraagd zich nader te beraden over het voorstel van de PvdA om de motie aan te passen. Daarna wordt de motie voorgelegd ter stemming.

De heer Bregman meent, dat wanneer hij de overwegingen van de motie leest, punt 1 in feite niet geschrapt kan worden.

De voorzitter stelt dat het aan allen is om de motie te wijzigen en/of te ondersteunen.

Mevrouw Koopen gaat het puur om de tekst van de motie.

De voorzitter stelt dat de motie in zijn geheel in stemming wordt gebracht.

De voorzitter gaat over tot beantwoording van de vragen 1 t/m 4 van Gedeputeerde Staten.

Vraag 1: Kan worden ingestemd met het regionale eindbeeld ten aanzien van West-Friesland?

Vraag 1, CDA:

De heer De Wit meldt:

"Wij zijn voor een zelfstandig Stede Broec. Ook kunnen wij ons totaal niet vinden in het denkbeeld van een groot Hoorn of een gespleten gemeente Drechterland. Indien Hoorn zijn stad moet uitbreiden, lijkt het ons niet logisch dat Hoorn zich richting Drechterland beweegt. Het is logischer om een passer te plaatsen op de Rode Steen en vervolgens te kijken waar mensen dicht bij de stad kunnen wonen. Mensen willen met vijf minuten fietsen in het mooie stadscentrum van Hoorn zijn. De gronden van de gemeente Drechterland liggen hiervoor gewoon te ver weg. Deze concept regiovisie getuigt niet van een visie op de regio maar een snel in elkaar gezet document (losse flodder) om de door Andijk naar voren gebrachte oplossing van hun problemen te kunnen bewerkstelligen. Dat Andijk problemen heeft, kunnen wij begrijpen. De door deze gemeente aangedragen oplossing heeft echter verregaande gevolgen voor onze regio. Wij vinden het onvoorstelbaar en jammer dat de provincie pas de regierol op zich heeft genomen nu er een voorgenomen fusie ligt tussen Andijk, Wervershoof en Medemblik".

Mevrouw Koopen vraagt of zij het CDA hoort pleiten dat Hoorn kleiner moet worden? Binnen vijf minuten in het centrum van Hoorn komen, lukt niet.

De heer De Wit stelt dat vijf minuten een begrip is. Het geeft hiermee aan dat gebied ten westen van Hoorn vrij dichtbij is.

De heer De Wit vervolgt: "Wat was de visie van de provincie twee jaar geleden om steun te geven aan de herindeling van Medemblik, Noorder-Koggenland en Wognum? Wij kunnen dus niet instemmen met het regionale eindbeeld".

Vraag 1, ODS:

De heer Ettes stelt:

"ODS kan niet instemmen met het regionale eindbeeld dal de provincie ons voorhoudt. Allereerst betreuren wij het dat er geen mogelijkheden meer zijn voor samenwerking met Andijk nu dat onmogelijk geworden is door de voorgestelde fusie met Wervershoof en Medemblik. Het zij zo. Andijk zal dus samengaan met Wervershoof en Medemblik, waarbij ODS toch nadrukkelijk de deur open wil houden om vergaande vormen van samenwerking met Andijk te bespreken. Voor het overige houdt de WAM-fusie echter niet in dat de vier overblijvende gemeentes dan maar op stel en sprong moeten fuseren tot er maximaal twee overblijven. Deze provinciale regie vinden wij te kort door de bocht. Ook in tijd gesproken!"

Vraag 1, PvdA:

Mevrouw Koopen stelt:

"De fractie PvdA/GroenLinks kan zich vinden in het eindbeeld waarbij Gedeputeerde Staten er vanuit gaan dat er in dit deel van West-Friesland maximaal 2 gemeenten blijven bestaan. Wij betreuren het dat het te laat is om Andijk nog in dit proces te betrekken, want naar ons oordeel had juist deze gemeente prima gepast bij Enkhuizen, Stede Broec en Drechterland, maar wij hebben er begrip voor dat deze gemeente niet nog langer kan wachten. Het eindbeeld onderschrijven wij dan ook op de hoofdlijn. Het onderscheid dat gemaakt wordt tussen stedelijk gebied (waartoe Hoorn, Drechterland, Stede Broec en Enkhuizen gerekend worden) en landelijk gebied (groot Medemblik) komt ons wat gekunsteld voor maar is voor ons geen reden het eindbeeld af te wijzen".

De heer Kroezen stelt dat PvdA/GroenLinks zich kan vinden in een eindbeeld van maximaal twee gemeenten. Kan PvdA/GroenLinks zich ook vinden in maximaal één gemeente?

Mevrouw Koopen meldt daar geen voorstander van te zijn. De afstand tussen Enkhuizen en Hoorn is daarvoor te groot. Zij is voorstander van Enkhuizen, Drechterland en Stede Broec. De raad van Hoorn heeft zelf aangegeven geen voorstander te zijn van gedeelde stukken. Dus een fusie als geheel maar geen landjepik bij Drechterland. Men heeft ervaring met grenscorrecties; het heeft lang geduurd voordat dat één geheel is.

De heer Kroezen concludeert dat PvdA/GroenLinks het eindbeeld steunt, maar dat het maximale van één gemeente verdwijnt? En dus Hoorn achterblijft?

Mevrouw Koopen bevestigt dit, maar dit wordt niet genoemd in de visie. Zij wijst erop dat ook het CDA geen oplossing biedt voor de problematiek van Hoorn.

De heer Kroezen meldt er nog gronden genoeg zijn rond McDonalds etc. voor de groei-behoefte voor Hoorn. Het CDA geeft dus wel degelijk een oplossing daarvoor.

Mevrouw Koopen geeft aan maximaal twee gemeenten te willen, maar geen oplossing te hebben voor Hoorn, dat is niet aan ons.

De heer Kroezen stelt dat PvdA/GroenLinks het dus niet eens is met de regiovisie zoals die nu voorligt, maar een aanpassing wil.

Mevrouw Koopen geeft aan te hebben aangegeven voor maximaal twee gemeenten te zijn. Haar inziens is dit een helder antwoord op de vraag.

De heer Schuitemaker stelt dat er een oplossing moet komen voor Hoorn.

Drechterland wil niet opgedeeld worden. De PvdA zadelit Hoorn met een probleem op.

De voorzitter wijst erop dat deze vraag zojuist is beantwoord door mevrouw Koopen.

De heer Van Ravenzwaaij stelt dat de eindconclusie die nu opvalt is dat we graag praten over Hoorn maar niet mét Hoorn willen praten. Daar moeten we nu eens mee stoppen.

Vraag 1, GBS:

De heer Overmars stelt dat het standpunt van GBS bekend is. Hij vraagt een korte schorsing.

De voorzitter schorst de vergadering vijf minuten.

Na heropening geeft de voorzitter het woord aan de heer Overmars.

De heer Overmars geeft aan in zijn betoog te hebben gezegd zich kwetsbaar op te stellen. GBS is bereid om heel ver te gaan. Hij vraagt zijn collega raadsleden dat in overweging mee te nemen. Dit betekent ook consequent te zijn. GBS houdt punt 1 dus overeind.

De voorzitter stelt vast dat de fractie GBS de regiovisie dus niet onderschrijft, en punt 1 van de motie handhaaft. Dit wordt alleen aangevuld met de financieringsvraag die bij de provincie wordt neergelegd. Alleen die zin wordt dus aangepast.

Vraag 1, OP:

De heer Van Houten geeft aan niet in te stemmen met het regionale eindbeeld, maar wenst als zelfstandige gemeente Stede Broec voort te gaan.

Vraag 1, VVD:

De heer Schuitemaker stelt:

"Nee, de visie gaat uit van een fusie op korte termijn en is ook slecht onderbouwd. Tegen de tijd dat fusie een reële optie is, kan bekeken worden welke partners daarvoor geschikt zijn. De voorgestelde clustering is wellicht bruikbaar als toetssteen voor voorstellen van onderop".

De heer Overmars hoort ten opzichte van de eerste termijn een heel andere motivatie. De heer Schuitemaker stelt nu de onderbouwing ter discussie. Waarom nu geen onderzoek naar motivatie?

De heer Schuitemaker vindt de visie slecht onderbouwd. Waarom is maximaal twee gemeenten beter? Dat wordt niet duidelijk gemaakt.

De voorzitter verduidelijkt dat dit exact de vraag is van de heer Overmars. Hij vraagt hoe zit dit nu?

De heer Schuitemaker heeft het over de visie. Hij vindt de visie slecht onderbouwd. Er wordt slechte argumentatie gegeven om de boel te gaan fuseren.

De heer Overmars stelt vast dat de heer Schuitemaker iets vindt, maar dit niet onderbouwt.

De voorzitter meldt dat bij de stemverklaring over de motie waarschijnlijk meer duidelijkheid komt.

Vraag 2: Op welke termijn en via welke weg denkt de gemeenteraad dit (of een ander) eindbeeld te kunnen bereiken?

Vraag 2, CDA:

De heer De Wit stelt:

"Wij gaan ervan uit dat Stede Broec nog jaren zelfstandig kan opereren maar dat de samenwerking in de regio blijft en zal toenemen. De visie op de regio zoals wij die van het CDA Stede Broec zien is bekend. Deze visie hebben wij kenbaar gemaakt in een brief aan deze raad, college, pers en de minister. Wij zien deze visie nog steeds als het beste voor de regio. Deze visie willen wij dan ook bijsluiten in de beraadslaging en beantwoording aan de provincie. Indien er vanuit de provincie een andere dan de CDA Stede Broec visie gewenst is dan zien wij een visie met daarin een zelfstandig rol voor Stede Broec met interesse tegemoet".

Vraag 2, OP:

De heer Van Houten:

Gelet op antwoord 1. is beantwoording van vraag 2. niet opportuun.

Als Stede Broec zelfstandig moet blijven is het vreemd een visie te ontwikkelen hoe de andere gemeenten er moeten uitzien. Dat hebben we dus niet.

De heer Kroezen zegt dat we buurtgemeenten zijn en tot de regio behoren. We moeten dus meedenken over de regiovisie.

De voorzitter zegt de heer Kroezen hierin te moeten corrigeren. De letterlijke tekst van vraag 2 staat in het voorstel dat is gepresenteerd. Het zegt niets over WAM en/of Hoorn. Het antwoord van OP is helder. Er verandert niets, dus er is geen termijn.

Vraag 2, ODS:

De heer Ettes:

"Wij zijn van mening dat de overblijvende vier gemeentes alle vier nog genoeg bestuurskracht hebben om voorlopig – en wij denken aan minimaal één en mogelijk twee raadsperiodes, verder kunnen we niet kijken – op zichzelf kunnen blijven. Dat ontslaat ons niet van de verplichting om reeds dit kalenderjaar met de andere gemeentes in gesprek te gaan –overigens zonder claims en voorbehouden vooraf - over intensieve samenwerking en intensivering van reeds bestaande samenwerking en beslist niet vrijblijvend over een aantal onderwerpen. Daarbij valt te denken aan zaken als de regionale infrastructuur, bedrijventerreinen of woningbouw. Het voorstel uit Hoorn om tot één Westfriese gemeente te komen, zullen wij beslist niet volgen. Wij vinden dat als er al heringedeeld moet worden dat eerder een samengaan van de drie oostelijke tot de reële opties behoort. We zullen Drechterland, dat naar ons idee eerder landelijk dan stedelijk gebied is, dan ook onmiddellijk bijstaan als blijkt dat de groene scheg tussen Hoorn en Drechterland in gevaar komt.

Voor de vraag over de noodzaak van herindeling sluiten we graag aan bij de door het gemeentebestuur van Opmeer zo goed geformuleerde tegenvraag over de probleemanalyse: *Welke plaatselijke of regionale problemen doen zich (na de WAM-fusie nog –(ODS)) voor, die een bepaalde gewenste bestuurlijke capaciteit vergen en waarvoor de bestaande bestuurlijke en ambtelijke capaciteit ontoereikend is en welke passende schaal daarvoor moet worden gecreëerd en welke herindeling of samenwerking doorgevoerd moet worden om het probleem op te lossen?* Voor ODS is namelijk ook nog steeds niet goed duidelijk welke de organisatorische veranderingen zijn die men ons van hogerhand steeds voorhoudt en die ons nopen om nu maar meteen te fuseren. Nogmaals onze partij wil en vindt het ook noodzakelijk dat er zo snel mogelijk overleg komt tussen de gemeenten in onze regio. (En – ik zeg het tussen haakjes - wat ons betreft mogen Andijk en Wervershoof (en Medemblik) gewoon weer aanschuiven.)

De heer Aker leest uit dit betoog dat ODS met drie gemeenten verder wil op langere termijn.

De heer Van der Raad stelt dat dat verkeerd begrepen is. ODS is tegen de regiovisie. Wij zeggen nu dat we Hoorn sowieso afwijzen, absoluut geen Hoorn. Eerst eigen daadkracht en bestuurskracht. Het is dus niet genoemd zoals de heer Aker veronderstelt.

De heer Sneeboer concludeert wel samenwerking maar niet vrijblijvend en zelfstandig blijven?

Van der Raad stelt inderdaad een intensievere samenwerking maar zonder claims. Vrijblijvendheid is dat we nog een paar jaar kunnen wachten. In feite wat we al doen maar dan intensiveren.

De heer Van Ravenzwaaij vraagt of ODS denkt dat zij straks nog iets te beslissen heeft.

De heer Van der Raad stelt als dat zo is, het maar eens veranderd moet worden. Als we geen onderzoek hebben gehad, kunnen we onze handen in onschuld wassen.

De heer Kroezen concludeert dat ODS wil praten over herindeling in de volgende raadsperiode.

De heer Van der Raad stelt vast dat de woorden schijnbaar anders binnenkomen aan de overkant van de zaal. Dit is namelijk niet gezegd. Deze regiovisie is niet onze regiovisie. Punt. Het geeft geen garantie af dat we nooit gaan fuseren. Dat zal de toekomst leren. Tegen deze regiovisie zegt ODS nee. Eerst eens onderzoeken.

Vraag 2 PvdA:

Mevrouw Koopen:

"Wij denken hierbij aan een termijn in de volgende raadsperiode 2010-2014, waarbij het door Gedeputeerde Staten aangegeven tijdspad van 2013 ons niet als onrealistisch voorkomt".

Vraag 2, GBS:

De heer Overmars:

GBS pleit voor een onderzoeksperiode tot 2010. Derhalve een besluit in de volgende raadsperiode.

Vraag 2, VVD:

De heer Schuitemaker:

"Wij zien samenwerking in de vorm van een strategische alliantie of convenant met primair Drechterland en Enkhuizen en secundair de andere burens als voorlopig eindbeeld. De termijn van medio 2010 houdt onvoldoende rekening met de gemeenteraadsverkiezingen die vlak daarvoor worden gehouden. GS moeten zich realiseren dat de eventueel gewijzigde politieke verhoudingen in de gemeenten eerst zullen moeten worden verwerkt, alvorens inhoudelijk stappen kunnen worden gezet op zo'n belangrijk en politiek gevoelig onderwerp. Als termijn voor vastlegging van concrete samenwerking stelt de VVD daarom medio 2011 voor".

Vraag 3: Welke ondersteuning wordt in dit verband van het college van Gedeputeerde Staten gevraagd?

Vraag 3, CDA:

De heer De Wit:

Het CDA vraagt geen ondersteuning.

Vraag 3, OP:

De heer Van Houten:

Ondersteuning zal niet worden gevraagd.

Vraag 3, ODS:

De heer Ettes:

De steun die wij denken nodig te hebben vanuit de provincie (vraag drie) zal met name financiële ondersteuning zijn en deze steun zal zich daarnaast moeten manifesteren in begeleiding van de gesprekken en onderhandelingen over de door ons voorgestelde samenwerkingsverbanden. Zie daarvoor ook de beantwoording van vraag twee.

Vraag 3, PvdA

Mevrouw Koopen:

Het PvdA denkt aan ondersteuning, procesbegeleiding, financiering onderzoek, financiering van kosten die uit het onderzoek voortkomen e.d.

Vraag 3, VVD:

De heer Schuitemaker:

De convenanten en partnerschappen dienen door Gedeputeerde Staten te worden ondersteund. Bij de dagelijkse vraagstukken dient de provincie meer de regierol aan te nemen.

Vraag 3, GBS:

De heer Overmars pleit voor een onderzoek. Hij verwijst naar de motie.

Vraag 4: Handhaaft de gemeenteraad de ingediende zienswijze ten aanzien van de voorgenomen fusie van de WAM-gemeenten?

Vraag 4, CDA:

De heer De Wit

De gemeente Stede Broec heeft een zienswijze ingediend tegen de voorgenomen herindeling WAM. Reden voor deze zienswijze was het ontbreken van een regiovisie waaraan de gemeente Stede Broec kan toetsen of deze fusie past in een regionale visie. De regiovisie is nog steeds niet definitief vastgesteld. Het concept kan geen goedkeuring vinden van de gemeente Stede Broec. Als we de geluiden goed horen vinden ook de gemeente Drechterland en Enkhuizen deze concept regiovisie niet het beste voor de regio. Wij kunnen dan ook niet anders dan de zienswijze voorlopig aanhouden. Indien er een regiovisie is waarin wij als Raad van Stede Broec ons kunnen vinden en de voorgenomen herindeling WAM past geeft het CDA Stede Broec steun aan het intrekken van de zienswijze.

Mevrouw Slagter verbaast zich met haar fractie over de houding van het CDA waar een zekere arrogantie uit spreekt. Het CDA wil niet dat Andijk en andere gemeenten zelf beslissen wat goed is voor hun gemeenten. Zij wil dat de provincie regisseert en als ze dat doen, is het CDA het er niet mee eens. Zij willen nergens aan meewerken, wat is dan wel de oplossing?

De heer Kroezen zegt dat WAM alleen kan plaatsvinden als er een regiovisie is. De Tweede Kamer zal WAM niet goedkeuren als er geen redelijke regiovisie is. Deze regiovisie is niet logisch vindt Enkhuizen. Hoorn en Drechterland steunen de regiovisie ook niet. Wij kunnen nu niet zeggen dat WAM akkoord is. Zodra de regiovisie er is en naar onze zin is, kunnen we akkoord gaan.

Mevrouw Slagter vraagt of er ook enige actieve houding is bij het CDA. Nu zegt de partij alleen nee en leunt vervolgens achterover.

De voorzitter vraagt of het CDA de eerder ingediende zienswijze wil handhaven.

De Kroezen bevestigt dit.

Vraag 4, ODS:

De heer Ettes:

Dan rest ons nog de laatste vraag te beantwoorden. Handhaven wij de zienswijze zoals die door het provinciebestuur neergelegd is? Uit het voorgaande mag blijken dat wij ons, zij het met tegenzin, neerleggen bij de fusie Andijk, Wervershoof en Medemblik. Blijft staan dat we nog steeds vinden dat er provinciale steun en regie moet zijn om te komen tot een door alle partijen gedragen samenwerking die op termijn best tot fusies kan leiden, maar niet voor 2015, omdat er, als die fusie zou komen, een gedegen en ruime voorbereidingstijd voor genomen moet worden.

De regie zoals die in regiovisie staat, is niet zoals wij ons die voorstellen.

De voorzitter concludeert dat ODS het standpunt dus niet handhaaft en de zienswijze intrekt.

De heer Ettes bevestigt dit.

Vraag 4, OP:

De heer Van Houten:

Wij hebben in dit stadium geen bezwaar tegen de fusiewens van de gemeenten Andijk en Wervershoof met de gemeente Medemblik. Nu minstens meer dan de helft van de overblijvende belanghebbende Westfriese gemeenten zelfstandig wenst te blijven (o.a. Koggenland, Opmeer, Drechterland en Stede Broec), geven wij het college van Gedeputeerde Staten in overweging af te zien van verdere uitwerking van hun concept regiovisie bestuurlijke organisatie West-Friesland.

Vraag 4, VVD:

De heer Schuitemaker:

De VVD heeft de zienswijzebrief over de WAM-gemeenten ondersteund om eindelijk de discussie over de invulling van het regiobeeld op gang te helpen. Dat doel is bereikt. En omdat de discussie nu gaande is, kan van verzet van de VVD tegen de fusie van de WAM-gemeenten geen sprake meer zijn.

Vraag 4, PvdA:

Mevrouw Koopen:

Nee, voorzitter u weet, dat wij dit nooit ondersteund hebben. Destijds heeft de PvdA zich al op het standpunt gesteld, dat indien je zelf niet bereid bent om Andijk en Wervershoof de helpende hand te bieden en met hen in gesprek te gaan over eventuele fusie, het niet past om dan wel bezwaar te maken indien deze gemeenten een andere partner wel bereid hebben gevonden.

Tenslotte, mijnheer de voorzitter:

De wereld om ons heen verandert door ons zelf. U en mijn sociale omgeving staan in geen verhouding tot die van onze ouders of voorouders. Door de toegenomen mobiliteit en de toegenomen diversiteit aan activiteiten en contacten, en dat vanuit diverse invalshoeken: wonen, werken, sport, internet, cultuur of gewoon de vriendenkring. Gemeente staat niet meer voor gemeenschap, maar staat voor het creëren van (ruimtelijke) randvoorwaarden en maatschappelijke dienstverlening. Dit is de stap die wij als Raad moeten maken.

Vraag 4, GBS:

De heer Overmars meldt dat wat GBS betreft de WAM gemeente kan doorgaan.

Vraag 4, OP:

De heer van Houten meldt dat OP geen bezwaar heeft tegen de WAM. OP handhaaft de zienswijze dus niet.

De voorzitter vraagt wie voor intrekking van de zienswijze is.

Het CDA is voor handhaving. De overige partijen trekken de zienswijze is.

De voorzitter concludeert dat er helderheid is over de ingenomen standpunten aangaande de vragen 1 t/m 4.

Hij meldt dat de griffier de fractievoorzitters en de leden van de fracties heeft gevraagd hun bijdragen bij hem in te leveren zodat die kunnen worden meegestuurd naar GS. De vier vragen zullen hiermee worden beantwoord.

Het verslag van deze vergadering zal eerst ter goedkeuring aan de fracties worden voorgelegd alvorens dit wordt doorgestuurd naar GS. Als e.e.a. heel ingewikkeld wordt, zal hij de raad of het presidium vooraf bijeen roepen.

De voorzitter brengt voorts in stemming de motie van GBS, aangevuld met verzoek tot financiering door de provincie.

Voor: GBS en ODS.

Tegen: PvdA, GroenLinks, CDA, OP en VVD.

Dit betekent dat de motie met 12 stemmen tegen en 6 stemmen voor is verworpen.

Vervolgens brengt de voorzitter in stemming de motie zoals ingediend door de VVD.

Voor: VVD.

Tegen: GBS, CDA, ODS, PvdA, Groenlinks en OP.

Dit betekent dat de motie met 17 stemmen tegen en 1 stem voor is verworpen.

Aldus gewijzigd/ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van de raad van de gemeente Stede Broec, gehouden 2 april 2009.

De raadsgriffier,

De voorzitter,

Wervershoof

GEMEENTE ANDIJK

GEMEENTE Medemblik

org. registratie
Kopie R. Hegner

→ Ronald

Op weg naar één gemeente

Gemeenten Wervershoof/Andijk/Medemblik | Projectbureau Herindeling | Postbus 7 | 1619 ZG Andijk

AAN:

Provincie Noord-Holland
College van Gedeputeerde Staten
t.a.v. de heer B. Heller
Postbus 123
2000 MD Haarlem

Provincie Noord-Holland DIV	
Jaar	2009 / 11 926
Ingekomen:	25 FEB. 2009
Directie:	BEL/ROSE
Onderdeel:	
Dossiernr.:	

Medemblik, 19 februari 2009

Geacht college,

De raden van de gemeenten Wervershoof, Andijk en Medemblik hebben met instemming kennis genomen van de bestuurlijke moed van de betrokken gedeputeerde om met een heldere concept regionale visie visie te komen op de bestuurlijke toekomst van West-Friesland.

Uw visie op hoofdlijnen houdt in dat u onderscheid maakt tussen een landelijk gebied en een meer stedelijk gebied, met ieder specifieke opgaven die vragen om sterke regie vanuit het lokaal openbaar bestuur. Het "landelijk gebied" betreft de gemeenten: Koggenland, Opmeer, Medemblik, Wervershoof en Andijk. Het "stedelijk gebied" bestaat uit de gemeenten Hoorn, Drechterland, Stede Broec en Enkhuizen. U bent van mening dat voor het landelijk gebied op termijn maximaal twee gemeenten dienen te ontstaan. De al in 2008 voorgestelde fusie van Wervershoof, Andijk en Medemblik tot een nieuwe gemeente per 1 januari 2011 past in dit eindbeeld. Ook voor het stedelijk gebied zouden maximaal twee gemeenten moeten ontstaan. Gedeputeerde Heller heeft op 29 januari jl. deze visie toegelicht aan de fractievoorzitters van Wervershoof, Andijk en Medemblik en bespreekt dit concept de komende weken met de West-Friese gemeenten en streeft ernaar de regionale visie medio maart definitief vast te stellen.

Onze drie gemeenten zijn zeer verheugd dat de provincie heeft toegezegd ons herindelingsvoorstel met een positief advies door te zenden aan de staatssecretaris en dat op dit moment niets een daadwerkelijk samengaan van onze drie gemeenten in de weg staat.

De gemeenteraden van Wervershoof, Andijk en Medemblik onderschrijven de bestuurlijke visie van de provincie. Aspecten als behoud van de kwaliteit van het landelijk gebied, het opkomen voor de belangen van dit landelijke gebied en het versterken van de slagkracht sluiten aan op onze eigen zienswijze die mede heeft geleid tot ons herindelingsvoorstel. Wij kunnen ons vinden in een regio West-Friesland waarbinnen gemeenten gevormd worden die door hun karakter en opgaven een onderscheidend profiel hebben. Onze nieuwe gemeente wordt gekenmerkt door een uitgestrekt landelijk gebied met samenhangende waarden, ook in relatie met de stad Medemblik. Wij erkennen en hechten belang aan de centrumfunctie die de gemeente Hoorn inneemt in onze regio. Wij zijn van mening dat aan deze positie recht gedaan dient te worden als het gaat om het uitvoering geven aan de regionale visie. Wij zullen een positieve bijdrage leveren aan regionale samenwerking op ruimtelijke gebied en als het gaat om voorzieningen. Het is aan Gedeputeerde Staten en de overige gemeenten om verder invulling te geven aan deze visie. Dit zal de voortgang van de door ons beoogde herindeling niet belemmeren.

Wij gaan enthousiast en voortvarend verder op de ingeslagen weg om een fusie per 1 januari 2011 voor te bereiden. Wij gaan ervan uit dat wij ongedeeld opgaan in de nieuw te vormen gemeente Medemblik. De provincie heeft bevestigd dat geen enkele overweging aanwezig is om hieraan te tornen.

Op uw vragen reageren wij als volgt:

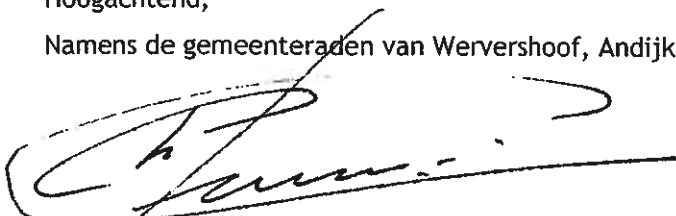
- a. Uw regionale visie ontmoet bij onze gemeenten geen bezwaar.
- b. Wij zullen per 1 januari 2011 overgaan tot herindeling.
- c. Wij verwachten dat het tijdsbeslag ten behoeve van de verdere voorbereidingen van de fusie aanzienlijk zal zijn. Wij zullen met u in overleg treden over mogelijke ondersteuning vanuit de provincie.

Eerder in het herindelingstraject heeft Andijk uw provincie gevraagd, die gemeente tot de fusiedatum te willen ondersteunen. Om naast de voorbereidingen voor de fusie ook de reguliere taken en werkzaamheden te kunnen uitvoeren heeft Andijk in personele en financiële zin haar grenzen bereikt. Wij zijn verheugd over de eerste positieve reacties op die aanvraag vanuit de gemeente Andijk.

Wij verwachten u zo voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Namens de gemeenteraden van Wervershoof, Andijk en Medemblik,

K.T. Gutter
Voorzitter Fusieraad Medemblik

org. registratie
Kopie R. Hegner

Op weg naar één gemeente

Gemeenten Wervershoof/Andijk/Medemblik | Projectbureau Herindeling | Postbus 7 | 1619 ZG Andijk

AAN:

Provincie Noord-Holland
College van Gedeputeerde Staten
t.a.v. de heer B. Heller
Postbus 123
2000 MD Haarlem

Medemblik, 19 februari 2009

Geacht college,

De raden van de gemeenten Wervershoof, Andijk en Medemblik hebben met instemming kennis genomen van de bestuurlijke moed van de betrokken gedeputeerde om met een heldere concept regionale visie visie te komen op de bestuurlijke toekomst van West-Friesland.

Uw visie op hoofdlijnen houdt in dat u onderscheid maakt tussen een landelijk gebied en een meer stedelijk gebied, met ieder specifieke opgaven die vragen om sterke regie vanuit het lokaal openbaar bestuur. Het "landelijk gebied" betreft de gemeenten: Koggenland, Opmeer, Medemblik, Wervershoof en Andijk. Het "stedelijk gebied" bestaat uit de gemeenten Hoorn, Drechterland, Stede Broec en Enkhuizen. U bent van mening dat voor het landelijk gebied op termijn maximaal twee gemeenten dienen te ontstaan. De al in 2008 voorgestelde fusie van Wervershoof, Andijk en Medemblik tot een nieuwe gemeente per 1 januari 2011 past in dit eindbeeld. Ook voor het stedelijk gebied zouden maximaal twee gemeenten moeten ontstaan. Gedeputeerde Heller heeft op 29 januari jl. deze visie toegelicht aan de fractievoorzitters van Wervershoof, Andijk en Medemblik en bespreekt dit concept de komende weken met de West-Friese gemeenten en streeft ernaar de regionale visie medio maart definitief vast te stellen.

Onze drie gemeenten zijn zeer verheugd dat de provincie heeft toegezegd ons herindelingsvoorstel met een positief advies door te zenden aan de staatssecretaris en dat op dit moment niets een daadwerkelijk samengaan van onze drie gemeenten in de weg staat.

De gemeenteraden van Wervershoof, Andijk en Medemblik onderschrijven de bestuurlijke visie van de provincie. Aspecten als behoud van de kwaliteit van het landelijk gebied, het opkomen voor de belangen van dit landelijke gebied en het versterken van de slagkracht sluiten aan op onze eigen zienswijze die mede heeft geleid tot ons herindelingsvoorstel. Wij kunnen ons vinden in een regio West-Friesland waarbinnen gemeenten gevormd worden die door hun karakter en opgaven een onderscheidend profiel hebben. Onze nieuwe gemeente wordt gekenmerkt door een uitgestrekt landelijk gebied met samenhangende waarden, ook in relatie met de stad Medemblik. Wij erkennen en hechten belang aan de centrumfunctie die de gemeente Hoorn inneemt in onze regio. Wij zijn van mening dat aan deze positie recht gedaan dient te worden als het gaat om het uitvoering geven aan de regionale visie. Wij zullen een positieve bijdrage leveren aan regionale samenwerking op ruimtelijke gebied en als het gaat om voorzieningen. Het is aan Gedeputeerde Staten en de overige gemeenten om verder invulling te geven aan deze visie. Dit zal de voortgang van de door ons beoogde herindeling niet belemmeren.

Wij gaan enthousiast en voortvarend verder op de ingeslagen weg om een fusie per 1 januari 2011 voor te bereiden. Wij gaan ervan uit dat wij ongedeeld opgaan in de nieuw te vormen gemeente Medemblik. De provincie heeft bevestigd dat geen enkele overweging aanwezig is om hieraan te tornen.

Op uw vragen reageren wij als volgt:

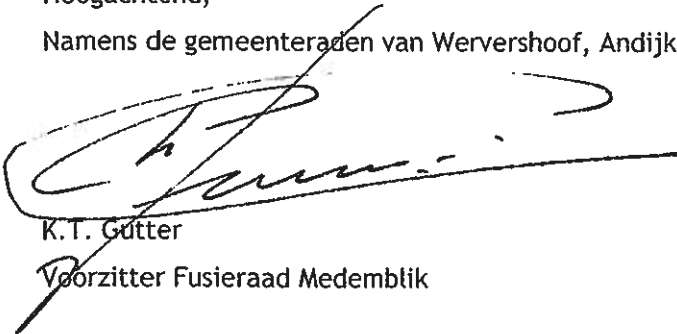
- a. Uw regionale visie ontmoet bij onze gemeenten geen bezwaar.
- b. Wij zullen per 1 januari 2011 overgaan tot herindeling.
- c. Wij verwachten dat het tijdsbeslag ten behoeve van de verdere voorbereidingen van de fusie aanzienlijk zal zijn. Wij zullen met u in overleg treden over mogelijke ondersteuning vanuit de provincie.

Eerder in het herindelingstraject heeft Andijk uw provincie gevraagd, die gemeente tot de fusiedatum te willen ondersteunen. Om naast de voorbereidingen voor de fusie ook de reguliere taken en werkzaamheden te kunnen uitvoeren heeft Andijk in personele en financiële zin haar grenzen bereikt. Wij zijn verheugd over de eerste positieve reacties op die aanvraag vanuit de gemeente Andijk.

Wij verwachten u zo voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Namens de gemeenteraden van Wervershoof, Andijk en Medemblik,

K.T. Gütter
Voorzitter Fusieraad Medemblik